

Myndigheten för utrikes underrättelser

Innehåll

Sammanfattning	13
1 Författningsförslag.....	15
1.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser	15
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika	31
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning	32
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet	33
1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter.....	36
1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.....	39
1.7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	46
1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol.....	49
1.9 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)	53
1.10 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).....	55
1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	57

1.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet	60
1.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet	61
1.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter	62
1.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät.....	63
1.16	Förslag om lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning	64
1.17	Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)	65
1.18	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott.....	67
1.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter	68
1.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten	71
1.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.....	73
1.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation	80
1.23	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000).....	83
1.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.....	85
1.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter.....	89

1.26	Förslag till förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser	90
1.27	Förslag till förordning om ändring i passförordningen (1979:664).....	96
1.28	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1200) om anmälningsskyldighet vid vissa resor till utlandet	97
1.29	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten.....	98
1.30	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet.....	102
1.31	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte	107
1.32	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:937) med instruktion för Försvarets radioanstalt	108
1.33	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:975) med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten	109
1.34	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	111
1.35	Förslag till förordning om ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)	114
1.36	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:968) med instruktion för Försvarsunderrättelsedomstolen.....	124
1.37	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	128

1.38	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor	132
1.39	Förslag till förordning om ändring i strålskyddsförordningen (2018:506)	136
1.40	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument.....	139
1.41	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1181) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen	141
1.42	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.....	142
1.43	Förslag till förordning om ändring i säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)	143
1.44	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:1207) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten	160
1.45	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:1208) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt	164
1.46	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation.....	166
1.47	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.....	170
1.48	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:1768) med instruktion för Myndigheten för totalförsvarsanalys	172
1.49	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar.....	173

1.50	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:1230) med instruktion för Totalförsvarets forskningsinstitut.....	175
1.51	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten	176
2	En ny myndighet med uppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet	179
2.1	En ny myndighet ska inrättas.....	179
2.2	Myndigheten för utrikes underrättelsers uppdrag.....	180
2.2.1	Myndigheten ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och överta uppgifter från Must.....	180
2.2.2	Utrikes underrättelseverksamhet	181
3	Författningsändringar för den nya myndigheten	183
3.1	Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet	183
3.2	Författningsändringar för den nya myndighetens verksamhet.....	185
3.2.1	Samma rättsliga ramverk som för Must	185
3.2.2	Myndigheten ska få inrikta signalspaning	186
3.2.3	Myndighetens byggnader ska kunna vara skyddsobjekt.....	188
3.2.4	Myndigheten ska kunna besluta om kvalificerade skyddsidentiteter	191
3.2.5	Det ska vara möjligt för myndigheten att lämna vissa uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter.....	192
3.2.6	Sekretess till skydd för enskild i myndighetens verksamhet och undantag från viss registerskyldighet	193
3.2.7	Myndigheten ska kunna använda fiktiva fordonsuppgifter.....	195
3.2.8	Vissa frågor om säkerhetsskydd i myndighetens verksamhet	196

3.2.9	Myndigheten ska vara behörig att behandla PNR-information.....	198
4	Det grundläggande skyddet för personuppgifter.....	201
4.1	Regeringsformen och Europakonventionen.....	201
4.2	Europarådets dataskyddskonvention	202
4.3	EU-rätten och nationell dataskyddsreglering.....	203
4.3.1	EU-stadgan.....	203
4.3.2	EU:s dataskyddsförordning	204
5	Utgångspunkter för en ny reglering om behandling av personuppgifter	207
5.1	En ny lag och förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.....	207
5.2	Förhållandet till EU:s dataskyddsförordning.....	209
5.3	Syftet med den nya lagen	210
5.4	Den nya lagens tillämpningsområde.....	211
5.5	Vissa ord och uttryck i den nya lagen ska definieras.....	212
5.6	Rättslig grund för personuppgiftsbehandling.....	215
5.7	Behandling får bara ske för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål	216
5.8	Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet.....	218
5.9	Behandling av allmänt tillgänglig information.....	220
5.10	Behandling av uppgifter om lagöverträdelse	221
5.11	Behandling för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.....	222
5.12	Andra ändamål som rör Sveriges säkerhet samt internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten.....	222

6	Behandlingen av personuppgifter	225
6.1	Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga, adekvata och relevanta.....	225
6.2	Behandling av känsliga personuppgifter	227
6.3	Behandling av personnummer och samordningsnummer	230
6.4	Behandling av offentliggjorda personuppgifter	231
6.5	Behandling av personuppgifter i vissa fall	231
6.6	Längsta tid som personuppgifter får behandlas	232
7	Gemensamt tillgängliga personuppgifter och informationsutbyte	235
7.1	Gemensamt tillgängliga personuppgifter	235
7.2	Olika former av elektroniskt utlämnande	237
7.2.1	Utlämnande på medium för automatiserad behandling.....	237
7.2.2	Direktåtkomst	237
7.3	Elektronisk informationsöverföring på annat sätt än direktåtkomst	238
7.4	Direktåtkomst.....	239
7.4.1	Direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet	239
7.4.2	Direktåtkomst för Myndigheten för utrikes underrättelser i Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt verksamhet	244
7.4.3	Direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet	245
7.5	Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan.....	248

7.5.1	Varför behövs bestämmelser som får sekretessbrytande verkan?	248
7.5.2	Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot svenska myndigheter i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet.....	250
7.5.3	Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot Myndigheten för utrikes underrättelser i Säkerhetspolisen, Försvarsmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter	254
7.6	Överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer	256
8	Personuppgiftsansvar	259
8.1	Vem är personuppgiftsansvarig?.....	259
8.2	Det bör inte finnas någon reglering av gemensamt personuppgiftsansvar.....	260
8.3	Skyldigheter som personuppgiftsansvarig	261
8.3.1	Författningens enlig behandling	261
8.3.2	Säkerheten för personuppgifter	262
8.3.3	Inget krav på en särskild konsekvensbedömning	262
8.3.4	Ingen skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter	263
8.4	Dataskyddsombud.....	264
8.5	Personuppgiftsbiträden	267
8.5.1	Definition av personuppgiftsbiträde.....	267
8.5.2	Anlitande av personuppgiftsbiträden.....	268
8.5.3	Behandling enligt den personuppgiftsansvariges instruktioner.....	269
8.5.4	Övriga skyldigheter för personuppgiftsbiträden.....	270
8.6	Kompletterande bestämmelser i förordning.....	271

9	Enskildas rättigheter	275
9.1	Rätten till information.....	275
9.1.1	Information som ska göras allmänt tillgänglig	275
9.1.2	Information som Myndigheten för utrikes underrättelser ska lämna om uppgifterna samlas in från den registrerade.....	276
9.1.3	Information som ska lämnas efter begäran	277
9.2	Rätten till information får begränsas	279
9.3	Rättelse, radering och begränsning av behandlingen på begäran av den registrerade	280
10	Tillsyn	287
10.1	Former för tillsyn till skydd för den personliga integriteten	287
10.2	Tillsynsmyndighetens befogenheter	288
10.2.1	Undersökningsbefogenheter	288
10.2.2	Förebyggande befogenheter	289
10.2.3	Korrigerande befogenheter	291
11	Sanktioner, skadestånd och rättsmedel.....	295
11.1	Det bör inte finnas någon straffbestämmelse i den nya lagen.....	295
11.2	Det bör inte finnas någon möjlighet att ta ut sanktionsavgift	296
11.3	Skadestånd	297
11.3.1	Det allmännas skadeståndsansvar	297
11.3.2	Skadeståndsansvar för den personuppgiftsansvarige.....	298
11.4	Överklagande	301
11.4.1	Överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut	301
11.4.2	Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.....	301
12	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	303

13	Konsekvenser	305
14	Författningskommentar	309
14.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter	358
14.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	360
14.3	Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)	362
14.4	Förslag om lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning	363
14.5	Övriga lagförslag.....	364

Sammanfattning

I betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) lämnas ett antal förslag för en förändrad organisation av underrättelseverksamheten, bl.a. att en ny civil utrikesunderrättelsetjänst inrättas och att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts med uttrycket utrikes underrättelseverksamhet. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikesunderrättelsetjänst (dir. 2025:92). Myndigheten för utrikes underrättelser ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I denna promemoria föreslås två nya författningar och andra författningsändringar som krävs för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Myndigheten för utrikes underrättelser ska omfattas av samma regelverk som i dag omfattar den försvarsunderrättelseverksamhet (utrikes underrättelseverksamhet enligt förslagen i denna promemoria och SOU 2025:78) som bedrivs av Försvarsmakten (Must). Den nya myndigheten behöver därför läggas till i ett antal lagar och förordningar. Det behöver också finnas en ny lag och förordning om behandling av personuppgifter för att den nya myndigheten ska kunna behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Vidare behövs ett antal författningsändringar för att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med lagen är att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Betydelse

Behandling av personuppgifter

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.

Biometrisk uppgift

Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.

Dataskyddsbud	En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningens enligt och på ett korrekt sätt.
Genetiska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons nedärva eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.
Personuppgift	Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.
Personuppgiftsansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgiftsbiträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än

- den registrerade,
- den personuppgiftsansvarige,
- dataskyddsombudet,
- personuppgiftsbiträdet, och
- sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

Personuppgiftsansvar

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får endast behandlas för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

Utrikes underrättelseverksamhet

3 § Personuppgifter får behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

4 § De personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Övriga ändamål

5 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

7 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

8 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Författningsenlig och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

12 § Biometriska uppgifter får behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5–6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid eller fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om sådan behandling i ett enskilt fall.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att

överföring får ske även i andra fall om det är nödvändigt för verksamheten vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarmakten, och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhets-samarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

2 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Dataskyddsombud

4 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,

2. informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,

3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter, och

4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsbiträden

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Myndigheten för utrikes underrättelsers vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Myndigheten för utrikes underrättelser försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

7 § Personuppgiftsbiträdets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

8 § Ett personuppgiftsbiträde får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Myndigheten för utrikes underrättelser.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under biträdets eller Myndigheten för utrikes underrättelsers ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Myndigheten för utrikes underrättelsers instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen, ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

10 § Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Myndigheten för utrikes underrättelser anlitat.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsombudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Myndigheten för utrikes underrättelser, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,

2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och

3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,

2. varifrån personuppgifterna kommer,

3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,

4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,

5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och

6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Myndigheten för utrikes underrättelser och vara

undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Myndigheten för utrikes underrättelser inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut enligt första stycket eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,

2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller

3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Myndigheten för utrikes underrättelser eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser

eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningsskyldigheten får, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1992:860) om kontroll av narkotika ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Narkotika får innehas endast av

1. den som har rätt att handla med varan,
2. en föreståndare för en vetenskaplig institution som ägs eller stöds av staten eller en kommun, i den mån varan behövs för vetenskaplig forskning, undersökning eller undervisning,
3. en befattningshavare vid försvarsmakten enligt särskilda bestämmelser,
3. en befattningshavare vid försvarsmakten *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* enligt särskilda bestämmelser,
4. den som fått varan utlämnad till sig enligt 6 § första stycket eller medgetts införsel enligt 3 § första stycket,
5. den som fått tillstånd till det för utbildningsändamål eller något annat samhällsnyttigt ändamål, eller
6. den som fått tillstånd till det för industriellt ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2011:114.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §¹

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2020:1273.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om försvarsunderrättelseverksamhet

1 §¹
Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Försvarsunderrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *skall* bestämma *försvarsunderrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Föreslagen lydelse

Lag om utrikesunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Utrikes underrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *ska* bestämma *utrikes underrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse 2007:664.

2 §²

Verksamheten enligt 1 § *skall* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *skall* rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Verksamheten enligt 1 § *ska* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *ska* rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 §³

Den eller de myndigheter som *skall* bedriva *försvarsunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

Den eller de myndigheter som *ska* bedriva *utrikes underrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

4 §⁴

Inom *försvarsunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämp-

Inom *utrikes underrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämp-

² Senaste lydelse 2008:718.

³ Senaste lydelse 2007:664.

⁴ Senaste lydelse 2014:687.

ande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

ande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *utrikes underrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

5 §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* kontrollera *försvarsunderrättelseverksamheten*.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* kontrollera *utrikes underrättelseverksamheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

⁵ Senaste lydelse 2007:664.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 8 och 9 §§ lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en anställd vid *Försvarsmakten* med uppgift att, i verksamhet enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*, delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder.

2. en person med uppgift att under ledning av Myndigheten för utrikes underrättelser delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

6 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten *skall* avse är anställd (anställningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten *skall* avse är anställd vid beslutsmyndigheten, *skall* ansökan göras av den enhet inom myndigheten där han eller hon är verksam (anställningsenheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet *i de fall som avses i 2 § 1* meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten *ska* avse är anställd (anställningsmyndigheten).

¹ Senaste lydelse 2020:1051.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Myndigheten för utrikes underrättelser (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

8 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda, får, på ansökan av anställningsmyndigheten eller, i förekommande fall, anställningsenheten, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, ansökningsmyndigheten eller, i förekommande fall, ansökningsenheten, beslutet förlängas med högst två år i taget.

9 §

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *skall* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *skall* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *skall* beslutsmyndigheten besluta om

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om

de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten eller, i förekommande fall, anställningsenheten skall genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, ansökningsmyndigheten eller, i förekommande fall, ansökningsenheten ska genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Beslut om kvalificerad skyddsidentitet som har meddelats enligt 2, 8 eller 9 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet samt 1, 4–5, 5 b, 6, 8, 9, 11 a och 12 b §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om signalspaning i
försvarsunderrättelseverk-
samhet**

**Lag om signalspaning i
utrikes
underrättelseverksamhet**

Lydelse enligt lagrådsremissen
*Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning*

Föreslagen lydelse

1 §

I försvarsunderrättelse-
verksamhet enligt lagen
(2000:130) om försvarsunder-
rättelseverksamhet får den
myndighet som regeringen
bestämmer (signalspanings-
myndigheten) inhämta signaler i
elektronisk form vid signal-
spaning oavsett om signalerna är
under förmedling eller lagrade.
Signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
får endast ske i de fall regeringen
eller en myndighet som anges i

I utrikes underrättelse-
verksamhet enligt lagen
(2000:130) om utrikes
underrättelseverksamhet får den
myndighet som regeringen
bestämmer (signalspanings-
myndigheten) inhämta signaler i
elektronisk form vid signal-
spaning oavsett om signalerna är
under förmedling eller lagrade.
Signalspaning i utrikes
underrättelseverksamhet får
endast ske i de fall regeringen
eller en myndighet som anges i

4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,
2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,
3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,
4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvestering,
5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,
6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,
7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,
8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller
9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

Om det är nödvändigt för *försvarsunderrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,
 2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,
 3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,
 4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvestering,
 5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,
 6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,
 7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,
 8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller
 9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.
- Om det är nödvändigt för *utrikes underrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, samt
2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamhet enligt denna lag.

4 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Myndigheten för utrikes underrättelser*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarsmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

4 a §

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Försvarsunderrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Tillstånd för signalspaning enligt visst inhämtningsuppdrag får lämnas endast om

1. uppdraget är förenligt med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och denna lag,
2. syftet med inhämtningen inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt,
3. uppdraget beräknas ge information vars värde är klart större än det integritetsintrång som inhämtning i enlighet med ansökan kan innebära,
4. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas är förenliga med 3 §, och
5. ansökan inte avser endast en viss fysisk person.

5 b §²

Om det kan befaras att inhämtande av *Försvarsunderrättelsesdomstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Försvarsunderrättelsesdomstolen*.

Om det kan befaras att inhämtande av *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Domstolen för utrikes*

¹ Senaste lydelse 2009:967.

² Senaste lydelse 2009:967.

I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Försvarsunderrättelsedomstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Försvarsunderrättelsedomstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

underrättelseverksamhet. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

6 §³

Bestämmelser om *Försvarsunderrättelsedomstolen* finns i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsedomstol*.

Bestämmelser om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* finns i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Lydelse enligt lagrådsremissen
Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Föreslagen lydelse

³ Senaste lydelse 2009:967.

8 §

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

Uppgifter som inhämtats med

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

stöd av 1 a § får inte resultera i

9 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *försvarsunderrättelseområdet*.

Signalspaningsmyndigheten får i 1 § tredje stycket och 1 a §, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *utrikes underrättelseområdet*.

12 b §

I lagen (2026:000) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av

I lagen (2026:000) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av

krigsfara som Sverige har krigsfara som Sverige har
befunnit sig i. befunnit sig i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 10 §, 15 kap. 3 b §, 38 kap. 4 § och 42 kap. 8 a § och rubriken närmast före 42 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

10 §¹

Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsedomstol*.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

15 kap.

3 b §²

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

² Senaste lydelse 2023:561.

kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

38 kap.

4§

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos *Myndigheten för utrikes underrättelser* och Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

42 kap.

Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten*

Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamheten*

8 a §³

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *försvarsunder-*

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *utrikes*

³ Senaste lydelse 2009:1020.

<i>rättelseverksamheten</i> i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om <i>försvarsunderrättelse-</i> <i>verksamhet</i> endast i den utsträckning som följer av 8 b– d §§	<i>underrättelseverksamheten</i> i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om <i>utrikes underrättelse-</i> <i>verksamhet</i> endast i den utsträckning som följer av 8 b– d §§
---	--

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 9, 10, 13 och 16 §§ och rubrikerna före 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken före 11 § ska lyda ”Handläggningen i Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om Försvarsunderrättelsedomstol

Lag om Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet

Försvarsunderrättelsedomstolens uppgifter

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets uppgifter

1 §

Försvarsunderrättelsedomstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Försvarsunderrättelsedomstolens sammansättning

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets sammansättning

Lydelse enligt lagrådsremissen
Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Föreslagen lydelse

2 §

Försvarsunderrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Innan en ledamot börjar tjänstgöra i domstolen, ska han eller hon ha avlagt domared.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Försvarsunderrättelsedomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Lydelse enligt lagrådsremissen
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning

Föreslagen lydelse

10 §

Ordföranden får ensam på *Försvarsunderrättelsedomstens* vägnar

Ordföranden får ensam på *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets* vägnar

1. vidta förberedande åtgärder och besluta om avskrivning,

2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och

3. fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.

Ordföranden får förordna en lagfaren tjänsteman vid domstolen att ensam på domstolens vägnar vidta förberedande åtgärder.

2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

16 §

Att *Försvarsunderrättelse-domstolens* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*. Inte heller domstolens beslut i

Att *Domstolen för utrikesunderrättelseverksamhets* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*. Inte

övrigt enligt denna lag får heller domstolens beslut i övrigt
överklagas. enligt denna lag får överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.9 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

Härigenom föreskrivs att 4 § skyddslagen (2010:305) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

– fredstida krishantering,

– elektroniska

kommunikationer,

– posthantering,

– transporter,

– alarmering,

– försvarsindustriella

ändamål, eller

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

– fredstida krishantering,

– elektroniska

kommunikationer,

– posthantering,

– transporter,

– alarmering,

– försvarsindustriella

ändamål, eller

¹ Senaste lydelse 2019:941.

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen, *och*

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap.

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

7. byggnader, *andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser, och*

8. *områden där Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.10 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7 och 12 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Ändrade regler om tillstånd och
tillsyn för Totalförsvarets forsk-
ningsinstitut

13 kap.

7 §

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets forskningsinstitut och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Myndigheten för utrikes underrättelser och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

12 §

En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som anges i 4 kap. 34 § andra stycket denna lag, och

2. ett beslut att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd som anges i 4 kap. 2 § första stycket 3 a och som ska föregås av en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller* *Myndigheten för utrikes underrättelser.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 17, 18, 21 och 21 a §§ lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor i övriga fall ska prövas av den kommun där hanteringen ska bedrivas.

18 §²

Myndigheten för civilt försvar ska pröva frågor om tillstånd till explosiva varor som avser

1. tillverkning, bearbetning, behandling, destruktion, underhåll och återvinning,

2. annan hantering som sker i anslutning till sådan hantering som nämns i 1,

3. gränsöverskridande överföring,

4. import,

5. export, och

6. sådan hantering som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forsk-

6. sådan hantering som *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk,

¹ Senaste lydelse 2025:1080.

² Senaste lydelse 2025:1080.

ningsinstitut och Fortifikations-	Försvarets	radioanstalt,
verket behöver ha tillstånd till.	Totalförsvarets	forsk-
	ningsinstitut	och
	Fortifikationsverket behöver ha	
	tillstånd till.	

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras. Frågan ska i stället prövas av den kommun där den sökande fysiska personen är bosatt eller den sökande juridiska personen har sitt säte, om verksamheten ska ske i mer än en kommun och frågan gäller

1. användning,
2. överföring, eller
3. förvaring i ett flyttbart förråd.

21 §³

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt denna lag har också, inom sitt verksamhetsområde, tillsyn över att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstituts och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstituts och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Myndigheten för civilt försvar eller den myndighet som regeringen bestämmer har tillsyn över hanteringen av brandfarliga varor som transporteras i en sådan rörledning som det har meddelats koncession för enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar eller enligt naturgaslagen (2005:403).

³ Senaste lydelse 2025:1080.

21 a §⁴

Myndigheten för civilt försvar ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över tillstånd som avser explosiva varor enligt denna lag och över dem som har beviljats ett sådant tillstånd (det nationella tillståndsregistret för explosiva varor).

Myndigheten för civilt försvar och kommunerna ska ansvara för att registrera uppgifter i det nationella tillståndsregistret.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

⁴ Senaste lydelse 2025:1080.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Lagen gäller inte i fråga om

1. bussar med en totalvikt som överstiger 5 ton och som inte är klass I- eller klass A-fordon enligt definitionerna i artikel 3.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

3. bilar som används uteslutande inom inhägnade järnvägs-, industri- eller tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden, och

4. ambulanser, likbilar, mobilkranar och bilar som är rullstolsanpassade eller bepannade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2022:314.

² Senaste lydelse 2022:314.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §¹

I fråga om upphandling som avser sådan tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel som omfattas av artikel 346.1 b i EUF-fördraget och där 7 eller 8 § eller 10 § första stycket 2–4 eller 10 inte är tillämpliga får regeringen i enskilda fall besluta om de undantag från bestämmelserna i denna lag som är nödvändiga med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen.

Försvarsmakten och Försvarsmakten, Försvarets Försvarets materielverk får materielverk och Myndigheten för besluta om sådana undantag som utrikes underrättelser får besluta avses i första stycket om om sådana undantag som avses i upphandlingen första stycket om upphandlingen

1. avser tillägg till en upphandling där regeringen tidigare beslutat om undantag med stöd av första stycket,

2. avser varor, tjänster eller byggentreprenader inom ramen för en av Sverige träffad internationell överenskommelse om mellanstatlig samverkan i fråga om försörjning av varor, tjänster eller byggentreprenader, eller

3. har ett värde som är högst 200 000 000 kronor.

Försvarets radioanstalt får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingens värde är högst 5 000 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:253.

1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt eller Säkerhetspolisen.

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt, *Myndigheten för utrikes underrättelser* eller Säkerhetspolisen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1016.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Denna lag gäller inte fysisk infrastruktur som används för att tillhandahålla dricksvatten.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för civilt försvar, Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Myndigheten för civilt försvar, Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1082.

1.16 Förslag om lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2021:1171) om	2. lagen (2021:1172) om
behandling av personuppgifter	behandling av personuppgifter
vid Försvarsmakten,	vid Försvarets radioanstalt,
2. lagen (2021:1172) om behandling av	
personuppgifter vid Försvarets	
radioanstalt, <i>eller</i>	

3. lagen (2019:1182) om
Säkerhetspolisens behandling av
personuppgifter.

3. lagen (2019:1182) om
Säkerhetspolisens behandling av
personuppgifter, *eller*

4. lagen (2026:000) om
behandling av personuppgifter vid
Myndigheten för utrikes
underrättelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2021:1174.

1.17 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 10 kap. 2 § strålskyddslagen (2018:396) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Ändrade regler om tillstånd och
tillsyn för Totalförsvarets forsk-
ningsinstitut

8 kap.

3 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlämna tillsynsuppgifter till

1. försvarsinspektören för	1. försvarsinspektören för
hälsa och miljö i fråga om	hälsa och miljö i fråga om
verksamhet som utövas av	verksamhet som utövas av
Försvarmakten, Försvarets	Försvarmakten, Försvarets
materielverk, Fortifikations-	materielverk, Fortifikations-
verket, Försvarets radioanstalt	verket, Försvarets radioanstalt,
eller	Totalförsvarets
Totalförsvarets	forskningsinstitut
forskningsinstitut, och	eller
	Myndigheten för utrikes
	underrättelser, och

2. en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om andra verksamheter än sådana som anges i 1.

10 kap.

2 §

Beslut enligt denna lag får överklagas.

Beslut som avser Försvars-	Beslut som avser Försvars-
makten, Försvarets materielverk,	makten, Försvarets materielverk,
Fortifikationsverket, Försvarets	Fortifikationsverket, Försvarets
radioanstalt eller Totalförsvarets	radioanstalt, Totalförsvarets
forskningsinstitut	forskningsinstitut
eller	eller
ytterligare villkor enligt 6 kap.	Myndigheten för utrikes

22 § överklagas till regeringen. *underrättelser* eller ytterligare
Andra beslut överklagas till villkor enligt 6 kap. 22 §
allmän förvaltningsdomstol. överklagas till regeringen. Andra
beslut överklagas till allmän
förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 18 §§ och 3 kap. 6 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. för något av de syften som anges i 1 kap. 2 § brottsdatalagen (2018:1177) hos Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket,

2. i en myndighets verksamhet, om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott,

3. i Försvarsmaktens försvars- och militära säkerhetstjänst och i Försvarets radioanstalts försvars- underrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

3. i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet, i Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst eller i Försvarets radioanstalts utrikes underrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

4. i en myndighets verksamhet om Säkerhetspolisen enligt lag eller förordning ska bistå myndigheten med en viss uppgift,

5. i brottsbekämpande verksamhet hos en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, eller

6. i verksamhet hos utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till

riksdagen eller regeringen och, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första och andra styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål som uppgifterna samlades in för.

18 §

Försvarmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Försvarmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller *Myndigheten för utrikes underrättelser om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet* och Försvarets radioanstalt om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 kap.

6 §

Försvarmakten får i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt i *försvarsunder-*

Försvarmakten får i *utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller *Myndigheten för utrikes underrättelser i sin*

rättelseverksamheten.

Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

verksamhet och Försvarets radioanstalt i utrikes underrättelseverksamheten.

Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2–4 §§ och 3 kap. 3 § och rubriken närmast före 2 kap. 3 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Försvarsmakten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att planera, förbereda och genomföra verksamhet som rör

1. Sveriges försvar och säkerhet, eller
2. internationellt försvars- och säkerhetssamarbete.

Försvarsmaktens uppgift att bedriva sådan verksamhet som anges i första stycket ska följa av lag, förordning, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut där regeringen har gett myndigheten i uppdrag att utföra uppgiften.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

Försvarsunderrättelseverk-
samhet

Utrikes
underrättelseverksamhet

3 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen

(2000:130) om försvarsunder-
rättelseverksamhet.

(2000:130) om utrikes
underrättelseverksamhet.

4 §

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens försvarsunderrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens utrikesunderrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

3 kap.

3 §

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikesunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2–6 b, 8 och 20 §§, 3 kap. 2 § och 6 kap. 2 § och rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 3 kap. 2 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning

1 kap.

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *försvarsunderrättelse*-, utvecklings-, och övningsverksamhet samt informations-säkerhetsverksamhet.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *utrikes underrättelseverksamhet*, utvecklingsverksamhet, och övningsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Försvarsunderrättelseverksam-
het

Utrikes underrättelseverksam-
het

2 §

Personuppgifter får
 behandlas i Försvarets
 radioanstalts *försvarsunder-*

Personuppgifter får
 behandlas i Försvarets
 radioanstalts *utrikes under-*

rättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

rättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 §

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 2 och 3 §§ får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*,

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om *försvarsunderrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om *utrikes underrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*,

3. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

5 §

Om det är nödvändigt för försvarsunderrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

Om det är nödvändigt för utrikes underrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, och

2. fortlopande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamheten.

6 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 5 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med annan i fråga om utvecklingsverksamhet,

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, 2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§, 3. i utrikes underrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning

6 a §

Personuppgifter får
behandlas i Försvarets radioans-
talts övningsverksamhet om det
är nödvändigt för att bedriva
sådan verksamhet som anges i
1 a § lagen (2008:717) om
signalspaning i *försvarsunder-*
rättelseverksamhet.

Personuppgifter får
behandlas i Försvarets
radioanstalts övningsverksam-
het om det är nödvändigt för
att bedriva sådan verksamhet
som anges i 1 a § lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet.

6 b §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 6 a § får även
behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information
som behövs

1. med anledning av samverkan med någon annan i fråga om
övningsverksamhet, eller

2. med anledning av
samarbete om övningsverksam-
het med andra länder eller
internationella organisationer
enligt lagen (2008:717) om
signalspaning i *försvarsunder-*
rättelseverksamhet.

2. med anledning av
samarbete om övningsverksam-
het med andra länder eller
internationella organisationer
enligt lagen (2008:717) om
signalspaning i *utrikes*
underrättelseverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 7 § får även
behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information
som behövs

1. i verksamhet hos den som tar emot uppgifter om
informationssäkerhet,

2. med anledning av samverkan med andra som verkar på informationssäkerhetsområdet såväl inom som utom landet i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, eller

3. i utrikes underrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet, eller

4. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning

20 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och

1. överföringen riktas till en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, eller ett underrättelse- eller säkerhetsorgan i en internationell organisation,

2. sekretess inte hindrar en överföring,

3. mottagaren garanterar tillräckligt skydd för personuppgifterna, och

4. överföringen inte innebär ett oproportionerligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall än som anges i första stycket 1.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet

2 §

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarsmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

6 kap.

2 §

I lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets

I lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets

radioanstalts	behandling	av	radioanstalts	behandling	av
personuppgifter		i	personuppgifter		i
<i>försvarsunderrättelse-</i>			<i>utrikes</i>		
	och		<i>underrättelseverksamheten</i>	och	
utvecklingsverksamheten.			utvecklingsverksamheten.		

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.22 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § och 9 kap. 26, 30 och 32 §§ lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarsmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten och Säkerhetspolisen beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarsmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarsmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och *Myndigheten för utrikes underrättelser* beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

9 kap.

26 §¹

Om en förbetald tjänst används av någon annan än den abonnent som har registrerats enligt 24 § utan att en ny registrering har gjorts, ska tillhandahållandet av tjänsten avbrytas.

Första stycket gäller inte om

1. tjänsten endast tillfälligt används av någon annan än den registrerade abonnenten,

2. tjänsten används av en närstående till den registrerade abonnenten,

3. den registrerade abonnenten är en juridisk person och tjänsten används på dennes uppdrag,

4. tjänsten har införskaffats på uppdrag av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, eller

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

30 §

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

¹ Senaste lydelse 2022:1086.

föreskrifter om samverkans- punkter. föreskrifter om samverkans- punkter.

Samtliga operatörer som för signaler i tråd över Sveriges gräns ska till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådan information som de innehar och som gör det enklare att ta hand om signalerna.

Samtliga operatörer ska utföra uppgifterna enligt första och andra styckena så att verksamheten inte röjs.

32 §

Tystnadsplikt som följer av 31 § första stycket gäller även för en uppgift som hänför sig till

1. en åtgärd att med stöd av 27 kap. 9 § rättegångsbalken hålla kvar försändelser,

2. en angelägenhet som avser användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken eller som gäller tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller med hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 4 kap. 25 b § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet,

4. inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet,

5. en begäran enligt 33 § första stycket 2 om att en uppgift om abonnemang ska lämnas,

6. ett föreläggande enligt 27 kap. 16 § rättegångsbalken att bevara en viss lagrad uppgift, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.23 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 § vapenlagen (2026:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen En Föreslagen lydelse
ny vapenlag

20 kap.

4 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,	– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i> , Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,
---	---

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

3. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som medförs till Sverige enligt 8 kap. 5 §, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara samt 4–9 och 12, 13, 15 och 16 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en
modern och ändamålsenlig
lagstiftning

**Lag om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksam-**
het i krig eller krigsfara

**Lag om signalspaning i
utrikes underrättelse-**
verksamhet i krig eller
krigsfara

4 §

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses de myndigheter som anges i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses de myndigheter som anges i lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

5 §

Bestämmelsen i 2 a § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av

Bestämmelsen i 2 a § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av

betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

6 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får inrikta signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* får inrikta signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

7 §

Tillstånd till signalspaning enligt 1 och 1 a §§ lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Tillstånd enligt första stycket får endast lämnas om förutsättningarna för tillstånd enligt 5 § lagen om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* är uppfyllda.

Tillstånd till signalspaning enligt 1 och 1 a §§ lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Tillstånd enligt första stycket får endast lämnas om förutsättningarna för tillstånd enligt 5 § lagen om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* är uppfyllda.

8 §

Tillstånd enligt 7 § ska utformas enligt 5 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Om det för fullgörande av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd getts uppstår behov av tillgång till ytterligare signal-

Tillstånd enligt 7 § ska utformas enligt 5 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

Om det för fullgörande av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd getts uppstår behov av tillgång till ytterligare signal-

bärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, gäller 5 a § tredje stycket lagen om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* i tillämpliga delar.

bärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, gäller 5 a § tredje stycket lagen om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* i tillämpliga delar.

9 §

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

Signalspaningsmyndigheten ska begränsa sin tillgång till signalbärare till det som följer av tillstånd enligt 7 §.

12 §

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska inte tillämpas.

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* ska inte tillämpas.

13 §

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska inte utföras.

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* ska inte utföras.

15 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska kontrollmyndigheten kontrollera att denna lag har följts.

Vid sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen

Vid sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen

(2008:717) om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
tillämpas.

(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet
tillämpas.

16 §

När det inte längre råder
sådana förhållanden som anges i
1 § eller 2 § första stycket, ska
det särskilda beslutandeorganet i
kontrollmyndigheten tillämpa
bestämmelserna i 10 a § första
och andra styckena lagen
(2008:717) om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
på meddelanden och lagrade
uppgifter som inhämtats i
samband med signalspaning
enligt denna lag och på tillstånd
som lämnats enligt denna lag.

När det inte längre råder
sådana förhållanden som anges i
1 § eller 2 § första stycket, ska
det särskilda beslutandeorganet i
kontrollmyndigheten tillämpa
bestämmelserna i 10 a § första
och andra styckena lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet
på meddelanden och lagrade
uppgifter som inhämtats i
samband med signalspaning
enligt denna lag och på tillstånd
som lämnats enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

1.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SOU 2025:109 Föreslagen lydelse

2 § Ett beslut om fiktiv fordonsuppgift får endast avse ett fordon som används i Polismyndighetens, Säkerhetspolisens <i>eller</i> Tullverkets verksamhet.	Ett beslut om fiktiv fordonsuppgift får endast avse ett fordon som används i Polismyndighetens, Säkerhetspolisens, Tullverkets <i>eller Myndigheten för utrikes underrättelsers</i> verksamhet.
--	--

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2027.

1.26 Förslag till förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter som ansluter till lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Ord och uttryck som används i denna förordning har samma innebörd som i lagen.

2 § Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser får inom ramen för verksamhet som rör Sveriges säkerhet överföra personuppgifter till en utländsk myndighet, en internationell organisation eller en enskild, om överföringen är nödvändig för att fullgöra myndighetens uppdrag.

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser får inom ramen för internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete överföra personuppgifter till en utländsk myndighet eller en internationell organisation, om överföringen tjänar den svenska statsledningen eller det svenska totalförsvaret.

Överföringen av personuppgifter får inte vara till skada för svenska intressen.

3 kap. Direktåtkomst

Utrikes underrättelseverksamhet

1 § Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Vid sådan direktåtkomst har myndigheterna rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska underrätta Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) innan direktåtkomst medges en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst enligt 3 kap.

3 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Omfattningen av direktåtkomsten

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser beslutar om omfattningen av direktåtkomst som följer av lag, förordning eller regeringens beslut i ett enskilt fall.

4 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska säkerställa att förutsättningarna för direktåtkomsten dokumenteras.

Tillgången till uppgifter hos mottagaren ska vara förbehållen de personer som på grund av sina arbetsuppgifter behöver ha tillgång till uppgifterna.

Direktåtkomst får inte medges innan Myndigheten för utrikes underrättelser har försäkrat sig om att mottagaren uppfyller kraven på behörighet och säkerhet.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Tekniska och organisatoriska åtgärder

1 § De åtgärder som Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta enligt 4 kap. 1 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska vara rimliga med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål och de särskilda riskerna med behandlingen.

Dokumentationsskyldighet

Förteckning över kategorier av behandlingar

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska föra en förteckning över de kategorier av behandlingar av personuppgifter som myndigheten ansvarar för. Förteckningen ska innehålla följande uppgifter:

1. namnet på och kontaktuppgifter till myndigheten,
2. namnet på dataskyddsombudet,
3. namnet på personuppgiftsbiträdet,
4. ändamålen med behandlingen,
5. de kategorier av registrerade som berörs av behandlingen,
6. de kategorier av personuppgifter som kan komma att behandlas,
7. de kategorier av tjänstemän som har tillgång till de personuppgifter som behandlas,
8. de kategorier av mottagare som uppgifterna kan komma att överföras till, inbegripet mottagare i ett annat land eller i en internationell organisation, och
9. om det är möjligt, en allmän beskrivning av vilka säkerhetsåtgärder som har vidtagits.

Loggning

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska föra loggar i myndighetens informationssystem som innehåller gemensamt tillgängliga personuppgifter för utrikes underrättelseverksamhet. Av

loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga samt tidpunkten för åtgärden.

Tillgången till personuppgifter

4 § För tilldelning av behörighet för åtkomst till personuppgifter ska det särskilt beaktas att det, utöver behovet av uppgifterna, kan finnas krav på utbildning och erfarenhet.

Myndigheten för utrikes underrättelser ansvarar för att det inom myndigheten finns rutiner för tilldelning, förändring, borttagning och regelbunden uppföljning av behörigheter för åtkomst till personuppgifter.

Säkerheten vid behandling av personuppgifter

5 § De skyddsåtgärder som ska vidtas enligt 4 kap. 3 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska åstadkomma en skyddsnivå som är lämplig med hänsyn till

1. de tekniska möjligheterna,
2. kostnaderna för åtgärderna,
3. behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål,
4. de särskilda riskerna med behandlingen,
5. om känsliga personuppgifter behandlas, och
6. hur integritetskänsliga övriga personuppgifter som behandlas är.

Anmälan av överträdelser

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska ha sådana interna rutiner för anmälan av överträdelser av bestämmelser om personuppgiftsbehandling som garanterar att anmälarens identitet skyddas.

Dataskyddsombud

7 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska säkerställa att dataskyddsombud ges möjlighet att delta i arbetet med frågor som rör skyddet av personuppgifter.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska se till att dataskyddsombud kan utföra de uppgifter som anges i 4 kap. 5 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser genom att tillhandahålla nödvändiga resurser, ge tillgång till dokumentation om behandling av personuppgifter och vid behov medge åtkomst till personuppgifter som behandlas. Myndigheten för utrikes underrättelser ska också se till att dataskyddsombud har den sakkunskap som krävs och att de ges möjlighet att upprätthålla denna.

Personuppgiftsbiträden

Avtalets eller överenskommelsens innehåll

8 § Ett avtal eller annan överenskommelse enligt 4 kap. 7 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska ange vad behandlingen ska avse, hur länge behandlingen ska pågå, dess art och ändamål, kategorier av personuppgifter, kategorier av registrerade samt Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter och rättigheter. I avtalet eller överenskommelsen ska det särskilt anges att personuppgiftsbiträdet ska

1. behandla personuppgifter enbart enligt instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser,

2. säkerställa att personer som har tillstånd att behandla personuppgifter har förbundit sig att iakttä regler om tystnadsplikt eller omfattas av lagstadgad tystnadsplikt,

3. hjälpa Myndigheten för utrikes underrättelser att säkerställa att bestämmelserna om registrerades rättigheter följs,

4. radera eller återlämna alla personuppgifter till Myndigheten för utrikes underrättelser när uppdraget har slutförts och, om inte annat följer av lag eller förordning, radera befintliga kopior,

5. ge Myndigheten för utrikes underrättelser tillgång till den information som krävs för att visa att denna paragraf och 4 kap. 6–9 §§ lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser följs, och

6. respektera de villkor som följer av denna paragraf och 4 kap. 8 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser om ett annat personuppgiftsbiträde anlitas.

Övriga skyldigheter

9 § Skyldigheterna enligt 4 § om tillgången till personuppgifter tillämpas även för personuppgiftsbiträden.

5 kap. Bemyndiganden

1 § Riksarkivet får, efter att ha gett Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att personuppgifter som inte längre får behandlas enligt 2 kap. 17 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska bevaras för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser får meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser och föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska ge Integritetsskyddsmyndigheten tillfälle att yttra sig innan den meddelar föreskrifter om integritetsskyddet vid personuppgiftsbehandling.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.27 Förslag till förordning om ändring i passförordningen (1979:664)

Härigenom föreskrivs att 23 § passförordningen (1979:664) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹

Polismyndigheten ska föra ett passregister och ett register över omständigheter som avses i 20 § 1 och 3 passlagen (1978:302).

Polismyndigheten ska på begäran lämna ut ett fotografi av en enskild från passregistret till Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, en svensk ambassad, ett svenskt lönat konsulat, Försvarmakten, Kustbevakningen, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

Polismyndigheten ska på begäran lämna ut ett fotografi av en enskild från passregistret till Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, en svensk ambassad, ett svenskt lönat konsulat, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarmakten, Kustbevakningen, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

Passregistret får innehålla sådana uppgifter i fråga om utreseförbud och tillfälligt utreseförbud som har lämnats till Polismyndigheten enligt 23 c §.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2020:488.

1.28 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1991:1200) om anmälningsskyldighet vid vissa resor till utlandet

Härigenom föreskrivs att 3 a § förordningen (1991:1200) om anmälningsskyldighet vid vissa resor till utlandet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §¹

Anmälan enligt 1 § behöver inte göras av Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk eller Totalförsvarets forskningsinstitut när de bedriver sådan verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*. Försvarsmakten behöver inte heller göra en sådan anmälan när den bedriver militär säkerhetstjänst.

Anmälan enligt 1 § behöver inte göras av Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* när de bedriver sådan verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*. Försvarsmakten behöver inte heller göra en sådan anmälan när den bedriver militär säkerhetstjänst.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2009:970.

1.29 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten

Härigenom föreskrivs att 3 § och bilagan till förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Justitiekanslern handlägger anspråk på ersättning med stöd av

- 36 kap. 21 § brottsbalken,
- 2 kap. 1 § eller 3 kap. 1, 2 eller 4 § skadeståndslagen (1972:207), om anspråket grundas på ett påstående om felaktigt beslut eller underlåtenhet att meddela beslut,
- 23 § datalagen (1973:289),
- artikel 82 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och 7 kap. 1 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning,
- 7 kap. 1 § brottsdatalagen (2018:1177),
- 8 kap. 1 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter,
- 7 kap. 1 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och 7 kap. 1 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,
- 7 kap. 1 § lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser,
- lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder, dock inte anspråk som avses i 8 § i den lagen,

¹ Senaste lydelse 2024:1024.

- 5 kap. 3 § lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete, om anspråket grundas på ett påstående om felaktigt beslut eller underlåtenhet att meddela beslut,
- 26 § lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser,
- 46 kap. 20 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
- 28 § kamerabevakningslagen (2018:1200),
- artikel 84 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624, om anspråket grundas på ett påstående om felaktigt beslut eller underlåtenhet att meddela beslut, eller
- 19 kap. 4 § patentlagen (2024:945).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

Nuvarande lydelse

Bilaga

Förvaltningsmyndigheter som avses i 5 §

Arbetsförmedlingen
 Bolagsverket
 Centrala studiestödsnämnden
 Domstolsverket
 Ekobrottsmyndigheten
 Försvarets materielverk
 Försvarsmakten
 Försäkringskassan
 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
 Konsumentverket
 Kriminalvården
 Kronofogdemyndigheten
 Kustbevakningen
 Lantmäteriet
 Livsmedelsverket
 Luftfartsverket
 Migrationsverket
 Patent- och registreringsverket
 Pensionsmyndigheten

Polismyndigheten
Sjöfartsverket
Skatteverket
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Säkerhetspolisen
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

Föreslagen lydelse

Bilaga²

Förvaltningsmyndigheter som avses i 5 §

Arbetsförmedlingen
Bolagsverket
Centrala studiestödsnämnden
Domstolsverket
Ekobrottsmyndigheten
Försvarets materielverk
Försvarmakten
Försäkringskassan
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket
Migrationsverket
Myndigheten för utrikes underrättelser
Patent- och registreringsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Sjöfartsverket
Skatteverket
Statens institutionsstyrelse

²Senaste lydelse 2017:1075

Statens jordbruksverk
Säkerhetspolisen
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

1.30 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–4 och 6–9 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om försvarsunderrättelseverksamhet

Förordning om utrikesunderrättelseverksamhet

1 §¹

Denna förordning innehåller föreskrifter som ansluter till vad som föreskrivs i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

Denna förordning innehåller föreskrifter som ansluter till vad som föreskrivs i lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet*.

2 §²

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas av Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk och Totalförsvarets forskningsinstitut.

Utrikesunderrättelseverksamhet ska bedrivas av Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut *och Myndigheten för utrikesunderrättelser*

2 a §³

En sådan närmare inriktning som avses i 1 § andra stycket

En sådan närmare inriktning som avses i 1 § andra stycket

¹ Senaste lydelse 2007:694.

² Senaste lydelse 2007:694.

³ Senaste lydelse 2008:925.

lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* ska vara skriftlig och innehålla

1. uppgift om inriktande myndighet,
2. uppgift om vilken del av regeringens beslut om inriktning av *försvarsunderrättelseverksamheten* som den närmare inriktningen är hänförlig till,

3. en beskrivning av den företeelse som den närmare inriktningen avser, och

4. en redogörelse för behovet av underrättelser om företeelsen.

3 §

De myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* får samarbeta i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer endast under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som myndigheterna lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen.

lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* ska vara skriftlig och innehålla

2. uppgift om vilken del av regeringens beslut om inriktning av *utrikesunderrättelseverksamheten* som den närmare inriktningen är hänförlig till,

De myndigheter som bedriver *utrikesunderrättelseverksamhet* får samarbeta i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer endast under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som myndigheterna lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen.

4 §

Myndigheterna *skall* till Regeringskansliet (*Försvarsdepartementet*) anmäla frågor om att etablera och upprätthålla sådant samarbete som avses i 3 §. Myndigheterna *skall* informera Regerings-

Myndigheterna *ska* till Regeringskansliet anmäla frågor om att etablera och upprätthålla sådant samarbete som avses i 3 §. Myndigheterna *ska* informera Regeringskansliet om viktiga

kansliet (*Försvarsdepartementet*) om viktiga frågor som uppkommer i samarbetet.

Myndigheterna *skall* vidare till Regeringskansliet (*Försvarsdepartementet*) lämna information om *försvarsunderrättelseverksamhetens* inriktning i övrigt, verksamhetens bedrivande i stort och om viktiga händelser.

Försvarsmakten, och Försvarets radioanstalt *skall* informera Regeringskansliet (*Försvarsdepartementet*) om den inhämtning av underrättelser som sker med särskilda metoder.

frågor som uppkommer i samarbetet.

Myndigheterna *ska* vidare till Regeringskansliet lämna information om *utrikes underrättelseverksamhetens* inriktning i övrigt, verksamhetens bedrivande i stort och om viktiga händelser

Försvarets radioanstalt *och* *Myndigheten för utrikes underrättelser ska* informera Regeringskansliet om den inhämtning av underrättelser som sker med särskilda metoder.

6 §⁴

De myndigheter som anges i 2 § ska informera Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten* om de principer som tillämpas för samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer samt lämna uppgift om med vilka länder och organisationer sådant samarbete sker. Myndigheterna ska sedan samarbetet etablerats informera inspektionen om omfattningen av samarbetet och, när det bedöms vara motiverat, om resultatet, erfarenheterna och den fortsatta inriktningen av samarbetet. Myndigheterna ska även i andra viktiga frågor som

De myndigheter som anges i 2 § ska informera Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamheten* om de principer som tillämpas för samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer samt lämna uppgift om med vilka länder och organisationer sådant samarbete sker. Myndigheterna ska sedan samarbetet etablerats informera inspektionen om omfattningen av samarbetet och, när det bedöms vara motiverat, om resultatet, erfarenheterna och den fortsatta inriktningen av samarbetet. Myndigheterna ska

⁴ Senaste lydelse 2009:971.

rör *försvarsunderrättelseverksamhet* lämna information till inspektionen. *Försvarsmakten* och Försvarets radioanstalt ska särskilt informera om innehållet i den instruktion och de föreskrifter som gäller för den eller de enheter inom myndigheten som inhämtar underrättelser med särskilda metoder.

även i andra viktiga frågor som rör *utrikes underrättelseverksamhet* lämna information till inspektionen. Försvarets radioanstalt och *Myndigheten för utrikes underrättelser* ska särskilt informera om innehållet i den instruktion och de föreskrifter som gäller för den eller de enheter inom myndigheten som inhämtar underrättelser med särskilda metoder.

Om informationen som avses i första stycket inte har kunnat lämnas, ska frågan utan dröjsmål anmälas för inspektionen. Myndigheterna ska lämna informationen på det sätt inspektionen bestämmer.

Myndigheterna ska senast den 1 mars varje år lämna den delen av årsredovisningen och budgetunderlaget som rör *försvarsunderrättelseverksamheten* till inspektionen

Myndigheterna ska senast den 1 mars varje år lämna den delen av årsredovisningen och budgetunderlaget som rör *utrikes underrättelseverksamheten* till inspektionen

7 §

De myndigheter som anges i 2 § *skall*, innan de orienterar annan än regeringen eller informationsberättigad totalförsvarsmyndighet i underrättelsefrågor, samråda med Regeringskansliet (*Försvarsdepartementet*). Bestämmelser om vad som gäller vid samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer finns i 4 §.

De myndigheter som anges i 2 § *ska*, innan de orienterar annan än regeringen eller informationsberättigad totalförsvarsmyndighet i underrättelsefrågor, samråda med Regeringskansliet. Bestämmelser om vad som gäller vid samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer finns i 4 §.

8 §

De myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* skall varje år över föregående års verksamhet upprätta en översikt som allmänheten kan ta del av. Översikten *skall* lämnas in till Regeringskansliet (*Försvarsdepartementet*) samtidigt med årsredovisningen.

De myndigheter som bedriver *utrikes underrättelseverksamhet* ska varje år över föregående års verksamhet upprätta en översikt som allmänheten kan ta del av. Översikten *ska* lämnas in till Regeringskansliet samtidigt med årsredovisningen.

9 §⁵

I förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten* finns bestämmelser om inspektionens insyn i *försvarsunderrättelseverksamheten*.

I förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamheten* finns bestämmelser om inspektionens insyn i *utrikes underrättelseverksamheten*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

⁵ Senaste lydelse 2009:971.

1.31 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Myndigheter med fler än 50 anställda ska hantera sina utgående beställningar av varor och tjänster elektroniskt. Kravet gäller dock inte för beställningar som

1. görs av Regeringskansliet, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Säkerhetspolisen, eller	1. görs av Regeringskansliet, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i> eller Säkerhetspolisen, eller
---	--

2. är olämpliga att hantera elektroniskt av sekretesskäl eller säkerhetsskyddsskäl.

Myndigheten för digital förvaltning får meddela föreskrifter om hanteringen av beställningar och om standarder eller liknande krav som ska vara gemensamma för elektroniskt informationsutbyte i samband med beställning, leverans och fakturering av varor och tjänster. Myndigheten ska vid utarbetande av föreskrifter beakta nationell och internationell standard.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2018:1491.

1.32 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:937) med instruktion för Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs att 1 och 8 a §§ förordningen (2007:937) med instruktion för Försvarets radioanstalt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Försvarets radioanstalt har till uppgift att bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och till lagen anslutande förordning.

Försvarets radioanstalt har till uppgift att bedriva signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet och till lagen anslutande förordning.

8 a §²

Vid Försvarets radioanstalt finns ett integritetsskyddsråd med de uppgifter som följer av 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Vid Försvarets radioanstalt finns ett integritetsskyddsråd med de uppgifter som följer av 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2008:927.

² Senaste lydelse 2008:927.

1.33 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:975) med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att 2 a § förordningen (2007:975) med instruktion för Integritetsskyddsmyndigheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §¹

Myndigheten är tillstånds- och tillsynsmyndighet enligt kreditupplysningslagen (1973:1173).

Myndigheten är tillsynsmyndighet enligt

– artikel 51.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning),

– lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och andra föreskrifter som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679,

– artikel 41.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF,

– lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter,

– lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, *och*

– lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,

¹ Senaste lydelse 2023:726.

– *lagen (2026:000) om
behandling av personuppgifter vid
Myndigheten för utrikes
underrättelser, och*

– artikel 15.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 av den 27 april 2016 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet.

Myndigheten ska delta i Europeiska dataskyddsstyrelsens arbete.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.34 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2008:923) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–3, 5 och 6 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning om signalspaning i försvarsunderrättelse- verksamhet

Förordning om signalspaning i *utrikes* underrättelseverksamhet

1 §

Denna förordning innehåller föreskrifter i anslutning till lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Denna förordning innehåller föreskrifter i anslutning till lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

Lydelse enligt SOU 2024:59

Föreslagen lydelse

2 §¹

Försvarets radioanstalt ska bedriva den verksamhet som avses i 1 och 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Beslut enligt 5 b § första stycket lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får fattas av myndighetschefen i

Försvarets radioanstalt ska bedriva den verksamhet som avses i 1 och 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

Beslut enligt 5 b § första stycket lagen om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* får fattas av myndighetschefen i

¹ Senaste lydelse 2009:972.

Försvarets radioanstalt eller
dennes ställföreträdare.

Försvarets radioanstalt eller
dennes ställföreträdare.

4 §²

Försvarets radioanstalts ska
skyndsamt informera Statens
inspektion för
försvarsunderrättelseverksamheten
om 2 b § lagen (2008:717) om
signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
tillämpas.

Försvarets radioanstalts ska
skyndsamt informera Statens
inspektion för *utrikes*
underrättelseverksamheten om 2
b § lagen (2008:717) om
signalspaning i *utrikes*
underrättelseverksamhet
tillämpas.

5 §³

Förstöring av upptagningar
eller uppteckningar enligt 2 a §
första stycket, 5 b § tredje
stycket, 7, 10 och 10 a §§ lagen
(2008:717) om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
ska ske på ett sådant sätt att
uppgifterna inte kan återskapas.

Förstöring av upptagningar
eller uppteckningar enligt 2 a §
första stycket, 5 b § tredje
stycket, 7, 10 och 10 a §§ lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet
ska ske på ett sådant sätt att
uppgifterna inte kan återskapas.

6 §⁴

Försvarets radioanstalt får för
den verksamhet som anges i 1 §
tredje stycket och 1 a § lagen
(2008:717) om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet
samarbeta i signalspaningsfrågor
med andra länder och
internationella organisationer
endast under förutsättning att
syftet med samarbetet är att
tjäna den svenska statsledningen
och den nationella säkerheten.

Försvarets radioanstalt får för
den verksamhet som anges i 1 §
tredje stycket och 1 a § lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet
samarbeta i signalspaningsfrågor
med andra länder och
internationella organisationer
endast under förutsättning att
syftet med samarbetet är att
tjäna den svenska statsledningen
och den nationella säkerheten.

² Tidigare 4 § upphävd genom 2009:972.

³ Senaste lydelse 2024:427.

⁴ Senaste lydelse 2009:972.

De uppgifter som myndigheten lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen.

De uppgifter som myndigheten lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.35 Förslag till förordning om ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Härigenom föreskrivs att 3 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 §¹

Följande myndigheter ska i den utsträckning som framgår nedan inte tillämpa 5 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Myndighet	Register
allmänna domstolar	diarier över ärenden om kvarhållande av försändelser på befordringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål
allmänna förvaltningsdomstolar	diarier över mål enligt smittskyddslagen (2004:168) och enligt lagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall
beskickningar och konsulat samt delegationer hos mellanfolkliga organisationer, dock inte Sveriges ständiga	samtliga diarier

¹ Senaste lydelse 2025:585.

representation vid Europeiska unionen (EU)

Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt och Totalförsvarets forskningsinstitut

Försvarsunderrättelsesdomstolen

Polismyndigheten

Regeringskansliet

diarier över inriktningar enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och över underrättelser inom försvarets underrättelse- och säkerhetstjänst

diarier över mål om tillstånd enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*

diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befordringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål

diarium över krypterade meddelanden, diarium över handlingar som rör myndigheters krigsorganisation och

	beredskapsförberedelser, diarier över inriktningar och underrättelser enligt lagen (2000:130) om <i>försvarsunderrättelseverksamhet</i> , diarier över handlingar som rör förberedelser enligt 11 f § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet, diarium över sammanställningar och analyser av underrättelseinformation samt diarier hos Utrikesdepartementet över handlingar som kommit in eller upprättats i andra än administrativa och konsulära ärenden och handelsärenden
Skatteverket	diarium över ärenden om könsbyte
Socialstyrelsen	diarium över ärenden som handläggs av Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor
Statens inspektion för <i>försvarsunderrättelseverksamheten</i>	diarier över ärenden om verkställighet av beslut om tillstånd enligt lagen (2008:717) om signalspaning i <i>försvarsunderrättelseverksamhet</i>
Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen (EU)	samtliga diarier, utom diarium över EU- institutionernas officiella dokument och diarier över handlingar som kommit in eller upprättats i administrativa ärenden och handelsärenden
Säkerhetspolisen	diarier över underrättelser inom den särskilda polisverksamheten för att

hindra och uppdaga brott mot rikets säkerhet m.m. och diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befodringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål

Tullverket

diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befodringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av

åklagarmyndigheter

elektronisk kommunikation,
hemlig kameraövervakning,
hemlig rumsavlyssning och
hemlig dataavläsning samt över
ärenden enligt lagen
(2024:1180) om anonyma
vittnen i brottmål

diarier över ärenden om
kvarhållande av försändelse på
befordringsanstalt, om
föreläggande att bevara en viss
lagrad uppgift, om inhämtning
av uppgifter enligt lagen
(2012:278) om inhämtning av
uppgifter om elektronisk
kommunikation i de
brottsbekämpande
myndigheternas
underrättelseverksamhet och
om hemlig avlyssning av
elektronisk kommunikation,
hemlig övervakning av
elektronisk kommunikation,
hemlig kameraövervakning,
hemlig rumsavlyssning och
hemlig dataavläsning, över
ärenden enligt lagen
(2024:1180) om anonyma
vittnen i brottmål samt över
förundersökningar som rör
brott mot rikets säkerhet

Föreslagen lydelse

3 §

Följande myndigheter ska i den utsträckning som framgår nedan
inte tillämpa 5 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400).

allmänna domstolar	diarier över ärenden om kvarhållande av försändelser på befordringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål
allmänna förvaltningsdomstolar	diarier över mål enligt smittskyddslagen (2004:168) och enligt lagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall samtliga diarium
beskickningar och konsulat samt delegationer hos mellanfolkliga organisationer, dock inte Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen (EU)	
Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt och Totalförsvarets forskningsinstitut	diarier över inriktningar enligt lagen (2000:130) om <i>utrikes underrättelseverksamhet</i> och över underrättelser inom försvarets underrättelse- och säkerhetstjänst
<i>Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet</i>	diarier över mål om tillstånd enligt lagen (2008:717) om signalspaning i <i>utrikes underrättelseverksamhet</i>
<i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i>	<i>diarier över inriktningar enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet och över underrättelser inom myndighetens verksamhet</i>

Polismyndigheten

diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befordringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål

Regeringskansliet

diarium över krypterade meddelanden, diarium över handlingar som rör myndigheters krigsorganisation och beredskapsförberedelser, diarier över inriktningar och underrättelser enligt lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*, diarier över handlingar som rör förberedelser enligt 11 f § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet, diarium över sammanställningar och analyser av underrättelseinformation samt diarier hos Utrikesdepartementet över

	handlingar som kommit in eller upprättats i andra än administrativa och konsulära ärenden och handelsärenden
Skatteverket	diarium över ärenden om könsbyte
Socialstyrelsen	diarium över ärenden som handläggs av Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor
Statens inspektion för <i>utrikes underrättelseverksamheten</i>	diarier över ärenden om verkställighet av beslut om tillstånd enligt lagen (2008:717) om signalspaning i <i>utrikes underrättelseverksamhet</i>
Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen (EU)	samtliga diarier, utom diarium över EU-institutionernas officiella dokument och diarier över handlingar som kommit in eller upprättats i administrativa ärenden och handelsärenden
Säkerhetspolisen	diarier över underrättelser inom den särskilda polisverksamheten för att hindra och uppdaga brott mot rikets säkerhet m.m. och diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befodringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet och om

Tullverket

hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål

diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befodringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande

myndigheternas underrättelseverksamhet och om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning och hemlig dataavläsning samt över ärenden enligt lagen (2024:1180) om anonyma vittnen i brottmål

åklagarmyndigheter

diarier över ärenden om kvarhållande av försändelse på befodringsanstalt, om föreläggande att bevara en viss lagrad uppgift, om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de

brottsbekämpande
myndigheternas
underrättelseverksamhet och om
hemlig avlyssning av elektronisk
kommunikation, hemlig
övervakning av elektronisk
kommunikation, hemlig
kameraövervakning, hemlig
rumsavlyssning och hemlig
dataavläsning, över ärenden
enligt lagen (2024:1180) om
anonyma vittnen i brottmål samt
över förundersökningar som rör
brott mot rikets säkerhet

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.36 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:968) med instruktion för Försvarsunderrättelsedomstolen

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2009:968) med instruktion för Försvarsunderrättelsedomstolen samt 1, 2, 4–6, 8–10, 12 och 13 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning med instruktion för Försvarsunderrättelsedomstolen

Förordning med instruktion för Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet

1 §

Bestämmelser om
Försvarsunderrättelsedomstolens
uppgifter, sammansättning och
domförhet finns i lagen
(2009:966) om
Försvarsunderrättelsedomstol.

Bestämmelser om *Domstolen*
för *utrikes*
underrättelseverksamhets
uppgifter, sammansättning och
domförhet finns i lagen
(2009:966) om *Domstolen för*
utrikes underrättelseverksamhet.

2 §

Följande bestämmelser i
myndighetsförordningen
(2007:515) ska tillämpas på
Försvarsunderrättelsedomstolen:

Följande bestämmelser i
myndighetsförordningen
(2007:515) ska tillämpas på
Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet:

- 3 och 4 §§ om ledningens ansvar,
- 6 § om allmänna uppgifter,
- 8 § om myndighetens arbetsgivarpolitik,
- 19 § om kostnadsmässiga konsekvenser, och
- 21 § om myndighetens beslut.

Det som i dessa bestämmelser sägs om myndighetens ledning ska avse domstolens ordförande i enlighet med bestämmelsen i 11 §. Bestämmelsen i 21 § myndighetsförordningen ska tillämpas endast i administrativa ärenden.

4 §

I *Försvarsunderrättelsesdomstolen* ska, förutom ordförande, vice ordförande och de särskilda ledamöter som anges i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsesdomstol*, en kanslichef finnas.

Försvarsunderrättelsesdomstolens ordförande är domstolens administrative chef.

Kanslichefen ska ansvara för beredningsverksamheten i domstolen.

I *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* ska, förutom ordförande, vice ordförande och de särskilda ledamöter som anges i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*, en kanslichef finnas.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets ordförande är domstolens administrative chef.

5 §

Försvarsunderrättelsesdomstolen får i arbetsordning meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om domstolens organisation och formerna för domstolens verksamhet.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet får i arbetsordning meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om domstolens organisation och formerna för domstolens verksamhet.

6 §

Bestämmelser om handläggningen av ansökningar om tillstånd till signalspaning finns i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsesdomstol* och i lagen (2008:717) om

Bestämmelser om handläggningen av ansökningar om tillstånd till signalspaning finns i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* och i

signalspaning i lagen (2008:717) om
försvarsunderrättelseverksamhet. signalspaning i *utrikes*
underrättelseverksamhet.

8 §¹

I fråga om anteckningar vid
muntlig förhandling i mål vid
Försvarsunderrättelsedomstolen,
registrering av inkomna mål och
aktbildning samt vad som hänger
samman därmed gäller
förordningen (2013:390) om
mål i allmän
förvaltningsdomstol i tillämpliga
delar.

I fråga om anteckningar vid
muntlig förhandling i mål vid
Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet,
registrering av inkomna mål och
aktbildning samt vad som hänger
samman därmed gäller
förordningen (2013:390) om
mål i allmän
förvaltningsdomstol i tillämpliga
delar.

9 §

Domstolens beslut ska
expedieras till ansökande
myndighet och till Statens
inspektion för
försvarsunderrättelseverksamheten.

Domstolens beslut ska
expedieras till ansökande
myndighet och till Statens
inspektion för *utrikes*
underrättelseverksamheten.

10 §

Försvarsunderrättelsedomstolen
får i arbetsordning meddela
föreskrifter om eller i ett enskilt
fall besluta om vem hos
domstolen som får begära in
förklaringar, upplysningar eller
yttranden samt utföra andra
förberedande åtgärder i målen.

Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet får i
arbetsordning meddela
föreskrifter om eller i ett
enskilt fall besluta om vem hos
domstolen som får begära in
förklaringar, upplysningar eller
yttranden samt utföra andra
förberedande åtgärder i målen.

¹ Senaste lydelse 2013:403.

12 §²

Bestämmelser om utnämning av ordförande i *Försvarsunderrättelsedomstolen* finns i lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare. Bestämmelser om förordnande av vice ordförande och särskilda ledamöter finns i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsedomstol*.

Försvarsunderrättelsedomstolen ska anmäla till Domarnämnden när det finns en ledig anställning som ordförande som behöver tillsättas.

Anställningen som kanslichef beslutas av regeringen. Kanslichefen ska vara lagfaren. Andra anställningar beslutas av *Försvarsunderrättelsedomstolen*.

För andra anställningar vid domstolen än anställning av ordförande behöver inte 6 § anställningsförordningen (1994:373) tillämpas.

Bestämmelser om utnämning av ordförande i *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* finns i lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare. Bestämmelser om förordnande av vice ordförande och särskilda ledamöter finns i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet ska anmäla till Domarnämnden när det finns en ledig anställning som ordförande som behöver tillsättas.

Anställningen som kanslichef beslutas av regeringen. Kanslichefen ska vara lagfaren. Andra anställningar beslutas av *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

13 §

Endast den som är svensk medborgare får vara anställd vid *Försvarsunderrättelsedomstolen*.

Endast den som är svensk medborgare får vara anställd vid *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

² Senaste lydelse 2010:1811.

1.37 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Härigenom föreskrivs att rubriken till förordningen (2009:969) med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten samt 1–7 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förordning med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Förordning med instruktion för Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten

1 §

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten har till uppgift att kontrollera försvarsunderrättelseverksamheten hos de myndigheter som enligt förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet bedriver sådan verksamhet. Inspektionen ska kontrollera att dessa myndigheter, i den försvarsunderrättelseverksamhet som utförs, efterlever lagar och förordningar samt i övrigt fullgör sina skyldigheter.

Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten har till uppgift att kontrollera utrikes underrättelseverksamheten hos de myndigheter som enligt förordningen (2000:131) om utrikes underrättelseverksamhet bedriver sådan verksamhet. Inspektionen ska kontrollera att dessa myndigheter, i den utrikes underrättelseverksamhet som utförs, efterlever lagar och förordningar samt i övrigt fullgör sina skyldigheter.

2 §

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten är kontrollmyndighet enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och har de uppgifter som framgår av den lagen.

Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten är kontrollmyndighet enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet och har de uppgifter som framgår av den lagen.

3 §¹

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten ska granska sådan behandling av personuppgifter som utförs i

1. Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst med stöd av lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, och

2. Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamhet med stöd av lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.

Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten ska granska sådan behandling av personuppgifter som utförs i

1. Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst med stöd av lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,

2. Försvarets radioanstalts utrikes underrättelseverksamhet och utvecklingsverksamhet med stöd av lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, och

3. Myndigheten för utrikes underrättelser utrikes underrättelseverksamhet med stöd av lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

¹ Senaste lydelse 2021:1211.

4 §

Statens inspektion för
försvarsunderrättelseverksamheten
ska i kontrollverksamhet enligt
1 §

1. följa hur lagen (2000:130)
om
försvarsunderrättelseverksamhet
och förordningen (2000:131) om
försvarsunderrättelseverksamhet
tillämpas,

2. granska att
försvarsunderrättelseverksamheten
bedrivs i enlighet med den
inriktning som är bestämd,

3. granska de verksamheter där teknisk och personbaserad
inhämtning av underrättelser bedrivs med särskilda metoder,

4. granska övriga medel och metoder för inhämtning av
underrättelser som används, och

5. granska principer för rekrytering och utbildning av personal.

5 §

Statens inspektion för
försvarsunderrättelseverksamheten
ska utöva sin kontroll genom
inspektioner och andra
undersökningar hos de
myndigheter som avses i 1 §.

Statens inspektion för *utrikes*
underrättelseverksamheten ska
utöva sin kontroll genom
inspektioner och andra
undersökningar hos de
myndigheter som avses i 1 §.

Inspektionen ska lämna dessa myndigheter de synpunkter och de
förslag till åtgärder som föranleds av kontrollverksamheten. Om det
behövs, ska inspektionen också lämna dessa synpunkter och förslag
om åtgärder till regeringen.

Inspektionen ska senast den 1 mars varje år till regeringen lämna
en rapport över föregående års granskningsverksamhet.

6 §

Statens inspektion för
försvarsunderrättelseverksamheten
har rätt att av andra myndigheter

Statens inspektion för *utrikes*
underrättelseverksamheten har
rätt att av andra myndigheter få

få de upplysningar och det de upplysningar och det biträde
 biträde som behövs för dess som behövs för dess
 verksamhet. verksamhet.

7 §

Av 12 § lagen (2008:717) om Av 12 § lagen (2008:717) om
 signalspaning i signalspaning i *utrikes*
försvarsunderrättelseverksamhet *underrättelseverksamhet* framgår
 framgår att Statens inspektion att Statens inspektion för *utrikes*
 för *underrättelseverksamheten* ska
försvarsunderrättelseverksamheten verkställa beslut om tillgång till
 ska verkställa beslut om tillgång signalbärare.
 till signalbärare.

Verkställighetsåtgärder får vidtas av den anställda vid
 inspektionen som nämnden bestämmer.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.38 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 2, 12–13 a och 26 §§ förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Spårämneskravet i 13 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor gäller inte plastiska sprängämnen som

1. i små mängder behövs enbart för

a) forskning, utveckling eller provning av nya eller ändrade sprängämnen,

b) träning i detektering av sprängämnen eller utveckling eller provning av utrustning för detektering av sprängämnen, eller

c) forensiska undersökningar, utveckling av brottsutredningsmetoder eller rättsvetenskapliga ändamål,

2. hanteras av tillsynsmyndigheterna i samband med deras tillsyn över dessa, eller

3. utgör beståndsdel i godkända militära anordningar som innehas av Försvarsmakten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen den 1 januari 2007 eller som tillverkats inom tre år därefter.

3. utgör beståndsdel i godkända militära anordningar som innehas av Försvarsmakten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen den 1 januari 2007 eller som tillverkats inom tre år därefter.

För att få utnyttja undantagen i första stycket 1 krävs tillstånd från Myndigheten för civilt försvar.

¹ Senaste lydelse 2025:1134.

12 §²

Om det inträffar en olycka till följd av en brand eller explosion vid tillståndspliktig hantering av brandfarliga eller explosiva varor eller vid hantering av sådana varor inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket, ska tillståndshavaren snarast underrätta tillsynsmyndigheten om olyckan. Detsamma gäller om det inträffar en händelse som har inneburit en hög risk för att en sådan olycka skulle ha kunnat inträffa.

Om det inträffar en olycka till följd av en brand eller explosion vid tillståndspliktig hantering av brandfarliga eller explosiva varor eller vid hantering av sådana varor inom *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket, ska tillståndshavaren snarast underrätta tillsynsmyndigheten om olyckan. Detsamma gäller om det inträffar en händelse som har inneburit en hög risk för att en sådan olycka skulle ha kunnat inträffa.

13 §³

En tillsynsmyndighet enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor behöver inte ha tillstånd till sådan hantering av brandfarliga och explosiva varor som sker som ett led i tillsynen. Polismyndigheten och Säkerhetspolisen behöver inte ha tillstånd till hantering av explosiva varor.

Tullverket och Kustbevakningen behöver inte ha tillstånd till sådan hantering av explosiva varor som sker i samband med beslag av sådana varor.

Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd endast för

Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och

² Senaste lydelse 2023:392.

³ Senaste lydelse 2024:1266.

1. tillverkning av explosiva varor,

2. sådan översyn av ammunition som från risksynpunkt är jämförbar med tillverkning,

3. förvaring av explosiva varor på fasta platser, och

4. hantering av brandfarliga varor utom vid fältmässig övning.

Fortifikationsverket behöver ha tillstånd endast för

1. tillverkning av explosiva varor,

2. sådan översyn av ammunition som från risksynpunkt är jämförbar med tillverkning,

3. förvaring av explosiva varor på fasta platser, och

4. hantering av brandfarliga varor utom vid fältmässig övning.

En utländsk myndighet behöver inte ha tillstånd till hantering, överföring, import eller export av explosiva varor

1. vid utförande av uppgifter enligt lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete eller vid utbildning i sådana uppgifter, eller

2. vid samarbete enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624.

13 a §⁴

Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket undantas från kravet på anmälan i 9 a § och lämplighetsprövningen i 19 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket undantas från kravet på anmälan i 9 a § och lämplighetsprövningen i 19 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

⁴ Senaste lydelse 2023:392

26 §

Försvarmakten får, efter samråd med Myndigheten för civilt försvar, meddela föreskrifter om

1. hantering av brandfarliga och explosiva varor inom sitt eget, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets område, och

1. hantering av brandfarliga och explosiva varor inom sitt eget, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets område, och

2. undantag från tillämpningen av lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, när det gäller fältmässig övning, under höjd beredskap och när det finns skäl av synnerlig betydelse för landets säkerhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.39 Förslag till förordning om ändring i strålskyddsförordningen (2018:506)

Härigenom föreskrivs att 8 kap 2 och 3 §§ och 9 kap 2 § strålskyddsförordningen (2018:506) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

2 §

Tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs, ska utövas av

1. Arbetsmiljöverket i fråga om radon på arbetsplatser där radonhalten underskrider referensnivån för radon eller där åtgärder för att sänka radonhalten genomförs enligt arbetsmiljölagen (1977:1160),

2. Boverket i fråga om uppgifter om radionuklider i byggnadsmaterial som ska lämnas enligt 3 kap. 13 § strålskyddslagen,

3. den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen och i fråga om radonhalten i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till inom kommunen.

Trots första stycket 1 och 3 ska försvarsinspektören för hälsa och miljö utöva tillsyn över verksamheter som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket eller Försvarets radioanstalt bedriver i en omgivning med joniserande strålning.

Trots första stycket 1 och 3 ska försvarsinspektören för hälsa och miljö utöva tillsyn över verksamheter som *Myndigheten för utrikes underrättelser* Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket eller Försvarets radioanstalt bedriver i en omgivning med joniserande strålning.

3 §

Strålsäkerhetsmyndigheten får

1. efter åtagande av försvarsinspektören för hälsa och miljö, överlåta åt försvarsinspektören att i ett visst avseende utöva tillsyn över verksamheter som Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket *eller* Försvarets radioanstalt bedriver, och

2. efter åtagande av en kommun överlåta åt den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet att inom kommunen utöva tillsyn över andra verksamheter än sådana som Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket *eller* Försvarets radioanstalt bedriver.

1. efter åtagande av försvarsinspektören för hälsa och miljö, överlåta åt försvarsinspektören att i ett visst avseende utöva tillsyn över verksamheter som Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* bedriver, och

2. efter åtagande av en kommun överlåta åt den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet att inom kommunen utöva tillsyn över andra verksamheter än sådana som Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* bedriver.

9 kap.

2 §¹

Beslut enligt denna förordning som avser Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket *eller* Försvarets radioanstalt får överklagas till regeringen.

Beslut enligt denna förordning som avser Försvarmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* får överklagas till regeringen.

¹ Senaste lydelse 2018:517.

I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Strålsäkerhetsmyndighetens beslut om förlängd handläggningstid enligt 5 kap. 26 § första stycket får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.40 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Vid följande myndigheter ska de som ingår i myndighetens ledning vara anmälningsskyldiga enligt 4 § lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument:

- Affärsverket svenska kraftnät
- Arbetsförmedlingen
- Bolagsverket
- Ekobrottsmyndigheten
- Energimarknadsinspektionen
- Exportkreditnämnden
- Finansinspektionen
- Folkhälsomyndigheten
- Fondtorgsnämnden
- Fortifikationsverket
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Försvarsmakten
- Inspektionen för strategiska produkter
- Integritetsskyddsmyndigheten
- Kammarkollegiet
- Kommerskollegium
- Konjunkturinstitutet
- Konkurrensverket
- Kustbevakningen

¹ Senaste lydelse 2025:1225.

- Livsmedelsverket
- Luftfartsverket
- Läkemedelsverket
- Mediemyndigheten
- Myndigheten för civilt försvar
 - *Myndigheten för utrikes underrättelser*
- Patent- och registreringsverket
- Pensionsmyndigheten
- Polismyndigheten
- Post- och telestyrelsen
- Riksgäldskontoret
- Sjöfartsverket
- Skatteverket
- Spelinspektionen
- Statskontoret
- Statens energimyndighet
- Statens haverikommission
- Statens jordbruksverk
- Statens skolinspektion
- Statistiska centralbyrån
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
- Sveriges geologiska undersökning
- Säkerhetspolisen
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
- Tillväxtverket
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- Verket för innovationssystem

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.41 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1181) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen ((2018:1181) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket *och* Försvarmakten är behöriga myndigheter enligt lagen (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

Föreslagen lydelse

3 §

Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Försvarmakten *och Myndigheten för utrikes underrättelser* är behöriga myndigheter enligt lagen (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.42 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Med myndigheter inom försvars- och säkerhetsområdet enligt 1 kap. 3 § första stycket 2 lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, i vilkas verksamhet rapportering av information som rör nationell säkerhet undantas från lagens tillämpningsområde, avses

*- Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet,*

- Fortifikationsverket,
- Försvarsmakten,
- Försvarets materielverk,
- Försvarets radioanstalt,
- *Försvarsunderrättelse-*

domstolen,

- Inspektionen för strategiska produkter,

*- Myndigheten för utrikes
underrättelser,*

*- Statens inspektion för förs-
varsunderrättelseverksamheten,*

*- Statens inspektion för
utrikes
underrättelseverksamheten,*

- Säkerhetspolisen,
- Totalförsvarets forskningsinstitut, och
- Totalförsvarets plikt- och
prövningsverk.

*- Totalförsvarets plikt- och
prövningsverk, och*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.43 Förslag till förordning om ändring i säkerhetsskyddsförordningen (2021:955)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 6, 8 och 10 §§, 6 kap. 1 och 3 §§, 8 kap. 1 § och bilagan till säkerhetsskyddsförordning (2021:955) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

6 §

Försvarmakten får inom sitt och Försvarets materielverks tillsynsområde meddela föreskrifter om undantag från kraven i 4 § första stycket. Säkerhetspolisen får meddela sådana föreskrifter inom övriga tillsynsområden. Regeringskansliet får meddela sådana föreskrifter i fråga om Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1998:1474).

Försvarmakten får inom sitt och Försvarets materielverks tillsynsområde meddela föreskrifter om undantag från kraven i 4 § första stycket. Säkerhetspolisen får meddela sådana föreskrifter inom övriga tillsynsområden. *Myndigheten för utrikes underrättelser får meddela sådana föreskrifter i fråga om den egna myndigheten.* Regeringskansliet får meddela sådana föreskrifter i fråga om Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1998:1474).

Försvarmakten får, om det finns särskilda skäl, också besluta om undantag från kraven i 5 § andra stycket. Försvarmakten ska samråda med Säkerhetspolisen innan ett beslut om undantag meddelas om det gäller verksamhet som hör till ett annat tillsynsområde än Försvarmaktens eller Försvarets materielverks tillsynsområde och med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) om kravet följer av ett internationellt säkerhetsskyddsåtagande.

8 §

Säkerhetsskyddsklassificerad
e handlingar som innehåller
uppgifter i
säkerhetsskyddsklassen
kvalificerat hemlig ska
inventeras minst en gång per år.
Säkerhetsskyddsklassificerade
handlingar som innehåller
uppgifter i
säkerhetsskyddsklassen hemlig
eller konfidentiell ska inventeras
i den omfattning som anges i
Säkerhetspolisens föreskrifter
eller, om det gäller verksamhet
som hör till Försvarsmaktens
eller Försvarets materielverks
tillsynsområde,
Försvarsmaktens föreskrifter.
Regeringskansliet får meddela
föreskrifter om i vilken
omfattning inventering ska ske i
fråga om Regeringskansliet,
utlandsmyndigheterna och
sådana kommittéer och särskilda
utredare som avses i
kommittéförordningen
(1998:1474).

Säkerhetsskyddsklassificerad
e handlingar som innehåller
uppgifter i
säkerhetsskyddsklassen
kvalificerat hemlig ska
inventeras minst en gång per år.
Säkerhetsskyddsklassificerade
handlingar som innehåller
uppgifter i
säkerhetsskyddsklassen hemlig
eller konfidentiell ska inventeras
i den omfattning som anges i
Säkerhetspolisens föreskrifter
eller, om det gäller verksamhet
som hör till Försvarsmaktens
eller Försvarets materielverks
tillsynsområde,
Försvarsmaktens föreskrifter.
*Myndigheten för utrikes
underrättelser får meddela
föreskrifter om i vilken omfattning
inventering ska ske i fråga om den
egna myndigheten vad avser
säkerhetsskyddsklassificerade
handlingar som innehåller
uppgifter i säkerhetsskyddsklassen
hemlig eller konfidentiell.*
Regeringskansliet får meddela
föreskrifter om i vilken
omfattning inventering ska ske i
fråga om Regeringskansliet,
utlandsmyndigheterna och
sådana kommittéer och särskilda
utredare som avses i
kommittéförordningen
(1998:1474).

För arkiverade handlingar gäller kravet på inventering enbart för handlingar i säkerhetsskyddsklassen kvalificerat hemlig.

Hos verksamhetsutövare där offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) är tillämplig gäller kravet på inventering endast för allmänna handlingar.

10 §

För sådana försändelser till och från utlandet som innehåller säkerhetsskyddsklassificerade handlingar och som inte skyddas av kryptografiska funktioner enligt 5 § ska Utrikesdepartementets kurirförbindelser anlitas.

Försvarmakten får inom sitt och Försvarets materielverks tillsynsområde meddela föreskrifter om undantag från kravet i första stycket. Säkerhetspolisen får meddela sådana föreskrifter inom övriga tillsynsområden.

Regeringskansliet får meddela sådana föreskrifter i fråga om Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1998:1474).

Försvarmakten får inom sitt och Försvarets materielverks tillsynsområde meddela föreskrifter om undantag från kravet i första stycket. Säkerhetspolisen får meddela sådana föreskrifter inom övriga tillsynsområden. *Myndigheten för utrikes underrättelser får meddela sådana föreskrifter i fråga om den egna myndigheten.* Regeringskansliet får meddela sådana föreskrifter i fråga om Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och sådana kommittéer och särskilda utredare som avses i kommittéförordningen (1998:1474).

6 kap.

1 §

Förutsatt att säkerhetsskyddet ändå kan tillgodoses gäller skyldigheten att ingå säkerhetsskyddsavtal enligt 4 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) inte

1. förfaranden som för att genomföras kräver tillstånd enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel eller lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

2. anskaffningar mellan myndigheter inom Försvarsmaktens tillsynsområde,

3. statliga myndigheters avtal, samverkan eller samarbete med en annan stat än Sverige eller en mellanfolklig organisation, och

4. avtal, samverkan eller samarbete inom militär säkerhetstjänst, försvarsunderrättelseverksamhet eller säkerhetsunderrättelseverksamhet samt Försvarsmaktens eller Försvarets radioanstalts avtal, samverkan eller samarbete inom cyberförsvar.	4. avtal, samverkan eller samarbete inom militär säkerhetstjänst, <i>utrikes</i> underrättelseverksamhet eller säkerhetsunderrättelseverksamhet samt Försvarsmaktens eller Försvarets radioanstalts avtal, samverkan eller samarbete inom cyberförsvar.
--	---

3 §¹

Skyldigheten att göra en särskild säkerhetsskyddsbedömning och lämplighetsprövning samt att samråda enligt 4 kap. 13 § första stycket samt 14 och 15 §§ säkerhetsskyddslagen (2018:585) gäller inte överlåtelser

1. som för att genomföras kräver tillstånd enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel eller lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

2. mellan två myndigheter inom Försvarsmaktens tillsynsområde eller vid samverkan på försvarsunderrättelseområdet,	2. mellan två myndigheter inom Försvarsmaktens tillsynsområde eller vid samverkan på <i>utrikes</i> underrättelseområdet,
--	---

3. av tillstånd eller del av tillstånd att använda radiosändare som kräver ett medgivande enligt 3 kap. 25 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation, eller

4. till en tillsynsmyndighet.

¹ Senaste lydelse 2022:523.

8 kap.

1 §²

Nuvarande lydelse

Följande myndigheter är tillsynsmyndigheter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och denna förordning för angivna tillsynsområden.

Tillsynsmyndighet	Tillsynsområde
Försvarsmakten	Fortifikationsverket, Försvarshögskolan och de myndigheter som hör till Försvarsdepartementet
Säkerhetspolisen	Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Domarnämnden, domstolarna som inte hör till Försvarsdepartementet, Domstolsverket, E- hälsomyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Finansinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Fondtorgsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för strategiska produkter, Kriminalvården, Kommerskollegium, Lantmäteriet, Livsmedelsverket, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, länsstyrelserna, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Riksgäldskontoret, Sjöfartsverket, Skatteverket,

² Senaste lydelse 2025:740.

	Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Statens servicecenter, Statens veterinärmedicinska anstalt, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket, Utbetalningsmyndigheten, Valmyndigheten och Åklagarmyndigheten
Affärsverket svenska kraftnät	enskilda verksamhetsutövare inom områdena elförsörjning och dammanläggningar, med undantag för kärnteknisk verksamhet
Transportstyrelsen	enskilda verksamhetsutövare inom områdena vägtrafik, sjöfart, spårbunden trafik, civil luftfart, flygtrafiktjänster för civil luftfart och flygtrafikledningstjänst för militär luftfart
Post- och telestyrelsen	enskilda verksamhetsutövare inom områdena elektronisk kommunikation och posttjänst
Försvarets materielverk	enskilda verksamhetsutövare inom området försvarsmateriel
Finansinspektionen	enskilda verksamhetsutövare inom området finansiella företag samt för motsvarande utländska företag som är etablerade i Sverige
Statens energimyndighet	enskilda verksamhetsutövare inom områdena fjärrvärme-,

Strålsäkerhetsmyndigheten	naturgas-, olje- och drivmedelsförsörjning enskilda verksamhetsutövare inom området kärnteknisk verksamhet
Länsstyrelsen i Stockholms län	kommuner och regioner som hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands, Värmlands, Gotlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län och statliga myndigheter, utom Säkerhetspolisen och Justitiekanslern, och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde
Länsstyrelsen i Skåne län	kommuner och regioner som hör till Kronobergs, Blekinge, Kalmar eller Skåne län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	kommuner och regioner som hör till Hallands, Jönköpings, Västra Götalands eller Östergötlands län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde
Länsstyrelsen i Norrbottens län	kommuner och regioner som hör till Västernorrlands,

Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde

En tillsynsmyndighet får utöva tillsyn hos en aktör som en verksamhetsutövare inom tillsynsmyndighetens tillsynsområde har ingått ett säkerhetsskyddsavtal med enligt 4 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Föreslagen lydelse

Följande myndigheter är tillsynsmyndigheter enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och denna förordning för angivna tillsynsområden.

Tillsynsmyndighet
Försvarmakten

Tillsynsområde
Fortifikationsverket,
Förvarshögskolan och de myndigheter som hör till Förvarsdepartementet

Säkerhetspolisen

Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Domarnämnden, domstolarna som inte hör till Förvarsdepartementet, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Finansinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Fondtorgsnämnden, Försäkringskassan, Inspektionen för strategiska produkter, Kriminalvården, Kommerskollegium, Lantmäteriet, Livsmedelsverket, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, länsstyrelserna, Migrationsverket, Pensions-

	myndigheten, Polismyndigheten, Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Riksgäldskontoret, Sjöfartsverket, Skatteverket, Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Statens servicecenter, Statens veterinärmedicinska anstalt, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Tullverket, Utbetalningsmyndigheten, Valmyndigheten och Åklagarmyndigheten
Affärsverket svenska kraftnät	enskilda verksamhetsutövare inom områdena elförsörjning och dammanläggningar, med undantag för kärnteknisk verksamhet
Transportstyrelsen	enskilda verksamhetsutövare inom områdena vägtrafik, sjöfart, spårbunden trafik, civil luftfart, flygtrafiktjänster för civil luftfart och flygtrafikledningstjänst för militär luftfart
Post- och telestyrelsen	enskilda verksamhetsutövare inom områdena elektronisk kommunikation och posttjänst
Försvarets materielverk	enskilda verksamhetsutövare inom området försvarsmateriel
Finansinspektionen	enskilda verksamhetsutövare inom området finansiella företag samt för motsvarande utländska

	företag som är etablerade i Sverige
Statens energimyndighet	enskilda verksamhetsutövare inom områdena fjärrvärme-, naturgas-, olje- och drivmedelsförsörjning
Strålsäkerhetsmyndigheten	enskilda verksamhetsutövare inom området kärnteknisk verksamhet
Länsstyrelsen i Stockholms län	kommuner och regioner som hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands, Värmlands, Gotlands, Örebro, Dalarnas eller Gävleborgs län och statliga myndigheter, utom Säkerhetspolisen, <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i> och Justitiekanslern, och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde
Länsstyrelsen i Skåne län	kommuner och regioner som hör till Kronobergs, Blekinge, Kalmar eller Skåne län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	kommuner och regioner som hör till Hallands, Jönköpings, Västra Götalands eller Östergötlands län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de

inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde

Länsstyrelsen i Norrbottens län kommuner och regioner som hör till Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län och statliga myndigheter och enskilda verksamhetsutövare som har sitt säte i något av dessa län, om de inte hör till någon annan tillsynsmyndighets tillsynsområde

En tillsynsmyndighet får utöva tillsyn hos en aktör som en verksamhetsutövare inom tillsynsmyndighetens tillsynsområde har ingått ett säkerhetsskyddsavtal med enligt 4 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

Nuvarande lydelse

Bilaga

Följande statliga myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklass i enlighet med 5 kap. 8 §:

- Affärsverket svenska kraftnät
- Allmänna domstolarna
- Allmänna förvaltningsdomstolarna
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverket
- Arbetsmiljöverket
- Bolagsverket
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Centrala studiestödsnämnden
- Domarnämnden
- Domstolsverket
- E-hälsomyndigheten
- Ekobrottsmyndigheten

- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Exportkreditnämnden
- Finansinspektionen
- Folke Bernadotteakademin
- Folkhälsomyndigheten
- Fortifikationsverket
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Försvarshögskolan
- Försvarsmakten
- *Försvarsunderrättelsedomstolen*
- Försäkringskassan
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
- Göteborgs universitet
- Havs- och vattenmyndigheten
- Hyres- och arrendenämnderna
- Inspektionen för strategiska produkter
- Inspektionen för vård och omsorg
- Institutet för rymdfysik
- Integritetsskyddsmyndigheten
- Justitiekanslern
- Kammarkollegiet
- Karolinska institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konkurrensverket
- Kriminalvården
- Kronofogdemyndigheten
- Kungl. Tekniska högskolan
- Kustbevakningen
- Lantmäteriet
- Linköpings universitet
- Livsmedelsverket
- Luftfartsverket
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läkemedelsverket
- Länsstyrelserna

- Migrationsverket
- Myndigheten för civilt försvar
- Myndigheten för digital förvaltning
- Myndigheten för psykologiskt försvar
- Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
- Myndigheten för totalförsvarsanalys
- Mälardalens universitet
- Naturvårdsverket
- Patent- och registreringsverket
- Pensionsmyndigheten
- Polarforskningssekretariatet
- Polismyndigheten
- Post- och telestyrelsen
- Regeringskansliet
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksgäldskontoret
- Rymdstyrelsen
- Rättshjälpsmyndigheten
- Sjöfartsverket
- Skatteverket
- Socialstyrelsen
- Statens energimyndighet
- Statens fastighetsverk
- Statens haverikommission
- Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten*
- Statens jordbruksverk
- Statens servicecenter
- Statens skolverk
- Statens tjänstepensionsverk
- Statens veterinärmedicinska anstalt
- Statens överklagandenämnd
- Statistiska centralbyrån
- Statskontoret
- Stockholms universitet
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
- Svenska institutet
- Sveriges geologiska undersökning

- Sveriges lantbruksuniversitet
- Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
- Säkerhetspolisen
- Tillväxtverket
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets plikt- och provningsverk
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- Tullverket
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Utbetalningsmyndigheten
- Valmyndigheten
- Verket för innovationssystem
- Vetenskapsrådet
- Åklagarmyndigheten.

Föreslagen lydelse

Bilaga³

Följande statliga myndigheter beslutar om placering i säkerhetsklass i enlighet med 5 kap. 8 §:

- Affärsverket svenska kraftnät
- Allmänna domstolarna
- Allmänna förvaltningsdomstolarna
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverket
- Arbetsmiljöverket
- Bolagsverket
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Centrala studiestödsnämnden
- Domarnämnden
- *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*
- Domstolsverket
- E-hälsomyndigheten
- Ekobrottsmyndigheten

³ Senaste lydelse 2025:1231.

- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Exportkreditnämnden
- Finansinspektionen
- Folke Bernadotteakademin
- Folkhälsomyndigheten
- Fortifikationsverket
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Förvarshögskolan
- Förvarsmakten
- Försäkringskassan
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
- Göteborgs universitet
- Havs- och vattenmyndigheten
- Hyres- och arrendenämnderna
- Inspektionen för strategiska produkter
- Inspektionen för vård och omsorg
- Institutet för rymdfysik
- Integritetsskyddsmyndigheten
- Justitiekanslern
- Kammarkollegiet
- Karolinska institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konkurrensverket
- Kriminalvården
- Kronofogdemyndigheten
- Kungl. Tekniska högskolan
- Kustbevakningen
- Lantmäteriet
- Linköpings universitet
- Livsmedelsverket
- Luftfartsverket
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läkeledsverket
- Länsstyrelserna
- Migrationsverket

- Myndigheten för civilt försvar
- Myndigheten för digital förvaltning
- Myndigheten för psykologiskt försvar
- Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
- Myndigheten för totalförsvarsanalys
- *Myndigheten för utrikes underrättelser*
- Mälardalens universitet
- Naturvårdsverket
- Patent- och registreringsverket
- Pensionsmyndigheten
- Polarforskningssekretariatet
- Polismyndigheten
- Post- och telestyrelsen
- Regeringskansliet
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksgäldskontoret
- Rymdstyrelsen
- Rättshjälpsmyndigheten
- Sjöfartsverket
- Skatteverket
- Socialstyrelsen
- Statens energimyndighet
- Statens fastighetsverk
- Statens haverikommission
- Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamheten*
- Statens jordbruksverk
- Statens servicecenter
- Statens skolverk
- Statens tjänstepensionsverk
- Statens veterinärmedicinska anstalt
- Statens överklagandenämnd
- Statistiska centralbyrån
- Statskontoret
- Stockholms universitet
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
- Svenska institutet
- Sveriges geologiska undersökning

- Sveriges lantbruksuniversitet
- Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
- Säkerhetspolisen
- Tillväxtverket
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets plikt- och provningsverk
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- Tullverket
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Utbetalningsmyndigheten
- Valmyndigheten
- Verket för innovationssystem
- Vetenskapsrådet
- Åklagarmyndigheten.

1.44 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:1207) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1, 2 11–12 §§, 4 kap. 3 § och rubrikerna närmast före 3 kap. 1 och 11 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Försvarsunderrättelseverksamhet Utrikes underrättelseverksamhet

3 kap.

1 §

Vid Försvarsmakten får det finnas uppgiftssamlingar för *försvarsunderrättelseverksamhet* som innehåller personuppgifter.

Uppgiftssamlingarna får endast innehålla uppgifter som är nödvändiga för att Försvarsmakten ska kunna bedriva verksamhet enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Vid Försvarsmakten får det finnas uppgiftssamlingar för *utrikes underrättelseverksamhet* som innehåller personuppgifter.

Uppgiftssamlingarna får endast innehålla uppgifter som är nödvändiga för att Försvarsmakten ska kunna bedriva verksamhet enligt lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*.

2 §

En uppgiftssamling för *försvarsunderrättelseverksamhet* får endast innehålla

1. identifieringsuppgifter,
2. uppgifter om de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade har betydelse för *försvarsunderrättelseverksamheten*, och

En uppgiftssamling för *utrikes underrättelseverksamhet* får endast innehålla

2. uppgifter om de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade har betydelse för *utrikes underrättelseverksamheten*, och

3. upplysningar om varifrån uppgiften kommer och om en uppgiftslämnarens trovärdighet.

Om de personuppgifter som finns i rapportunderlag och underrättelserapporter inte längre behövs för de ändamål för vilka de behandlas, ska personuppgifterna bevaras för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

Försvarsunderrättelseverksamhet Utrikes underrättelseverksamhet

11 §¹

Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som finns i en uppgiftssamling för <i>försvarsunderrättelseverksamhet</i>.	Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som finns i en uppgiftssamling för <i>utrikes underrättelseverksamhet</i>.
---	---

Vid sådan direktåtkomst har myndigheterna rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

12 §

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges	Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges
--	--

¹ Senaste lydelse 2025:1158.

direktåtkomst till personuppgifter som behandlas enligt 2 kap. 3 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och som finns i en uppgiftssamling för *försvarsunderrättelseverksamhet* som Försvarsmakten har upprättat i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Försvarsmakten ska underrätta Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) innan direktåtkomst medges en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

13 §²

Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Myndigheten för civilt försvar, Kustbevakningen, Migrationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets plikt- och provningsverk och Fortifikationsverket får medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 6 § 1 och 2 lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och som finns i en uppgiftssamling för säkerhetsunderrättelsetjänst.

Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Myndigheten för civilt försvar, Kustbevakningen, Migrationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets plikt- och provningsverk och Fortifikationsverket får medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 6 § 1 och 2 lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och som finns i en uppgiftssamling för säkerhetsunderrättelsetjänst.

² Senaste lydelse 2025:1158.

Vid sådan direktåtkomst har myndigheterna rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

4 kap.

3 §

Försvarsmakten ska föra loggar i myndighetens informationssystem som innehåller uppgiftssamlingar för *försvarsunderrättelseverksamhet* och militär säkerhetstjänst. Av loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter i en uppgiftssamling samt tidpunkten för åtgärden.

Försvarsmakten ska föra loggar i myndighetens informationssystem som innehåller uppgiftssamlingar för *utrikes underrättelseverksamhet* och militär säkerhetstjänst. Av loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter i en uppgiftssamling samt tidpunkten för åtgärden.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.45 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:1208) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2021:1208) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt¹

dels att rubriken närmast före 3 kap. 1 § ska lyda "Utrikes underrättelse-, utvecklings, och övningsverksamhet",

dels att 3 kap. 10 § och 4 kap. 3 § och rubriken närmast före 3 kap. 10 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Försvarsunderrättelseverksamhet *Utrikes underrättelseverksamhet*

3 kap.

10 §²

Regeringskansliet,
Säkerhetspolisen, Nationella
operativa avdelningen i
Polismyndigheten,
Myndigheten för civilt försvar,
Inspektionen för strategiska
produkter, Försvarsmakten,
Försvarets materielverk,
Totalförsvarets
forskningsinstitut *och*
Tullverket får medges
direktåtkomst till
personuppgifter som utgör
underrättelser och som finns i
uppgiftssamlingar.

Regeringskansliet,
Säkerhetspolisen, Nationella
operativa avdelningen i
Polismyndigheten,
Myndigheten för civilt försvar,
Inspektionen för strategiska
produkter, Försvarsmakten,
Försvarets materielverk,
Totalförsvarets
forskningsinstitut, Tullverket
*och Myndigheten för utrikes
underrättelser* får medges
direktåtkomst till
personuppgifter som utgör
underrättelser och som finns i
uppgiftssamlingar.

Vid sådan direktåtkomst har myndigheterna rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

¹ Föreslagen lydelse av rubriken närmast före 3 kap. 1 § enligt SOU 2024:59.

² Senaste lydelse 2025:1159.

11 §

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat och som behandlas i en uppgiftssamling för informationssäkerhetsverksamhet.

Vid sådan direktåtkomst har Säkerhetspolisen och Försvarsmakten rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Myndigheten för utrikes underrättelser, Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat och som behandlas i en uppgiftssamling för informationssäkerhetsverksamhet.

Vid sådan direktåtkomst har *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Säkerhetspolisen och Försvarsmakten rätt att ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

4 kap.

3 §

Försvarets radioanstalt ska föra loggar i myndighetens informationssystem som innehåller uppgiftssamlingar för *försvarsunderrättelseverksamhet* och informationssäkerhetsverksamhet. Av loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter i en uppgiftssamling samt tidpunkten för åtgärden.

Försvarets radioanstalt ska föra loggar i myndighetens informationssystem som innehåller uppgiftssamlingar för *utrikes underrättelseverksamhet* och informationssäkerhetsverksamhet. Av loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter i en uppgiftssamling samt tidpunkten för åtgärden.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.46 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 och 5 §§, 5 kap. 9 § och 8 kap. 2 § förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §¹

Undantag enligt 3 kap. 10 § första stycket 3 lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation gäller för radioanvändning som behövs för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa, om verksamheten bedrivs av

1. Försvarsmakten, Kriminalvården, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Tullverket,

1. Försvarsmakten, Kriminalvården, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* eller Tullverket,

2. regeringen, Regeringskansliet och de myndigheter som anges i bilaga 1 till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, när det gäller fredstida krishantering,

3. en kommun eller region enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

4. en kommun, en länsstyrelse, Sjöfartsverket eller Transportstyrelsen, när det gäller räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,

5. den som äger eller utövar farlig verksamhet på en anläggning och som enligt beslut av länsstyrelsen enligt 2 kap. 3 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor är skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa allvarliga skador på människor eller miljön,

¹ Senaste lydelse 2025:1160.

6. Strålsäkerhetsmyndigheten, när det gäller rådgivning enligt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor,

7. en kommun eller region, när det gäller akutsjukvård och katastrofmedicinsk beredskap enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

8. ett alarmeringsföretag i verksamhet där myndigheter bistås med stöd av lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler,

9. en koncessionshavare eller elleverantör enligt ellagen (1997:857), när det gäller verksamhet som är av omedelbar betydelse för att upprätthålla elöverföringen, och

10. den som enligt radio- och tv-lagen (2010:696) eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av den lagen är skyldig att kostnadsfritt sända meddelanden enligt lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten eller, om en myndighet begär det, andra meddelanden som är av vikt för allmänheten.

5 §²

Det är förbjudet att inneha elektriska eller elektroniska anläggningar som, utan att vara radioanläggningar, är avsedda att sända radiovågor i annat syfte än ett sådant som avses i 3 kap. 24 § första stycket lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation.

Förbudet gäller inte sådana anläggningar som

1. behövs i verksamhet som bedrivs av Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Försvarsmakten,	1. behövs i verksamhet som bedrivs av Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarsmakten eller Myndigheten för utrikes underrättelser,
--	--

2. Polismyndigheten behöver i sin bombskyddsverksamhet eller som en nationell resurs i sin verksamhet till skydd mot obemannade luftfartyg,

3. Post- och telestyrelsen eller Elsäkerhetsverket innehar i samband med utövande av marknadskontroll, eller

4. Myndigheten för civilt försvar förvarar, underhåller och transporterar i sin verksamhet inom ramen för Europeiska unionens civila krishantering.

² Senaste lydelse 2025:1160.

Post- och telestyrelsen får efter ansökan av Kriminalvården besluta att förbudet inte ska gälla för en sådan anläggning som behövs i en anstalt eller ett häkte inom Kriminalvården för att hindra otillåten mobiltelefonkommunikation, om anläggningen kan användas utan att skadlig störning uppstår utanför anstalten eller häktet.

5 kap.

9 §

Undantag från skyldigheten att ge tillträde enligt 5 kap. 44 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation gäller för

– Akademiska Hus AB,

– *Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet,*

– Fortifikationsverket,

– Försvarets materielverk,

– Försvarets radioanstalt,

– Försvarmakten,

– *Försvarsunderrättelsedomstolen,*

– *Myndigheten för utrikes
underrättelser.*

– Myndigheten för civilt försvar

– Naturvårdsverket,

– Polismyndigheten,

– Specialfastigheter Sverige AB,

– Statens Fastighetsverk,

– Statens inspektion för – Statens inspektion för
*försvarsunderrättelseverksamheten, utrikes
underrättelseverksamheten,*

– Säkerhetsfastigheter AB,

– Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden,

– Säkerhetspolisen,

– Totalförsvarets forskningsinstitut, och

– Totalförsvarets plikt- och provningsverk.

8 kap.

2 §³

Post- och telestyrelsen ska i den utsträckning som behövs samråda och samarbeta med Finansinspektionen, Försvarsmakten, Inspektionen för vård och omsorg, Integritetsskyddsmyndigheten, Livsmedelsverket, Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Statens energimyndighet, Säkerhetspolisen *och* Transportstyrelsen i frågor som rör säkerheten i nät och tjänster.

Post- och telestyrelsen ska i den utsträckning som behövs samråda och samarbeta med Finansinspektionen, Försvarsmakten, Inspektionen för vård och omsorg, Integritetsskyddsmyndigheten, Livsmedelsverket, Myndigheten för civilt försvar, Polismyndigheten, Statens energimyndighet, Säkerhetspolisen, Transportstyrelsen *och Myndigheten för utrikes underrättelser* i frågor som rör säkerheten i nät och tjänster.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2025:1160.

1.47 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap

Härigenom föreskrivs att 3 och 27 §§ förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

För Regeringskansliet, kommittéväsendet och Försvarsmakten gäller endast bestämmelsen i 13 § om informationshanteringssystem.

För Bokföringsnämnden och Finanspolitiska rådet gäller inte bestämmelsen i 7 § om risk- och sårbarhetsanalys.

För Klimatpolitiska rådet gäller inte bestämmelserna i 7 § om risk- och sårbarhetsanalys och 8 § om utbildning och övning.

För Säkerhetspolisen gäller inte bestämmelserna i 12 § andra stycket, 22 § andra, tredje och femte styckena samt 22 a § om informationsskyldighet, 14 § om it-incidentrapportering och 19 § om risk- och sårbarhetsbedömning.

För Fortifikationsverket,	För Myndigheten för utrikes
Försvarets materielverk,	underrättelser,
Försvarets radioanstalt,	Fortifikationsverket,
Försvarshögskolan,	Försvarets materielverk,
Försvarsunderrättelsedomstolen,	Försvarets radioanstalt,
Statens inspektion för	Försvarshögskolan, Domstolen
försvarsunderrättelseverksamheten,	för utrikes
Totalförsvarets	underrättelseverksamhet,
forskningsinstitut och	Statens inspektion för utrikes
Totalförsvarets plikt- och	underrättelseverksamheten,
prövningsverk gäller inte	Totalförsvarets
bestämmelserna i 12 § andra	forskningsinstitut och
stycket om	Totalförsvarets plikt- och
informationsskyldighet, 14 § om	prövningsverk gäller inte
it-incidentrapportering och 17 §	bestämmelserna i 12 § andra
	stycket om

¹ Senaste lydelse 2026:8.

om risk- och informationsskyldighet, 14 §
 sårbarhetsbedömning. om it-incidentrapportering och
 17 § om risk- och
 sårbarhetsbedömning.

För utlandsmyndigheterna tillämpas denna förordning endast i den utsträckning som bestäms i föreskrifter som meddelas av Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

27 §²

Myndigheten för civilt försvar får meddela närmare föreskrifter om

1. risk- och sårbarhetsanalyser enligt 7 § och risk- och sårbarhetsbedömningar enligt 17 och 19 §§,

2. it-incidentrapportering enligt 14 § efter att ha gett Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Försvarsmakten tillfälle att yttra sig,

3. beredskapsmyndigheternas informationsskyldighet enligt 22 § andra stycket,

4. uppgifter inför höjd beredskap enligt 10 och 11 §§ utom i fråga om Kustbevakningen, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Fortifikationsverket och Försvarshögskolan, och	4. uppgifter inför höjd beredskap enligt 10 och 11 §§ utom i fråga om <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i>, Kustbevakningen, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut, Fortifikationsverket och Försvarshögskolan, och
---	--

5. uppgifter inför och vid höjd beredskap enligt 20 § 10 och 11 samt 21 § utom i fråga om Kustbevakningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

² Senaste lydelse 2025:1161.

1.48 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:1768) med instruktion för Myndigheten för totalförvarsanalys

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (2022:1768) med instruktion för Myndigheten för totalförvarsanalys ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Myndigheten för totalförvarsanalys har till huvuduppgift att följa upp, analysera och utvärdera verksamheten inom totalförsvaret ur ett systemperspektiv och med tyngdpunkt på totalförsvarets samlade funktionssätt. Resultatet av analyser, uppföljningar och utvärderingar ska löpande redovisas till regeringen.

Myndigheten ska dock inte följa upp, analysera och utvärdera den del av totalförsvaret som utgörs av

1. den verksamhet som bedrivs enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet och förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet,	1. den verksamhet som bedrivs enligt lagen (2000:130) om <i>utrikes</i> underrättelseverksamhet och förordningen (2000:131) om <i>utrikes</i> underrättelseverksamhet,
--	--

2. den tillsynsverksamhet som bedrivs enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955),	
--	--

3. den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver,	
--	--

4. den underrättelseverksamhet som Polismyndigheten bedriver,	
---	--

5. den militära säkerhetstjänst som Försvarsmakten leder och bedriver, eller	
--	--

6. den verksamhet som regeringen och Regeringskansliet bedriver.	
--	--

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.49 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Myndigheten för civilt försvar får meddela föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas av lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Innan föreskrifterna meddelas ska myndigheten ha gett Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Inspektionen för strategiska produkter, Kommerskollegium, Säkerhetspolisen och andra myndigheter som bedöms ha relevanta kunskaper tillfälle att yttra sig.

Myndigheten för civilt försvar får meddela föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som ska omfattas av lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Innan föreskrifterna meddelas ska myndigheten ha gett Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Inspektionen för strategiska produkter, Kommerskollegium, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* och andra myndigheter som bedöms ha relevanta kunskaper tillfälle att yttra sig.

7 §²

De statliga myndigheter som ska samverka med Inspektionen för strategiska produkter enligt 30 § lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar är Försvarsmakten, Försvarets

De statliga myndigheter som ska samverka med Inspektionen för strategiska produkter enligt 30 § lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar är Försvarsmakten, Försvarets

¹ Senaste lydelse 2025:1166

² Senaste lydelse 2025:1166

materielverk, Kommerskollegium, Myndigheten för civilt försvar och Säkerhetspolisen.

Inspektionen för strategiska produkter ska underrätta Försvarmakten och Säkerhetspolisen om en investering som anmäls enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar och i samband med underrättelsen lämna uppgifter som hör till anmälan. Om granskning inleds ska uppgifterna även lämnas till Försvarets materielverk, Kommerskollegium och Myndigheten för civilt försvar.

materielverk, Kommerskollegium, Myndigheten för civilt försvar, Säkerhetspolisen och Myndigheten för utrikes underrättelser.

Inspektionen för strategiska produkter ska underrätta Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Myndigheten för utrikes underrättelser om en investering som anmäls enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar och i samband med underrättelsen lämna uppgifter som hör till anmälan. Om granskning inleds ska uppgifterna även lämnas till Försvarets materielverk, Kommerskollegium och Myndigheten för civilt försvar.

Inspektionen för strategiska produkter ska på begäran av en myndighet som anges i första stycket även lämna en annan uppgift än som avses i andra stycket och som finns i ärendet. En sådan uppgift ska inte lämnas till Försvarets materielverk, Kommerskollegium och Myndigheten för civilt försvar om det finns en sekretessbestämmelse som är tillämplig på uppgiften och övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.50 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:1230) med instruktion för Totalförsvarets forskningsinstitut

Härigenom föreskrivs att 5 § förordningen (2024:1230) med instruktion för Totalförsvarets forskningsinstitut ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Myndigheten	bedriver	Myndigheten bedriver	<i>utrikes</i>
<i>försvarsunderrättelseverksamhet</i>		<i>underrättelseverksamhet</i>	enligt
enligt lagen (2000:130) om		lagen (2000:130) om	<i>utrikes</i>
<i>försvarsunderrättelseverksamhet.</i>		<i>underrättelseverksamhet.</i>	

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

1.51 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten

Härigenom föreskrivs att 6, 33 och 35 §§ förordningen (2024:1333) med instruktion för Försvarsmakten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Försvarsmakten bedriver försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

Försvarsmakten bedriver utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

33 §

Vid myndigheten ska det finnas ett insynsråd som består av högst tio ledamöter. Insynsrådets verksamhet ska inte omfatta försvarsunderrättelseverksamhet, militär säkerhetstjänst eller Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter.

Vid myndigheten ska det finnas ett insynsråd som består av högst tio ledamöter. Insynsrådets verksamhet ska inte omfatta utrikes underrättelseverksamhet, militär säkerhetstjänst eller Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter.

35 §

I Högkvarteret ska det finnas en försvarsstab, en enhet för ledning av operationer, en enhet för underrättelse- och säkerhetstjänst, en chefsjurist, en personaldirektör, en försvarsinspektör för hälsa och miljö, en flygsäkerhetsinspektör och en säkerhetsinspektion.

I säkerhetsinspektionen ska representanter för Försvarets materielverk ingå.

Försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet ska

Utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes

bedrivs av enheten för *underrättelseverksamhet* ska
underrättelse- och säkerhetstjänst. bedrivs av enheten för
underrättelse- och
säkerhetstjänst.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2 En ny myndighet med uppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet

2.1 En ny myndighet ska inrättas

Den 26 oktober 2023 beslutade regeringen kommittédirektiv till utredningen om en översyn av underrättelseverksamheten (dir. 2023:150). Utredningen tog namnet Underrättelseutredningen och redovisade den 13 juni 2025 betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78). Utredningen lämnade ett antal förslag för en förändrad organisation av underrättelseverksamheten, bl.a. att en ny civil utrikes underrättelsetjänst ska inrättas.

Regeringen beslutade den 23 oktober 2025 kommittédirektiven Inrättande av en civil utrikes underrättelsetjänst (dir. 2025:92). En särskild utredare fick då i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikes underrättelsetjänst. Myndigheten ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I denna promemoria lämnas författningsförslag där uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts av utrikes underrättelseverksamhet. Exempelvis föreslås att lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet ska betecknas lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Sådan verksamhet kommer därför i det följande att benämnas utrikes underrättelseverksamhet. I promemorian lämnas även andra förslag till författningsändringar inför bildandet av den nya myndigheten.

2.2 Myndigheten för utrikes underrättelsers uppdrag

2.2.1 Myndigheten ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och överta uppgifter från Must

Huvuddragen i Myndigheten för utrikes underrättelsers uppdrag framgår av kommittédirektiven om inrättande av en civil utrikesunderrättelsetjänst.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska bedriva sin verksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Myndigheten ska genom inhämtning, bearbetning, analys och delgivning ge stöd till svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt kartlägga yttre hot mot Sverige. Myndigheten för utrikes underrättelser ska överta vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must). Must är en del av Försvarsmakten. En stor del av Försvarsmaktens uppdrag såvitt avser utrikes underrättelseverksamhet och delar av omvärldsbevakningsuppdraget ska inordnas i den nya myndigheten. Myndigheten för utrikes underrättelser ska överta de delar av uppdraget som omfattar säkerhetspolitiska frågor, partnersamarbeten med motsvarande utrikes underrättelsetjänster, inhämtningsförmågor som hanterar nationella behov och inhämtning via öppna och kommersiellt tillgängliga källor samt kontoret för särskild inhämtning.

I förhållande till den verksamhet som för närvarande bedrivs av Must ska den nya myndigheten även utveckla och ansvara för ett antal nya uppgifter. Myndigheten för utrikes underrättelser ska ha i uppgift att, med en kvalificerad förmåga, inhämta information från öppna och kommersiellt tillgängliga källor inklusive förmåga att genomföra myndighetsgemensamma upphandlingar av kommersiellt tillgängliga data och förmågor. Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidare i samverkan med Regeringskansliet, Säkerhetspolisen, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarets materielverk ha en central roll och delta i arbetet med att bygga en gemensam digital förmåga för underrättelseverksamheten. Dessutom ska Myndigheten för utrikes underrättelser bidra till att samlade nationella underrättelsebedömningar tas fram i viktigare frågor med

bäring på svenska säkerhetspolitiska ställningstaganden, och ha ett samordningsansvar för underrättelse- och säkerhetstjänsternas utlandsnärvaro.

Försvarsmakten ska fortsatt bedriva militär underrättelseverksamhet som omfattar militärstrategisk, operativ, taktisk och militärteknisk verksamhet. Försvarsmakten ska fortsatt bedriva utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

2.2.2 Utrikes underrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet får endast avse utländska förhållanden. Regeringen ansvarar för att bestämma inriktningen av underrättelseverksamheten. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten (1 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet).

Utrikes underrättelseverksamhet ska fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information samt rapportering till berörda myndigheter (2 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Inhämtningen kan vara såväl teknisk som personbaserad. De myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet får inte vidta åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamheter (4 § första stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får utrikes underrättelsemyndigheterna emellertid lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet (4 § andra stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet).

De myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet får etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer enligt regeringens närmare bestämmande. Samarbetet får ske bara under förutsättning att syftet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som lämnas till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska

intressen (3 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet och 3 § förordningen om utrikes underrättelseverksamhet).

Att utrikes underrättelseverksamhet endast får avse utländska förhållanden innebär att utrikes underrättelseverksamhet typiskt sett ska inhämta, bearbeta, analysera och delge sådan information om företeelser och förhållanden i andra länder som ger svenska beslutsfattare ett förbättrat underlag för beslut och bedömningar i utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska frågor. Verksamheten kan under vissa förhållanden även avse företeelser inom landet, exempelvis om en organisation med verksamhet som utgör ett hot mot landet har sitt ursprung i ett annat land, men verkar genom representanter i Sverige eller genom att på annat sätt utnyttja resurser i Sverige. Det handlar då om att följa upp utländska förhållandens koppling till Sverige för att kunna bedöma hotbilden mot landet.

Information som behandlas inom utrikes underrättelseverksamhet kan exempelvis avse pågående och tänkbara framtida konflikter, internationella terroristgrupper, cyberhot, massförstörelsevapen samt biografiska underrättelser som avser utländsk militär personal eller andra viktiga befattningshavare.

Utrikes underrättelseverksamhet ska ta sikte på att inom ramen för gällande inriktningar från uppdragsgivare upptäcka på förhand okända företeelser och uppgifter av relevans för dessa. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om nya hot mot svenska säkerhetsintressen, samhällsviktiga funktioner, eller mot svensk hemlig information som inte får röjas för främmande makt. Verksamheten ska även innebära att kartlägga redan kända företeelser och följa förändringar i dessa för att tidigt få kunskap om aktörers nya ambitioner, avsikter och förmågor.

Utrikes underrättelseverksamhet ska också vara ett centralt verktyg vid kartläggning i efterhand av händelser som oförutsett har inträffat, i syfte att finna förklaringar till det inträffade samt för att kartlägga eventuella ännu inte identifierade inslag i en inträffad händelse. Genom sådan uppföljning ska ytterligare underrättelseinformation kunna produceras som ger dels bättre förståelse för orsakerna bakom det inträffade, dels kompletterande information om inslag som ännu inte har identifierats, t.ex. kvarvarande oupptäckta hot.

3 Författningsändringar för den nya myndigheten

3.1 Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet

Förslag

Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten ska heta Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten.

Försvarsunderrättelsedomstolen ska heta Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet.

Med anledning av det nya uttrycket och de nya namnen på myndigheterna ska ändringar göras i ett större antal lagar och förordningar.

Skälen för förslagen

Försvarsunderrättelseverksamhet introducerades som ett nytt begrepp i samband med tillkomsten av lagen (2000:130) och förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet. I förarbetena konstaterade regeringen att det i den militära underrättelseverksamheten ingår att medverka i internationellt säkerhetssamarbete och att stärka samhället vid svåra påfrestningar på samhället i fred. Enligt regeringen var det nödvändigt med ett begrepp för verksamheten som inte bara täcker underrättelse-

verksamhet till stöd för det militära försvaret (jfr prop. 1999/2000:25 s. 7).

Underrättelseutredningen föreslår i betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska ersättas med ”utrikes underrättelseverksamhet”. Som skäl anför utredningen för det första att prefixet ”försvars” riskerar att leda tankarna till en verksamhet som huvudsakligen är en angelägenhet för Försvarsdepartementet och dess underlydande myndigheter. Försvarsunderrättelseverksamhet bidrar dock till att stödja såväl militära som civila uppdragsgivare inom totalförsvaret, däribland Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Polismyndigheten. För det andra anför utredningen att benämningen av verksamheten blir tydligare om den pekar på syftet med verksamheten, nämligen att understödja landets yttre säkerhet. Utredningen anför slutligen att en tydligare åtskillnad mellan myndighetsansvaren för yttre säkerhet/utrikes förhållanden respektive inre säkerhet/inrikes förhållanden skulle anpassa benämningen av verksamheten till internationell norm.

Det föreslås, i likhet med vad Underrättelseutredningen föreslår, att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet. Genom bytet tydliggörs att verksamheten syftar till att stödja såväl militära som civila uppdragsgivare samtidigt som den tydliga åtskillnaden mellan inre och yttre säkerhet bibehålls.

Prefixet försvarsunderrättelse ingår också i myndigheterna Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhets (Siun) och Försvarsunderrättelsedomstolens namn. Som en följd av förslaget om att byta ut uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet mot utrikes underrättelseverksamhet bör även dessa myndigheter byta namn. Det föreslås att myndigheterna ska heta Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten och Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet.

Förslagen om ett nytt uttryck och nya namn på myndigheterna innebär ändringar i lagen om försvarsunderrättelseverksamhet, lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter, lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol, lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott, lagen (2019:1182) om

Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt och lagen om (2022:482) om elektronisk kommunikation. Ändringar behöver därutöver ske i ett flertal förordningar.

Avslutningsvis kan konstateras att regeringen den 5 februari 2026 har beslutat lagrådsremissen Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning. Ändringar behöver ske i förhållande till de förslag som finns i lagrådsremissen.

3.2 Författningsändringar för den nya myndighetens verksamhet

3.2.1 Samma rättsliga ramverk som för Must

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få rättsliga förutsättningar för att bedriva utrikes underrättelseverksamhet som är jämförbara med vad Försvarmakten hittills har haft för sin utrikes underrättelseverksamhet. Därmed ska ändringar göras i ett större antal författningar.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och ta över vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Must. Det rättsliga ramverket bör vara i huvudsak detsamma för den nya myndigheten som för Must. Myndigheten för utrikes underrättelser bör därför i relevanta delar ges motsvarande rättsliga förutsättningar som Försvarmakten. För att uppnå detta krävs ett antal författningsändringar där Myndigheten för utrikes underrättelser anges vid sidan av Försvarmakten. Sådana ändringar krävs i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika, lagen (1994:260) om offentlig anställning, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), skyddslagen (2010:305), plan- och bygglagen

(2010:900), lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter, lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät, strålskyddslagen (2018:396), lagen om (2022:482) om elektronisk kommunikation och vapenlagen (2026:000). Ett flertal förordningar måste också ändras. Vid sidan av detta har Myndigheten för utrikes underrättelser ytterligare behov av författningsändringar kopplat till bl.a. kvalificerade skyddsidentiteter.

Frågor om signalspaning, skyddsobjekt, kvalificerade skyddsidentiteter, sekretess, fiktiva fordonsuppgifter, säkerhetsskydd och flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen behandlas i avsnitt 3.2.2–3.2.9. Frågor som rör personuppgiftsreglering för den nya myndigheten behandlas i kapitel 4–11.

3.2.2 Myndigheten ska få inrikta signalspaning

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Skälen för förslaget

Regeringen bestämmer inriktningen för utrikes underrättelseverksamheten. Inom ramen för den inriktningen får de myndigheter som regeringen bestämmer ange närmare inriktning av verksamheten (1 § andra stycket lagen [2000:130] om utrikes underrättelseverksamhet). Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får dock endast ske i de fall regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen. I fråga om Försvarets

radioanstalts utvecklingsverksamhet och internationella samarbete är det endast regeringen som får inrikta signalspaningen (1 § första stycket och 4 § första och andra styckena lagen [2008:717] om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet [signalspaningslagen]).

Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet är en särskild metod för inhämtning som bedrivs av Försvarets radioanstalt. Det är fråga om en verksamhet som är mycket känslig och som omgärdas av stark sekretess. Det är vidare en inhämtningsmetod som medför intrång i den personliga integriteten. Ju fler inriktande myndigheter, desto större spridning riskerar inhämtade uppgifter att få. Detta gäller såväl för uppgifter som har bäring på Sveriges säkerhet, som för uppgifter som rör den personliga integriteten. Därtill är Försvarets radioanstalts signalspaningsverksamhet en begränsad resurs. Med fler inriktande myndigheter kan Försvarets radioanstalt behöva göra prioriteringar mellan olika uppdrag och uppdragsgivare, i en än högre utsträckning än vad som redan sker. En konsekvens som kan följa på fler inriktande myndigheter är olika former av undanträngningseffekter som kan komma att drabba de i dag inriktande myndigheterna negativt.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska bedriva sin verksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Myndigheten ska genom inhämtning, bearbetning, analys och delgivning ge stöd till svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt kartlägga yttre hot mot Sverige. Den nya myndigheten ska överta vissa uppgifter och förmågor från Must. En stor del av Försvarsmaktens utrikes underrättelseuppdrag och delar av omvärldsbevakningsuppdraget ska inordnas i den nya myndigheten. För att den nya myndigheten ska kunna bedriva sitt uppdrag på ett effektivt och ändamålsenligt sätt är det nödvändigt att den ges rätt att inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Med en ny inriktande myndighet finns det risk för undanträngningseffekter i förhållande till de myndigheter som i dag har rätt att inrikta signalspaning. Risker för sådana undanträngningseffekter har Försvarets radioanstalt, Försvarsmakten och Säkerhetspolisen påtalat i remissvar på förslaget om att Inspektionen för strategiska produkter ska ges sådan inriktningsrätt i betänkandet Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en moden och ändamålsenlig lagstiftning (SOU 2024:59). Med hänsyn

till att Myndigheten för utrikes underrättelser ska överta viss verksamhet från Försvarsmakten bedöms undanträngningseffekten ändå vara begränsad.

3.2.3 Myndighetens byggnader ska kunna vara skyddsobjekt

Förslag

Det ska vara möjligt att fatta beslut om skyddsobjekt i fråga om byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser samt i fråga om områden där Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Skälen för förslaget

Skyddslagen (2010:305) ger rättsliga förutsättningar för ett förstärkt skydd för vissa byggnader, anläggningar, områden och andra objekt, i lagen kallade skyddsobjekt. Skyddsändamålen, de hot mot vilka förstärkt skydd ska kunna ges, är 1) sabotage, 2) terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666), 3) spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret, och 4) grovt rån (1 §). Skyddslagen innehåller också bestämmelser om skydd för allmänheten mot skada som kan uppkomma till följd av militär verksamhet (2 §).

För att tillgodose behovet av sådant skydd kan det med stöd av skyddslagen fattas beslut om skyddsobjekt (3 §). Ett beslut om skyddsobjekt innebär att obehöriga inte har tillträde till skyddsobjektet (7 § första stycket). Genom ett särskilt beslut får tillträdesförbudet förenas med ett förbud mot att göra avbildningar, beskrivningar eller mätningar av eller inom skyddsobjektet (7 § andra stycket). Om det bedöms vara tillräckligt för att tillgodose skyddsbehovet, kan tillträdesförbudet ersättas av ett avbild-

ningsförbud eller av ett förbud mot att bada, dyka, ankra eller fiska (7 § tredje stycket).

Beslut om skyddsobjekt fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (18 § första stycket). Regeringen fattar beslut i frågor om skyddsobjekt när det gäller riksdagens eller regeringens byggnader, anläggningar eller områden. Säkerhetspolisen beslutar i frågor om skyddsobjekt när det gäller egendom som används som tjänstebostad för statsministern (3 § lagen [2014:514] om ansvar för vissa säkerhetsfrågor vid statsministerns tjänstebostäder). Genom skyddsförordningen (2010:523) har regeringen i övrigt delegerat beslutanderätten till Försvarmakten och länsstyrelserna.

Vilka byggnader, anläggningar, områden och objekt som kan beslutas som skyddsobjekt framgår av 4 och 5 §§ skyddslagen. I 4 § finns en uppräkningslista av möjliga skyddsobjekt med civil anknytning. I 5 § finns en uppräkningslista av möjliga skyddsobjekt med anknytning till Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets forskningsinstitut.

När det råder höjd beredskap, eller under annan tid som regeringen beslutar om med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap, finns enligt 6 § skyddslagen även förutsättningar att besluta att som skyddsobjekt peka ut andra byggnader, anläggningar och områden än sådana som nämns i 4 och 5 §§, om de är av betydelse för totalförsvaret. Under samma förhållanden får lok och järnvägsvagnar beslutas vara skyddsobjekt.

Ett beslut om skyddsobjekt får inte göras mer ingripande eller omfattande än vad som behövs för att tillgodose skyddsbehovet (18 § andra stycket). Det ska också eftersträvas att beslutet, så långt det är möjligt, inte kommer att medföra skada eller annan olägenhet för andra allmänna eller enskilda intressen (18 § tredje stycket).

När en utvidgning av vad som kan beslutas vara ett skyddsobjekt övervägs måste det beaktas att en tillämpning av skyddslagens regler om tillträdesförbud kan innebära en inskränkning i den grundlagsfästa rörelsefriheten (2 kap. 8 § regeringsformen, förkortad RF). Det är en rättighet som också regleras i artikel 2 i tilläggsprotokoll 4 till den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Rörelsefriheten får dock begränsas genom lag (2 kap. 20 § RF). Sådana begränsningar får göras endast för att tillgodose

ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningarna får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem och inte heller sträcka sig så långt att de utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar. Rörelsefriheten får också enligt tilläggsprotokoll 4 till Europakonventionen inskränkas under förutsättning att inskränkningen anges i lag och är nödvändig i ett demokratiskt samhälle av hänsyn till bl.a. statens säkerhet eller den allmänna säkerheten. Inskränkningar kan även göras inom vissa bestämda områden om de anges i lag och är försvarliga med hänsyn till det allmännas intresse i ett demokratiskt samhälle.

Som framgår ovan är syftet med skyddslagen att åstadkomma ett förstärkt skydd för vissa skyddsvärda byggnader, andra anläggningar, områden och objekt mot bl.a. sabotage och spioneri. De inskränkningar i rörelsefriheten som kan följa vid tillämpning av skyddslagen är motiverade med hänsyn till statens säkerhet och den allmänna säkerheten och är godtagbara i ett demokratiskt samhälle.

Vid bedömningen av vad som kan vara ett möjligt skyddsobjekt bör man titta på verksamheten när det gäller hot och risker kopplade till lagens skyddsändamål. Det handlar då typiskt sett om hotets art och styrkan i hotet samt konsekvensbilden, dvs. de verkningar i ett enskilt fall på samhällets funktionalitet som ett angrepp skulle kunna leda till (propositionen Skyddslagen, prop. 2009/10:87 s. 32–33).

Med anledning av den verksamhet som Myndigheten för utrikes underrättelser ska bedriva är det nödvändigt att byggnader, andra anläggningar och områden där myndigheten ska bedriva verksamhet kan förklaras vara skyddsobjekt. En sådan möjlighet finns i dag för byggnader, andra anläggningar och områden som disponeras av eller på annat sätt nyttjas av Försvarsmakten (Must).

Det finns inte förutsättningar i 4 eller 5 §§ skyddslagen för att fatta beslut om skyddsobjekt avseende den nya myndigheten. För att myndigheten ska kunna få nödvändigt skydd för de byggnader m.m. där den ska bedriva sin verksamhet behöver skyddslagen därför ändras.

Det finns, på motsvarande sätt som för Must, ett behov av att kunna besluta om skyddsobjekt i fråga om byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser samt i fråga om områden där Myndigheten för utrikes

underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa. Det bör därför vara möjligt att besluta om att sådana byggnader, andra anläggningar, områden och objekt ska vara skyddsobjekt.

De inskränkningar i rörelsefriheten som kan följa vid tillämpning av den föreslagna utvidgningen av skyddslagen är motiverade med hänsyn till statens säkerhet och den allmänna säkerheten och är godtagbara i ett demokratiskt samhälle.

3.2.4 Myndigheten ska kunna besluta om kvalificerade skyddsidentiteter

Förslag

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet ska få avse en person med uppgift att under ledning av Myndigheten för utrikes underrättelser delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i utrikes underrättelseverksamhet.

Ett sådant beslut ska meddelas på ansökan av Myndigheten för utrikes underrättelser (ansökningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Möjligheten att besluta om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarsmakten ska tas bort.

Skälen för förslagen

Myndigheten för utrikes underrättelser ska ta över vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Must och bedriva inhämtning med särskilda metoder i utrikes underrättelseverksamhet. Det bör därför vara möjligt att besluta om kvalificerad skyddsidentitet avseende en person knuten till Myndigheten för utrikes underrättelser enligt 2 § lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter. Det finns skäl att låta den möjligheten omfatta en person med uppgift att under

ledning av Myndigheten för utrikes underrättelser delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i utrikes underrättelseverksamhet.

Ett sådant beslut bör meddelas på ansökan av Myndigheten för utrikes underrättelser (ansökningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, bör ansökan i stället göras av den enhet inom ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Det bör inte längre finnas möjlighet att fatta beslut om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarmakten i enlighet med vad som i dag anges i bestämmelsen.

3.2.5 Det ska vara möjligt för myndigheten att lämna vissa uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna lämna uppgifter som omfattas av sekretessen i det internationella samarbetet till granskningsmyndigheten enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Skälen för förslaget

Lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar ger en granskningsmyndighet möjlighet att granska utländska direktinvesteringar och, om det är nödvändigt, förbjuda dem. Inspektionen för strategiska produkter är enligt förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar granskningsmyndighet.

I 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen regleras sekretess i det internationella samarbetet. Av första stycket framgår att sekretess gäller för uppgift som en myndighet har fått från ett utländskt organ på grund av en bindande EU-rättsakt eller ett av EU ingånget eller av riksdagen godkänt avtal med en annan stat eller med

en mellanfolklig organisation, om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i det internationella samarbete som avses i rättsakten eller avtalet försämrats om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller enligt andra stycket också för uppgift som en myndighet har inhämtat i syfte att överlämna den till ett utländskt organ i enlighet med en sådan rättsakt som avses i första stycket.

I 15 kap. 3 b § finns en sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt för Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten att trots sekretessen enligt 1 a § lämna en sådan uppgift som avses i den bestämmelsen till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Myndigheten för utrikes underrättelser behöver ha möjlighet att, på motsvarande sätt som Försvarsmakten, kunna lämna sådana uppgifter till granskningsmyndigheten (se propositionen Ett granskningssystem för utländska direktinvesteringar till skydd för svenska säkerhetsintressen, prop. 2022/23:116 s. 149). Myndigheten för utrikes underrättelser bör därför läggas till i den sekretessbrytande bestämmelsen.

3.2.6 Sekretess till skydd för enskild i myndighetens verksamhet och undantag från viss registerskyldighet

Förslag

Sekretess ska gälla hos Myndigheten för utrikes underrättelser i dess underrättelse- och säkerhetsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Myndigheten ska vid registrering av allmänna handlingar inte behöva utelämna eller särskilja uppgifter om handlingens avsändare eller mottagare, eller uppgift om vad handlingen rör så att registrets övriga delar ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten avseende vissa diarier.

Skälen för förslaget

Sekretess till skydd för enskild i myndighetens verksamhet

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer, i likhet med Försvarsmakten, att behandla en stor mängd integritetskänsliga uppgifter som rör enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Det kan t.ex. handla om uppgifter om en persons politiska åsikter. Myndigheten kan även i sin verksamhet komma att behandla andra integritetskänsliga uppgifter, såsom uppgifter om lagöverträdelse eller uppgifter som på annat sätt gör en person sårbar ur säkerhetssynpunkt, t.ex. uppgifter om familjeförhållanden, ekonomisk situation eller sexuell läggning.

Utan någon särskild sekretessreglering är allmänna handlingar offentliga. Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen bara begränsas om det krävs med hänsyn till vissa uppräknade intressen, varav ett är skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden i Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst omfattas av sekretess enligt 38 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Av den bestämmelsen framgår att sekretess gäller hos Försvarsmakten i utrikes underrättelseverksamheten och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

På motsvarande sätt som när det gäller Försvarsmaktens verksamhet är de uppgifter om enskilda som kan förekomma i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet av känslig karaktär. De uppgifter som myndigheten kommer behandla kommer också ofta att ha inhämtats utan den enskildes vetskap. Det talar för att enskildas integritetsskydd bör ges företräde framför insynsintresset beträffande de uppgifter som nu är i fråga. Det finns inte någon sekretessbestämmelse som kan tillämpas för sådana uppgifter i myndighetens verksamhet. Motsvarande sekretess som den som idag gäller för Försvarsmakten bör även gälla i Myndigheten för utrikes underrättelsers underrättelse- och säkerhetsverksamhet.

Undantag från viss registerskyldighet

Av 5 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen framgår att allmänna handlingar som huvudregel ska registreras och att sådana register ska innehålla vissa uppgifter. Av 5 kap. 2 § andra stycket framgår att uppgifter om handlingens avsändare eller mottagare, eller uppgift om vad handlingen rör ska utelämnas eller särskiljas från ett register om det behövs för att registret i övriga delar ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten. Enligt 5 kap. 4 § får regeringen meddela föreskrifter om att 2 § andra stycket inte ska tillämpas på ett visst register, om en tillämpning av det stycket annars skulle omfatta flertalet av handlingarna i registret. Ett undantag från 5 kap. 2 § andra stycke innebär att myndigheten inte behöver ha dubbla register, ett öppet och ett hemligt. Eftersom det i diariet över inriktningar enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet och över underrättelser inom myndighetens verksamhet skulle behövas ett hemligt register avseende flertalet av handlingarna finns skäl att, på motsvarande sätt som för Försvarsmakten, meddela undantag från 5 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen.

3.2.7 Myndigheten ska kunna använda fiktiva fordonsuppgifter

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska omfattas av lagen om fiktiva fordonsuppgifter som föreslås i SOU 2025:109.

Skälen för förslagen

I betänkandet Särskilda provokativa åtgärder (SOU 2025:109) lämnas förslag till en ny lag – lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter. Med fiktiv fordonsuppgift avses en särskilt beslutad uppgift som innebär att ett fordon eller ägaren till ett fordon består av andra uppgifter än de verkliga och som förs in i bl.a. vägtrafikregistret. Ett beslut om fiktiv fordonsuppgift får enligt 2 §

endast avse ett fordon som används i Polismyndighetens, Säkerhetspolisens eller Tullverkets verksamhet. Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2027.

Uppgifter om Myndigheten för utrikes underrättelser fordon ska som utgångspunkt registreras i vägtrafikregistret. I likhet med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket har dock Myndigheten för utrikes underrättelser ett behov av att kunna arbeta obemärkt och dolt med hjälp av fordon som inte kan kopplas till den egna myndigheten. En sådan möjlighet ger myndigheten bättre förutsättningar att bedriva underrättelseinhämtning. Lagen om fiktiva fordonsuppgifter bör därför omfatta även den nya myndigheten. I denna promemoria lämnas ett alternativt förslag till 2 § som innebär att ett beslut om fiktiv fordonsuppgift även får avse ett fordon som används i Myndigheten för utrikes underrättelser verksamhet. I övrigt hänvisas till betänkandet.

3.2.8 Vissa frågor om säkerhetsskydd i myndighetens verksamhet

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska inte vara föremål för tillsyn enligt säkerhetsskyddslagen.

Myndigheten ska i viss omfattning kunna besluta om föreskrifter på säkerhetsskyddsområdet. Föreskriftsrätten ska endast omfatta myndighetens egen verksamhet.

Skälen för förslaget

Frågor om tillsyn på säkerhetsskyddsområdet regleras i 6 kap. säkerhetsskyddslagen (2018:585). Där anges att den myndighet som regeringen bestämmer ska vara tillsynsmyndighet, att tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över att verksamhetsutövare följer lagen och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och att tillsynsmyndigheten i det syftet även får utöva tillsyn hos de aktörer som verksamhetsutövare har ingått säkerhetsskyddsavtal

med (1 §). Den som står under tillsyn ska på begäran tillhandahålla tillsynsmyndigheten den information som behövs för tillsynen (2 §). Tillsynsmyndigheten har i den omfattning det behövs rätt att få tillträde till bl.a. lokaler som används i verksamhet som omfattas av tillsyn (3 §). Vidare har tillsynsmyndigheten befogenhet att besluta om föreläggande, som får förenas med vite, och att begära handräckning (4–6 §§). I säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) regleras vilka myndigheter som är tillsynsmyndigheter och vilket tillsynsområde dessa har. Försvarsmakten och Säkerhetspolisen är två utpekade tillsynsmyndigheter enligt förordningen som även har ett särskilt ansvar som samordningsmyndigheter.

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att bedriva säkerhetskänslig verksamhet. Det är en självklar utgångspunkt att säkerhetsskyddsfrågor blir centrala i myndighetens verksamhet och att myndigheten måste ha hög kompetens i sådana frågor. Det är emellertid inte lämpligt att Myndigheten för utrikes underrättelser blir föremål för tillsyn av en utomstående aktör. En tillsynsmyndighet enligt säkerhetsskyddslagen har omfattande undersökningsbefogenheter och rätt till insyn. Myndigheten för utrikes underrättelser bör därför inte ingå i tillsynsområdet för någon tillsynsmyndighet. Säkerhetspolisen står inte under tillsyn och Försvarsmakten står inte under tillsyn av en utomstående aktör. Tillsyn över Försvarsmakten, däribland Must, utövas av den särskilda sektion inom Försvarsmakten som ansvarar för Försvarsmaktens tillsyn enligt säkerhetsskyddsförordningen. Myndigheten för utrikes underrättelser ska visserligen inte själv bedriva tillsyn av andra myndigheter men det förutsätts ändå, som redan berörts, att myndigheten lägger särskild vikt vid säkerhetsskyddsfrågor och har hög kompetens i dessa. Myndigheten måste också säkerställa att det finns ett välfungerande system för intern tillsyn vid myndigheten. Därmed föreslås att Myndigheten för utrikes underrättelser inte ingår i någon myndighets tillsynsområde.

Det föreslås också ändringar i säkerhetsskyddsförordningen som ger Myndigheten för utrikes underrättelser föreskriftsrätt. Föreskriftsrätten bör omfatta vissa frågor om informationssäkerhet i myndighetens verksamhet.

3.2.9 Myndigheten ska vara behörig att behandla PNR-information

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska vara behörig myndighet enligt lagen om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

Skälen för förslaget

Den 27 april 2016 antog Europaparlamentet och rådet direktiv (EU) 2016/681 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och lagföra terroristbrott och grov brottslighet (nedan kallat PNR-direktivet). PNR är en förkortning av den engelska benämningen Passenger Name Record. Det som åsyftas är uppgifter som passagerare lämnar vid bokning av flygresor samt vid incheckning. Uppgifterna kan till exempel avse namn, resedatum, resväg, bagageinformation och betalningssätt.

Enligt PNR-direktivet ska lufttrafikföretag överföra vissa uppgifter om passagerare som reser med flyg till eller från EU. Lufttrafikföretagen behöver bara föra över uppgifter om sina passagerare som de samlar in för sina egna kommersiella syften. Uppgifterna ska överföras till den berörda medlemsstatens enhet för passagerarinformation, som i sin tur ska göra en bedömning av passagerare före deras beräknade ankomst till eller avresa från medlemsstaten. Syftet är att identifiera personer som kan vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet och därför behöver utredas ytterligare av behöriga myndigheter. Efter denna förhandsbedömning lagras uppgifterna, så att de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten eller myndigheterna i en annan medlemsstat vid behov ska kunna göra en senare bedömning. Medlemsstaterna får besluta att tillämpa direktivet även på flygningar inom EU.

PNR-direktivet har i huvudsak genomförts i svensk rätt genom lagen (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämp-

ningen. Lagen ska tillgodose behovet av tillgång till PNR-uppgifter i viss brottsbekämpande verksamhet och samtidigt skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när uppgifterna behandlas. Enligt lagen ska det vid Polismyndigheten finnas en enhet för passagerarinformation som ska samla in PNR-uppgifter från lufttrafikföretag, bevara och i övrigt behandla uppgifterna samt överföra PNR-information till behöriga mottagare (1 kap. 4 §). Inför varje flygning som ankommer till eller avgår från Sverige, dvs. även flygningar inom EU, ska lufttrafikföretag överföra vissa PNR-uppgifter till enheten (2 kap. 1 §). PNR-information får enligt lagen behandlas i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra terroristbrottslighet eller annan allvarlig brottslighet (1 kap. 5 §). Enheten för passagerarinformation får även behandla PNR-information när det är nödvändigt för att tillhandahålla uppgifter som behövs i verksamhet som rör nationell säkerhet (1 kap. 6 §).

Den 21 juni 2022 meddelade EU-domstolen dom i mål C-817/19, som rör PNR-direktivet. EU-domstolens dom innehåller ett flertal uttalanden om hur PNR-direktivet ska tolkas. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera och ta ställning till vilka förändringar av den svenska regleringen i fråga om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen som behöver göras med anledning av EU-domstolens praxis (dir. 2025:36).

Av direktivets artikel 7.1 framgår att varje medlemsstat ska utse de myndigheter som ska vara behöriga att begära eller ta emot PNR-information från enheten för passagerarinformation. I lagen definieras en behörig myndighet som en myndighet utsedd av regeringen som har behörighet att behandla PNR-information i verksamhet för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra terroristbrottslighet eller annan allvarlig brottslighet (1 kap. 3 §). Regeringen har utsett Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Försvarsmakten som behöriga myndigheter enligt lagen (3 § förordningen [2018:1181] om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen).

Behandling av PNR-uppgifter aktualiseras vid Försvarsmaktens utrikes underrättelsetjänst och deras militära säkerhetstjänst. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att ha i uppgift att bland annat följa upp säkerhetshotande verksamhet som i sig är brottslig, t.ex. terrorism, spionage och sabotage som är kopplad till individer som reser även om det inte är i brottsutredande syfte. Det

är tillräckligt att en myndighet utför någon av de uppgifter som framkommer i definitionen. Myndigheten uppfyller därmed kravet som ställs i artikel 7.2 på att ha verksamhetsuppgifter kopplade till att förebygga, upptäcka och förhindra t.ex. terrorism och sabotageverksamhet. Myndigheten bör därför vara en behörig myndighet enligt lagen om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen.

4 Det grundläggande skyddet för personuppgifter

4.1 Regeringsformen och Europakonventionen

Enligt regeringsformen är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket RF). Skyddet får begränsas genom lag men endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen. Begränsningen får inte heller göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning (2 kap. 20 och 21 §§ RF).

Europakonventionen gäller som lag. Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En offentlig myndighet får inte inskränka denna rätt annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till bl.a. den nationella säkerheten och den allmänna säkerheten. Tillämpningsområdet för artikeln omfattar behandling av personuppgifter om privatliv, familjeliv, hem eller korrespondens. En inskränkning i en konventionsskyddad rättighet ska ha stöd i lag. Lagen ska vara så preciserad att inskränkningarna är förutsebara och att lagen är allmänt tillgänglig. Europadomstolen har i sin praxis slagit fast att intrånget ska vara nödvändigt, dvs. det ska finnas ett angeläget samhällsligt behov och inskränkningen ska stå i rimlig proportion till det syfte som ska tillgodoses genom den. En lag eller annan

föreskrift får inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen (2 kap. 19 § RF).

4.2 Europarådets dataskyddskonvention

De dataskyddsregler som har antagits inom ramen för Europarådet finns främst i Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (ETS 108), den s.k. dataskyddskonventionen. Konventionen, som Sverige har ratificerat och som trädde i kraft den 1 oktober 1985, kompletteras av ett antal av Europarådets ministerkommitté antagna icke-bindande rekommendationer om hur personuppgifter bör behandlas inom olika områden. Dataskyddskonventionen gäller för Europarådets medlemsstater, men även ett antal andra stater är parter till konventionen. Konventionen brukar ses som en precisering av artikel 8 i Europakonventionen och syftar till att säkerställa respekten för grundläggande fri- och rättigheter (artikel 1 i dataskyddskonventionen).

Dataskyddskonventionen tar sikte på behandling av personuppgifter i automatiserade personregister och automatiserad personuppgiftsbehandling i allmän och enskild verksamhet. Personuppgifterna ska enligt konventionen inhämtas och behandlas på ett korrekt sätt och de ska vara relevanta med hänsyn till ändamålet (artikel 5). Vissa kategorier av personuppgifter får inte behandlas genom automatiserad databehandling om inte den nationella lagstiftningen ger ett ändamålsenligt skydd. Till sådana kategorier hör personuppgifter som avslöjar ras, politisk tillhörighet, religiös tro eller övertygelse i övrigt, sexualliv samt uppgifter om brott (artikel 6). Dataskyddskonventionen reglerar även enskildas rätt att veta att information lagras om honom eller henne och rätten att vid behov få den korrigerad (artikel 8). Restriktioner när det gäller rättigheterna i konventionen är endast möjliga när det handlar om ett överordnat intresse, såsom statens säkerhet (artikel 9). Enligt artikel 10 i dataskyddskonventionen, som även omfattar personuppgiftsbehandling som rör nationell säkerhet, åtar sig konventionsstaterna att införa lämpliga sanktioner och rättsmedel för överträdelse av sådana bestämmelser i den nationella lag genom vilka de grundläggande principer för dataskydd som har angetts i

konventionens kapitel två har genomförts. Konventionen anger dock inte vilka krav som ställs på sådana sanktioner.

Europarådets ministerkommitté antog år 2001 ett tilläggsprotokoll till dataskyddskonventionen (ETS 181). Tilläggsprotokollet innehåller bestämmelser om tillsynsmyndigheter och överföring av personuppgifter till länder som inte är bundna av konventionen. Tilläggsprotokollet, som Sverige har ratificerat, trädde i kraft den 1 juli 2004. Av protokollet framgår bl.a. att varje konventionsstat ska se till att en eller flera myndigheter ansvarar för att kontrollera att de åtgärder respekteras som inom dess nationella lagstiftning ger verkan åt de principer som anges i konventionens kapitel två och tre och i tilläggsprotokollet. Tilläggsprotokollet innehåller vidare bestämmelser som anger att konventionsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att överföring av personuppgifter till ett land som inte är konventionspart bara får ske om landet i fråga säkerställer en adekvat skyddsnivå för uppgifterna.

Det grundläggande skyddet vid automatiserad behandling av personuppgifter inom EU regleras numera främst genom dataskyddsförordningen (se avsnitt 4.3.2). Dataskyddskonventionen är dock alltjämt relevant, särskilt vid behandling av personuppgifter på områden som inte omfattas av EU:s kompetensområde, t.ex. allmän säkerhet och försvar.

Efter en genomförd översyn av dataskyddskonventionen antog Europarådets medlemsstater den 18 maj 2018 ett ändringsprotokoll till konventionen (CETS 223), informellt kallad dataskyddskonventionen 108+. Ändringsprotokollet träder i kraft när det har ratificerats av samtliga stater som är parter till dataskyddskonventionen, men tillåter även ett partiellt ikraftträdande. Sverige har undertecknat men ännu inte ratificerat ändringsprotokollet. Dataskyddskonventionen 108+ har (i januari 2026) ratificerats av 33 stater och kommer träda i kraft partiellt när dessa följts av ytterligare fem stater.

4.3 EU-rätten och nationell dataskyddsreglering

4.3.1 EU-stadgan

Av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, förkortad EU-stadgan, framgår att var och en har rätt till skydd av

de personuppgifter som rör honom eller henne. Sådana uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. En oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs (artikel 8).

I artikel 52 i EU-stadgan anges i vilken utsträckning inskränkningar får göras i de rättigheter som erkänns i stadgan. Utgångspunkten är att sådana inskränkningar endast får göras i lag och ska vara förenliga med det väsentliga innehållet i rättigheterna. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

EU-stadgan är rättsligt bindande för medlemsstaterna vid tillämpning av unionsrätten. Stadgan är således inte tillämplig på nationell lagstiftning inom områden där EU inte har lagstiftningskompetens.

4.3.2 EU:s dataskyddsförordning

Sedan den 25 maj 2018 utgör Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), hädanefter EU:s dataskyddsförordning eller dataskyddsförordningen, grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU. Det huvudsakliga syftet med dataskyddsförordningen är bl.a. att säkerställa en enhetlig skyddsnivå över hela unionen och att undvika avvikelser som hindrar den fria rörligheten av personuppgifter inom den inre marknaden. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i alla EU:s medlemsstater men förutsätter och möjliggör samtidigt kompletterande och specificerande nationella bestämmelser av olika slag. Behandling av personuppgifter som sker inom verksamhet som inte omfattas av EU-rätten, t.ex. försvar och nationell säkerhet, behandling som sker inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, behandling som utförs av en fysisk person och som är av rent privat natur samt

behandling som sker inom brottsbekämpande verksamhet, är uttryckligen undantagna från tillämpningsområdet (artikel 2).

Dataskyddsförordningen reglerar bl.a. grundläggande principer för behandling av personuppgifter, den registrerades rättigheter, personuppgiftsansvar, tillsyn över personuppgiftsbehandling och rätten för enskilda att få tillgång till rättsmedel och sanktioner mot ansvariga som inte lever upp till förordningens krav.

Utöver dataskyddsförordningen gäller sedan den 25 maj 2018 även lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen gäller även vid behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (1 kap. 2 § dataskyddslagen). Särskilda undantag från detta utvidgade tillämpningsområde har gjorts för bl.a. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt och lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (1 kap. 3 § dataskyddslagen).

5 Utgångspunkter för en ny reglering om behandling av personuppgifter

5.1 En ny lag och förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

Förslag

En ny lag och förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska införas.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser ska bedriva verksamhet som rör Sveriges säkerhet och kommer ha behov av att behandla personuppgifter i sin verksamhet. Myndighetens huvudsakliga uppgift kommer att vara att bedriva utrikes underrättelseverksamhet till stöd för svensk utrikes- säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt kartlägga yttre hot mot Sverige. Myndigheten kommer behandla ett stort antal personuppgifter där något samtycke av den registrerade inte kommer ha inhämtats. Inom utrikes underrättelseverksamhet förekommer kartläggning av enskilda i den mening som avses enligt regeringsformens reglering om skyddet mot betydande intrång i den personliga integriteten (se avsnitt 4.1). Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får dock endast avse utländska förhållanden. Rätten till skydd mot betydande intrång i den personliga integriteten enligt 2 kap. 6 § andra stycket RF gäller för

var och en, dvs. både för svenska medborgare och utlänningar. Kartläggning av t.ex. utländska militära företrädare eller andra viktiga befattningshavare utanför Sverige omfattas emellertid inte av regeringsformens skydd för den personliga integriteten och krav på lagreglering. Det hindrar inte att lagstiftaren ändå väljer att i lag reglera delar av den personuppgiftsbehandling som ska vara möjlig att utföra i sådan verksamhet.

Grundlagsskyddet mot betydande intrång i den personliga integriteten kan begränsas i lag under förutsättning att begränsningen görs för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle (2 kap. 20 § första stycket 2 och 21 § RF). Det är av grundläggande betydelse i ett demokratiskt samhälle att kunna upprätthålla landets försvar och säkerhet. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer vara en central myndighet i detta avseende. För att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag behöver den kunna behandla personuppgifter. Det är därmed fråga om en sådan begränsning som får anses proportionerlig och nödvändig för att tillgodose ett ändamål som är godtagbart i ett demokratiskt samhälle.

Som framgår i avsnitt 2.2 kommer en stor del av Försvarsmaktens utrikes underrättelseuppdrag och delar av omvärldsbevakningsuppdraget inordnas i den nya myndigheten. Försvarsmaktens behandling av personuppgifter avseende bl.a. utrikes underrättelseverksamhet regleras i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och förordningen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. Den reglering som ska införas för Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter bör i stor utsträckning följa den reglering som finns för Försvarsmakten.

De överväganden som gjordes vid regleringen av Försvarsmaktens behandling av personuppgifter gör sig alltså gällande även nu. Grundläggande bestämmelser för behandling av personuppgifter bör regleras i lag. Det är samtidigt olämpligt att tynga den nya lagen med alltför detaljerade bestämmelser. Lagen bör därför i lämplig utsträckning kompletteras genom föreskrifter på förordningsnivå. Den nya lagen bör benämnas lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser och den nya förordningen bör benämnas förordningen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

5.2 Förhållandet till EU:s dataskyddsförordning

Förslag

Den nya lagen ska vara heltäckande och utformas så att den gäller exklusivt på de områden som anges i lagen.

EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska inte gälla vid behandling av personuppgifter enligt den nya lagen.

Det ska också framgå av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning att lagen inte är tillämpliga i verksamhet som omfattas av lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer bedriva verksamhet som rör nationell säkerhet. Av fördraget om Europeiska unionen framgår att i synnerhet den nationella säkerheten också i fortsättningen ska vara varje medlemsstats eget ansvar (artikel 4.2).

I EU:s dataskyddsförordning anges att förordningen inte ska tillämpas på behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (artikel 2.2 a). Av skälen till dataskyddsförordningen framgår att förordningen inte är tillämplig på frågor som rör skyddet av grundläggande rättigheter eller friheter eller det fria flödet av personuppgifter på områden som inte omfattas av unionsrätten, såsom verksamhet rörande nationell säkerhet (skäl 16). Dataskyddsförordningen ska inte heller tillämpas på behandling av personuppgifter som medlemsstaterna utför när de bedriver verksamhet som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (artikel 2.2 b). Det framgår således direkt av dataskyddsförordningen att den inte är tillämplig på den behandling av personuppgifter som kommer att ske inom Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet. Dataskyddsförordningen har dock kommit att få ett utvidgat tillämpningsområde i Sverige. I lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) utvidgas tillämpningen av bestämmelserna i

dataskyddsförordningen till att även gälla vid behandling av personuppgifter som utgör led i verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (1 kap. 2 §). Detta gäller dock inte vissa särskilt angivna verksamheter (1 kap. 3 §).

Den verksamhet som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att bedriva ligger utanför unionsrätten. Författningsregleringen i fråga om myndighetens personuppgiftsbehandling bör vara heltäckande och utformas så att den gäller exklusivt på de områden som anges i lagen. Det bör av den nya lagen för Myndigheten för utrikes underrättelsers personuppgiftsbehandling tydligt framgå hur regleringen förhåller sig till EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Det bör vidare framgå av dataskyddslagen att lagen inte gäller i verksamhet som omfattas av den nya lagen.

EU:s dataskyddsförordning bygger på och vidareutvecklar Europarådets dataskyddskonvention⁶⁸ som även omfattar nationell säkerhet och försvar. Sverige är folkrättsligt bundet av konventionen med dess tilläggsprotokoll. Regleringen av Myndigheten för utrikes underrättelsers personuppgiftsbehandling får således inte strida mot bestämmelserna i dataskyddskonventionen, vilket bl.a. innebär att personuppgifter som undergår automatisk databehandling ska lagras för särskilt angivna och lagliga ändamål och inte användas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5 i dataskyddskonventionen). Avvikelser får endast göras om de medges i nationell lagstiftning och avvikelserna är nödvändiga i ett demokratiskt samhälle för att bl.a. skydda statens säkerhet (artikel 9). Förslagen i denna promemoria bedöms vara förenliga med dataskyddskonventionen och dess tilläggsprotokoll.

5.3 Syftet med den nya lagen

Förslag

Syftet med den nya lagen ska vara att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett

⁶⁸ Europarådets konvention 108 av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, SÖ 1982:50.

ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Skälen för förslaget

Den nya lagen bör innehålla en bestämmelse om syftet med lagen där såväl kravet på ändamålsenlighet som intresset att skydda fysiska personers fri- och rättigheter framgår. Syftet med lagen bör därför vara att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

5.4 Den nya lagens tillämpningsområde

Förslag

Den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser ska gälla vid behandling av personuppgifter i myndighetens verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

Lagen ska gälla för sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den ska också gälla personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer bedriva verksamhet som rör Sveriges säkerhet och delta i internationella utrikes underrättelse- och säkerhetssamarbeten.

På samma sätt som för Försvarsmakten är det viktigt att det finns en sammanhållen reglering för Myndigheten för utrikes underrättelsers personuppgiftsbehandling. Den nya lagens tillämpningsområde bör därför bestämmas så att den gäller för hela den verksamhet som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer bedriva. Detta innefattar t.ex. myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och den administrativa verksamheten vid myndigheten. Det skulle försvåra informationsutbytet mellan system och verksamheter om olika regelverk var tillämpliga för olika delar av myndighetens verksamhet. Det skulle i sin tur riskera att försämra effektiviteten inom myndigheten. Den nya lagen bör därför omfatta behandlingen av personuppgifter i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhets-samarbete.

Den nya lagen bör, i linje med annan dataskyddsreglering, gälla för sådan personuppgiftsbehandling som är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Manuell behandling i t.ex. register bör alltså omfattas av regelverket om uppgifterna är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt mer än ett kriterium.

5.5 Vissa ord och uttryck i den nya lagen ska definieras

Förslag

Vissa ord och uttryck som används i den nya lagen ska definieras.

Skälen för förslaget

Det finns, på samma sätt som i annan dataskyddslagstiftning, ett behov av att definiera ett antal ord och uttryck i den nya lagen. Vissa ord och uttryck förekommer både i dataskyddslagstiftning som

omfattas av EU-rätten och i lagstiftning som inte gör det. I den utsträckning som samma ord och uttryck används, bör de i möjligaste mån ha samma betydelse i även sådan lagstiftning som reglerar verksamhet utanför EU-rättens tillämpningsområde. Om ord och uttryck har samma innebörd i lagarna på dataskyddsområdet kan missförstånd undvikas.

Det är lämpligt att definitionerna i den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser följer de definitioner som finns i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. I det följande behandlas vissa centrala definitioner i den nya lagen.

Definitionerna av personuppgiftsansvarig (avsnitt 8.1), dataskyddsombud (avsnitt 8.3) och personuppgiftsbiträde (avsnitt 8.4) tas upp i avsnitt 8.1–8.4.

Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter bör definieras som en åtgärd eller kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.

Biometriska uppgifter

Biometri är en samlingsbeteckning för sådan automatiserad teknik som syftar till att identifiera en person eller avgöra om en påstådd identitet är riktig. Den baseras på mätning av fysiska karaktärsdrag hos den som ska identifieras. Det kan vara fråga om mönster av fingeravtryck, ansiktsgeometri och ögats iris som används, men även regnbågshinna, näthinna, röst, hand, blodkärl, dna eller gång går att använda. Gemensamt för teknikerna är att kroppen mäts elektroniskt. Biometriska uppgifter är den information som kan tas fram ur ett biometriskt underlag. Dessa uppgifter kan användas för att skapa en referensmall eller för att jämföra med tidigare lagrade referensmallar i syfte att kontrollera en persons identitet. I EU:s

dataskyddsförordning anges ansiktsbilder som ett exempel på biometriska uppgifter i definitionen av sådana uppgifter. Det kan leda tanken till att vanliga fotografier och filmer skulle omfattas av definitionen. Om de inte bearbetas tekniskt genom en särskild metod som syftar till identifiering faller de utanför definitionen. Om de däremot bearbetas i exempelvis ett ansiktsgenkänningsprogram så att det går att identifiera personer på bilden eller filmen omfattas de av definitionen. Här kan även anmärkas att personuppgifter, t.ex. fingeravtryck, som förekommer i ett utlåtande som baseras på en teknisk bearbetning av biometriska uppgifter inte i sig utgör biometriska uppgifter.

Uttrycket biometriska uppgifter bör införas i den nya lagen och definieras som personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.

Genetiska uppgifter

I den nya lagen bör genetiska uppgifter definieras som personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.

Genetiska uppgifter handlar framför allt om information som kan tas fram vid dna-analyser, men även motsvarande information som tas fram genom andra analyser omfattas. Genetiska uppgifter behandlas vid dna-analyser för att ta fram dna-profiler eller forensiska uppslag. Eftersom nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en fysisk person kan framgå av ett spår omfattas även analys av spåren, trots att de då inte går att härleda till en identifierad person. Själva dna-profilen är endast en sifferkombination och därmed ingen genetisk uppgift. Den är däremot en biometrisk uppgift, eftersom det är möjligt att med hjälp av den unikt identifiera en person.

Mottagare

Mottagare bör definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.

Personuppgift

Personuppgift bör i den nya lagen definieras som varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.

Registrerad

I likhet med annan särskild lagstiftning om personuppgiftsbehandling bör registrerad definieras som den fysiska person som personuppgiften gäller.

Tredje part

Tredje part bör definieras som någon annan än den registrerade, den personuppgiftsansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdets och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

5.6 Rättslig grund för personuppgiftsbehandling

Förslag

Av den nya lagen ska framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser endast får behandla personuppgifter för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Skälen för förslaget

De rättsliga grunderna för Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter kommer framför allt att finnas i de regelverk som ligger till grund för myndighetens verksamheter. Med hänsyn till den nya lagens tillämpningsområde kommer även personuppgifter inom Myndigheten för utrikes underrättelsers personaladministrativa verksamhet att behandlas med stöd av den nya lagen (se vidare om ändamålen med behandlingen i avsnitt 5.12 nedan). Det bredare tillämpningsområdet inbegriper även myndighetens behandling av personuppgifter som föranleds av myndighetens kontakter med bl.a. leverantörer vid upphandling. Det innebär att Myndigheten för utrikes underrättelser kan komma att behandla personuppgifter med stöd av kollektivavtal eller andra avtal.

I den nya lagen bör det anges att Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för att bedriva viss verksamhet genom en generellt utformad bestämmelse om rättslig grund. Av bestämmelsen bör det framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Som framgår i avsnitt 5.7 nedan bör personuppgifter bara få behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Den nya lagen bör vidare innehålla vissa övergripande ändamål (avsnitt 5.8–5.12).

5.7 Behandling får bara ske för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få behandla personuppgifter bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter ska inte få behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen behandlades.

Skälen för förslaget

Den omständigheten att viss behandling är rättsligt grundad innebär inte att vilka personuppgifter som helst får behandlas eller att det får göras på valfritt sätt. Den personuppgiftsansvarige måste också iaktta övriga krav som gäller för behandling av personuppgifter.

Av den nya lagen bör det framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser bara får behandla personuppgifter för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att personuppgifter inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

Att ändamålen ska vara särskilda innebär att de måste vara tillräckligt specificerade för att ge ledning för bedömningen av vilka uppgifter som är adekvata och relevanta för den aktuella behandlingen och för att det ska kunna avgöras att inte fler uppgifter än nödvändigt behandlas. Något hinder mot att ange flera parallella ändamål för behandlingen finns inte. Ändamålen ska anges uttryckligen redan när personuppgifterna samlas in.

Att ändamålen ska vara berättigade innebär att det ska finnas en koppling till myndighetens reglerade verksamhet som utgör den rättsliga grunden. Personuppgifter får således inte behandlas för ett ändamål som inte är berättigat i förhållande till verksamheten. Det kommer i stor utsträckning vara reglerat vilken personuppgiftsbehandling som kan aktualiseras vid Myndigheten för utrikes underrättelser, t.ex. genom de justeringar som föreslås i lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Lagstiftaren kommer därigenom ha tagit ställning till att personuppgiftsbehandlingen är berättigad i de fallen. Det är dock inte bara när personuppgifter samlas in som det ska finnas ett särskilt, uttryckligt angivet och berättigat ändamål för behandlingen. Motsvarande krav gäller även för varje åtgärd som vidtas med de insamlade uppgifterna.

Det är viktigt att kunna kontrollera för vilket eller vilka ändamål personuppgifter behandlas oavsett i vilken verksamhet behandlingen görs. Både av hänsyn till verksamheten och till den personliga

integriteten är det därför angeläget att det framgår för vilket ändamål en personuppgift behandlas. Från integritetssynpunkt har det betydelse bl.a. för möjligheterna att genom tekniska förfaranden eller administrativa bestämmelser kunna styra åtkomsten till vissa uppgifter.

Att ändamålet med behandlingen framgår är vidare en viktig faktor för att en tillsynsmyndighet ska kunna kontrollera om viss behandling är berättigad och utförs i enlighet med lagens bestämmelser. Information om ändamålet med behandlingen behövs också för att de tjänstemän som får tillgång till personuppgifterna ska kunna värdera personuppgifterna korrekt och använda sig av dem på ett effektivt och lagenligt sätt. Informationen behövs bl.a. för att kunna ta ställning till om uppgiften får och bör behandlas för ett nytt ändamål.

Med hänsyn till den verksamhet som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer bedriva bör det redan av sammanhanget typiskt sett framgå för vilka ändamål en viss personuppgift behandlas. Av detta följer att verksamhetens karaktär i sig innebär en avgränsning av vilka personuppgifter som behandlas. I avsnitt 5.8–5.12 anges de övergripande ändamål för vilka Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter.

5.8 Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet

Förslag

Personuppgifter ska få behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

De personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet ska fortsätta få behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullfölja den. Detta gäller dock endast om inte något annat följer av den nya lagen eller en förordning som har meddelats i anslutning till den lagen.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser behöver få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

Av 1 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet framgår att utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Utrikes underrättelseverksamhet får endast avse utländska förhållanden.

Utrikes underrättelseverksamhet är huvudsakligen framåt-syftande. I sådan verksamhet kartläggs företeelser i syfte att kunna förvarna om bl.a. avsikter, aktiviteter och hot till stöd för att ge de inriktande myndigheterna ett förbättrat kunskapsläge. Kartläggningar avser bl.a. skeenden, organisationer och aktörer av betydelse för förståelsen för den omvärldsutveckling som inriktningarna adresserar. För att kunna förstå ett skeende eller en aktörs agerande behöver det som observeras emellertid ofta sättas in i ett kontextuellt och historiskt sammanhang. Först därefter kan bedömningar om underrättelserelevans göras. Det som observeras behöver således analyseras och jämföras med tidigare observationer. För vissa företeelser behöver sådana jämförelser kunna göras med observationer som har gjorts långt tillbaka i tiden, inte sällan 10–20 år tillbaka.

Sett till det särskilda behov som finns att fortsatt kunna behandla insamlade personuppgifter inom utrikes underrättelseverksamhet, bör det tydliggöras att personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet ska få fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullfölja den. En förutsättning för detta bör vara att något annat inte följer av den nya lagen eller i en förordning som har meddelats i anslutning till lagen. Den utrikes underrättelseverksamhet som får bedrivas med stöd av lagen om utrikes underrättelseverksamhet sätter ytterst gränserna för behandlingen av personuppgifter.

5.9 Behandling av allmänt tillgänglig information

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Skälen för förslaget

Som framgår i Underrättelseutredningens betänkande har genomslaget för öppna källor revolutionerat underrättelseverksamheten. Information som tidigare bara kunde inhämtas med särskilda metoder är i många fall numera offentligt tillgänglig. (SOU 2025:78 s. 186 f.) Myndigheten för utrikes underrättelser kommer inom ramen för den verksamhet som ska bedrivas att inhämta information via öppna och kommersiellt tillgängliga källor. För att myndigheten ska kunna bedriva sin verksamhet effektivt är det nödvändigt att myndigheten, utöver den information som myndigheten kommer inhämta genom särskilda metoder, har god tillgång till allmänt tillgänglig information. Därigenom kan den på särskilt sätt inhämtade informationen sättas in i sitt rätta sammanhang på ett bättre sätt.

Av intresse i sammanhanget är information som utgörs av personuppgifter som kan påträffas vid sökning på internet eller vid sökningar i öppna databaser. Det kan vara information som finns eller har funnits på internet eller i öppna databaser. Uppgifterna kan vara tillgängliga såväl på kommersiell grund som utan avgift. Gemensamt för dem är att de är allmänt tillgängliga. Det kan t.ex. vara fallet när en abonnent på något sätt har samtyckt till att uppgifterna finns med i elektroniska telefonkataloger eller förteckningar över ip-adresser i olika länder. Sådana databaser kan anskaffas och läggs upp som referensdatabaser hos myndigheten där den kan göra sökningar. Ett syfte med att behandla personuppgifter i referensdatabaser kan vara att kunna skaffa ytterligare kunskap om förhållanden av relevans för fullföljandet av en inriktning, t.ex. telefonnummer, adresser, geografisk hemvist etc. Ett annat syfte kan

vara att kunna identifiera vem som använder en adressuppgift av intresse, t.ex. telefonnummer som förekommer i den inhämtade informationen.

Antalet personuppgifter i Myndigheten för utrikes underrättelsers referensdatabaser kan bli mycket stort. Även om personuppgifterna är allmänt tillgängliga innebär det stora antalet personuppgifter en viss mån av integritetsintrång att de behandlas av myndigheten. Behandling av personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information kan i och för sig omfattas av ändamålet för t.ex. utrikes underrättelseverksamhet. För att undvika oklarheter i rättstillämpningen bör dock stödet för sådan behandling komma till tydligt uttryck i lagen.

5.10 Behandling av uppgifter om lagöverträdelser

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer i sin verksamhet att ha behov av att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. Det gäller t.ex. uppgifter som framkommit inom ramen för säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen. I en säkerhetsprövning görs en registerkontroll, vilket innebär att uppgifter som rör lagöverträdelser behandlas avseende de individer som får utfall i registerkontrollen. Misstankar om brott som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer behandla inom ramen för dessa ändamål utgör uppgifter om lagöverträdelser (prop. 2017/18:105 s. 98–99). Myndigheten kan även inom ramen för sin personaladministrativa verksamhet komma att behöva behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse som innebär att Myndigheten för utrikes

underrättelser får behandla personuppgifter som rör lagöverträdelse om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Se mer om behandling av personuppgifter i verksamhet avseende säkerhetsprövningar och den personaladministrativa verksamheten i avsnitt 5.12 nedan.

5.11 Behandling för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom den nya lagens tillämpningsområde.

Skälen för förslaget

Det är viktigt att det är möjligt att behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska syften. Det bör framgå särskilt i den nya lagen.

5.12 Andra ändamål som rör Sveriges säkerhet samt internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för andra ändamål inom lagens tillämpningsområde om det är nödvändigt och det finns stöd för behandling i en rättslig grund.

Skälen för förslaget

Vid sidan av den verksamhet som beskrivs ovan kommer Myndigheten för utrikes underrättelser bedriva andra uppgifter som kan följa av t.ex. lag, förordning eller särskilt beslut av regeringen. Den verksamhet som myndigheten kommer bedriva avser Sveriges säkerhet. Det gäller såväl myndighetens utrikes underrättelseverksamhet som andra delar av myndighetens verksamhet. Myndigheten kommer också delta i internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten.

Som föreslås i avsnitt 5.4 ovan är den nya lagen tillämplig i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Tillämpningsområdet omfattar även den administrativa verksamheten hos Myndigheten för utrikes underrättelser, inklusive den personaladministrativa verksamheten. Myndighetens personal kommer vara av avgörande betydelse för den verksamhet som myndigheten ska bedriva.

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att ha behov av att behandla personuppgifter även i verksamhet som inte innefattar utrikes underrättelseverksamhet eller som inte omfattas av andra i lagen särskilt angivna ändamål. Det är avgörande för den nya myndigheten att den, på samma sätt som Försvarsmakten, har förutsättningar att behandla personuppgifter för ändamål inom alla delar av verksamheten.

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer t.ex. behöva behandla personuppgifter inom den administrativa verksamheten. Det kan röra personuppgifter som är nödvändiga för diarieföring, arkivering, handläggning av ett ärende eller för att utföra någon annan liknande uppgift som myndigheten har. Myndigheten kommer att ha elektroniska ärendehanteringssystem i vilka personuppgifter kommer vara sökbara enligt särskilda kriterier och behörigheter. Diarieföringen vid myndigheten kommer avse handlingar som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Detsamma gäller arkiverade handlingar. Det kommer också ske viss ärendehandläggning vid myndigheten som t.ex. kan avse ärenden om kvalificerade skyddsidentiteter och ärenden om utlämnande av allmän handling. Det kommer också förekomma ärenden om

utvärdering av den egna verksamheten såsom tidredovisning, lönesättning och sjuktal. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer vidare behöva behandla personuppgifter avseende den personaladministrativa verksamheten, som t.ex. löner och ledigheter, och för att genomföra säkerhetsprovningar enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) eller för att utföra andra uppgifter som rör säkerhetsskydd.

Mot den bakgrunden bör den nya lagen innehålla en bestämmelse som innebär att personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs av Myndigheten för utrikes underrättelser och som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

6 Behandlingen av personuppgifter

6.1 Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga, adekvata och relevanta

Förslag

Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

De personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifter som behandlas ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Skälen för förslaget

Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga och – om nödvändigt – uppdaterade

Det bör i den nya lagen framgå att personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Det bör vidare framgå att de personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade.

En uppgift är riktig om den stämmer överens med de verkliga förhållandena. För att bestämma vilka verkliga förhållanden som personuppgifterna ska spegla får ledning sökas i ändamålen med behandlingen. Bedömningen av om en personuppgift är riktig ska emellertid inte utgå från enbart ändamålen med behandlingen. Att uppgifter som förekommer i utrikes underrättelseverksamhet har en särskild karaktär måste också beaktas. Frågan om en uppgift är riktig måste därför även ses mot bakgrund av vad uppgiften rör, när den lämnas och vem som lämnar den.

Kravet på att de behandlade uppgifterna ska vara uppdaterade bör enbart gälla om det är nödvändigt. Frågan om det är nödvändigt att uppgifterna är uppdaterade får avgöras med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Ett tänkbart exempel kan vara adressuppgifter som ändras under handläggningen av ett ärende och därmed behöver uppdateras.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt

Det bör av den nya lagen framgå att uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Personuppgifter ska vara adekvata och relevanta

Den nya lagen bör även innehålla ett krav på att personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen och att fler personuppgifter inte får behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Att personuppgifter ska vara adekvata och relevanta innebär bl.a. att ovidkommande personuppgifter inte får behandlas. Vilka uppgifter som är adekvata och relevanta måste bedömas i förhållande till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller hur många personuppgifter det finns behov av att behandla.

6.2 Behandling av känsliga personuppgifter

Förslag

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas. Om personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter när det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen.

Biometrisk uppgifter får behandlas om det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometrisk uppgifter.

Skälen för förslaget

Uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning är känsliga personuppgifter. Allmänt gäller att stor försiktighet måste iakttas vid all behandling av känsliga personuppgifter.

Uppgifter om etniskt ursprung, politiska åsikter och religiös övertygelse är sådana faktorer som är av stor betydelse när det gäller att bedöma personers eller grupper agerande i ett ur utrikes underrättelseperspektiv relevant avseende. Ofta är just det faktum att en person tillhör ett politiskt parti eller annan organisation av grundläggande betydelse från utrikes underrättelsesynpunkt. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer därför i den

verksamhet som ska bedrivas att ha ett befogat intresse av att kunna registrera och på annat sätt behandla den här typen av känsliga personuppgifter.

En sådan omständighet bör dock inte få utgöra ensam grund för behandlingen. Däremot bör Myndigheten för utrikes underrättelser få behandla uppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning om uppgifterna kompletterar personuppgifter som behandlas på annan grund.

Sådan behandling bör dock endast få äga rum om det är absolut nödvändigt för verksamheten. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den nya lagen.

Biometriska och genetiska uppgifter

I avsnitt 5.5 föreslås att biometriska uppgifter ska definieras som personuppgifter som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att ha ett behov av att kunna behandla biometriska uppgifter i sin verksamhet. Det kan t.ex. vara fråga om att en persons röstprofil, vilket är en biometrisk uppgift, behöver kunna behandlas i identifieringssyfte. Att kunna göra korrekta identifieringar är av avgörande betydelse vid bedömning av källors trovärdighet och informations sakriktighet.

Bestämmelsen om att uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning endast får behandlas såsom komplement till personuppgifter som behandlas på annan grund är inte tillämplig när det gäller biometriska personuppgifter, t.ex. oidentifierade avtryck eller spår. Det finns därför skäl att reglera behandlingen av biometriska uppgifter särskilt. Myndigheten för utrikes underrättelser bör få behandla biometriska uppgifter om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

I avsnitt 5.5 föreslås att genetiska uppgifter ska definieras som personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga. Det innebär att ett dna-spår eller ett dna-prov som sådant inte utgör genetiska uppgifter, utan det är enbart den information som kan tas fram ur spåret eller provet som utgör sådana uppgifter förutsatt att informationen ger uppgift om en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken (propositionen Ny lag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, prop. 2018/19:163 s. 77).

Genetiska uppgifter är av synnerligen integritetskänslig natur. Det bör därför uttryckligen framgå av den nya lagen att behandling av genetiska uppgifter inte är tillåten.

Sökning av känsliga personuppgifter får endast ske om det är absolut nödvändigt för verksamheten

Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet förutsätter, som anges ovan, att sökning i viss utsträckning kan ske även avseende känsliga personuppgifter, dvs. uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning samt biometriska uppgifter. Sådan behandling behöver då regleras särskilt.

Automatiserad behandling av personuppgifter, i synnerhet i samlingar av uppgifter, ger stora möjligheter att söka och sammanställa information. Dessa möjligheter innebär särskilt stora risker för intrång i den personliga integriteten. I syfte att minska denna risk finns det anledning att överväga att införa en begränsning av sökmöjligheterna. Samtidigt måste beaktas att möjligheten att enkelt och snabbt söka information skapar förutsättningar för en rationell verksamhet. En eventuell begränsning bör därför inte utformas så snävt att den medför onödiga effektivitetsförluster ur ett verksamhetsperspektiv.

Behovet av en reglering som begränsar vilka uppgifter som ska få användas vid sökning gör sig framför allt gällande i fråga om känsliga personuppgifter. I konsekvens med de grundläggande kraven för behandling av känsliga personuppgifter bör sökning efter information om känsliga personuppgifter endast få ske om det är

absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Det innebär att en uppgift om t.ex. etnisk härkomst bör få användas som sökbegrepp bara under den förutsättningen att det är absolut nödvändigt för att få fram den information som behövs. Bestämmelsen om behandling av känsliga personuppgifter och sökning med sådana uppgifter bör vara generell.

Denna ordning innebär att sökning av känsliga personuppgifter är föremål för en mycket strikt prövning i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet, där absolut nödvändighet är en grundförutsättning för sådana sökningar. Skyddet för den enskildes integritet ges på så sätt ett starkt och nödvändigt skydd. Det utgör en väl avvägd balans mellan verksamhetens krav och integritetsskyddet för enskilda.

6.3 Behandling av personnummer och samordningsnummer

Förslag

Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl.

Skälen för förslaget

Utrikes underrättelseverksamhet är inriktad på utländska förhållanden och det är inte vanligt förekommande att personnummer och samordningsnummer behandlas inom denna verksamhet. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer dock behöva behandla personuppgifter och samordningsnummer i andra delar av verksamheten t.ex. när det gäller den egna personalen. När sådan behandling aktualiseras bör det bara få ske när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl. En sådan bestämmelse bör därför införas i den nya lagen.

6.4 Behandling av offentliggjorda personuppgifter

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen eller har offentliggjort personuppgifterna på ett tydligt sätt.

Skälen för förslaget

I den nya myndighetens utrikes underrättelseverksamhet kommer det inte att aktualiseras några samtyckessituationer. Sådana situationer kan emellertid förekomma exempelvis vid säkerhetsprövningar. Myndigheten bör få behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen. Myndigheten bör också få behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna. Ett tydligt offentliggörande kan ske t.ex. genom att den registrerade gör uppgifterna tillgängliga på internet.

6.5 Behandling av personuppgifter i vissa fall

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelsers hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna om krav på rättslig grund, ändamål, författningsenlig och korrekt behandling, kvalitet, känsliga personuppgifter, personnummer och samordnings-

nummer, i det skede av behandlingen då det ännu inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Skälen för förslaget

I Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet kan det uppkomma situationer där inhämtade uppgifter kräver krypto-forcering eller en översättning innan det står klart om det är fråga om personuppgifter som behandlas. Det kan också vara så att en automatiserad hantering av uppgifterna medför att en sådan manuell bedömning inte kan göras omedelbart. Det kan t.ex. ske när myndigheten mottar information från andra myndigheter.

Det behöver finnas en reglering som hanterar sådana särskilda situationer. Det bör därför finnas en bestämmelse som uttryckligen slår fast att en hantering av information som innebär behandling av personuppgifter inte ska anses vara oförenligt med vissa grundläggande bestämmelser i den nya lagen i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

6.6 Längsta tid som personuppgifter får behandlas

Förslag

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs för ändamålet med behandlingen.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, ska kunna meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid. Regeringen ska också få besluta om det i ett enskilt fall.

Det ska också införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för

vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål. Regeringen ska också få besluta om det i ett enskilt fall.

I den nya förordningen ska det finnas en bestämmelse om bevarande av vissa personuppgifter och ett bemyndigande för Riksarkivet att, efter att ha gett Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att personuppgifter som inte längre får behandlas ska bevaras.

Skälen för förslaget

I den nya myndighetens utrikes underrättelseverksamhet kommer personuppgifter inte sällan behöva behandlas under mycket lång tid. Personuppgifter bör emellertid inte få behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Det ska ske en fortlöpande prövning av om en personuppgift ska behandlas eller inte.

Regeringen kan, med stöd av 8 kap. 7 § RF, i förordning meddela föreskrifter som innebär avsteg från huvudregeln att personuppgifter ska rensas ur verksamhetssystemen när de inte längre behövs för det ändamål för vilket de behandlas. Det bör i den nya lagen införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, ska kunna meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid. Regeringen bör också få besluta om det i ett enskilt fall. I den nya lagen bör det även föras in upplysningsbestämmelser om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål. Regeringen bör också få besluta om det i ett enskilt fall.

Förordningsföreskrifter om bevarande av vissa personuppgifter

I den nya förordningen som ska knyta an till den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser bör det finnas ett bemyndigande för Riksarkivet att, efter att ha gett Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att personuppgifter som inte

längre får behandlas ska bevaras för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål. Sådana föreskrifter får dock inte avse sådana personuppgifter som ska bevaras enligt vad som anges i ovanstående stycke.

7 Gemensamt tillgängliga personuppgifter och informationsutbyte

7.1 Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Förslag

Personuppgifter ska få göras gemensamt tillgängliga vid Myndigheten för utrikes underrättelser om det behövs för något av de ändamål för vilka myndigheten får behandla personuppgifter. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga ska avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska också få besluta om det i ett enskilt fall.

Skälen för förslaget

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten bör det införas bestämmelser om gemensamt tillgängliga uppgifter i lagregleringen för Myndigheten för utrikes underrättelser. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna. Uppgifter som endast ett fåtal personer har rätt att ta del av är alltså inte att anse som gemensamt

tillgängliga. Någon bestämd gräns för när uppgifter ska anses vara gemensamt tillgängliga infördes inte vid regleringen av Försvarsmaktens personuppgiftsbehandling och bör inte heller anges nu. Vid bedömningen av vad som är att anse som gemensamt tillgängliga uppgifter kan dock den praxis som har bildats vid Försvarsmaktens behandling av personuppgifter vara vägledande.

Personuppgifter bör få göras gemensamt tillgängliga vid Myndigheten för utrikes underrättelser om det behövs för något av de ändamål för vilka myndigheten får behandla personuppgifter. Myndigheten måste i det enskilda fallet avgöra om uppgifter görs gemensamt tillgängliga eller inte. En handläggare inom Myndigheten för utrikes underrättelser bör i regel utan svårigheter kunna avgöra om han eller hon för tillfället arbetar med en personuppgift som har gjorts gemensamt tillgänglig eller inte. Så är till exempel inte fallet om handläggaren arbetar i ett ordbehandlingsdokument eller annat program där han eller hon ensam eller tillsammans med några få personer behandlar och har tillgång till personuppgiften. Den personuppgiftsansvarige har emellertid ett ansvar för att gränsdragningsproblem inte uppstår på grund av brister i den tekniska utformningen av ett datorsystem. Genom de höga säkerhetskrav som kommer omgärda Myndigheten för utrikes underrättelserns informationssystem är det också nödvändigt att inom verksamheten ha klart för sig huruvida en viss uppgift har gjorts gemensamt tillgänglig eller inte.

För att undvika onödig detaljreglering i lag bör vilka kategorier av uppgifter som ska få göras gemensamt tillgängliga regleras i förordning eller föreskrift. En upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom myndigheten bör föras in i den nya lagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör också få besluta om det i ett enskilt fall.

Myndigheten för utrikes underrättelser förutsätts kunna samarbeta med andra, företrädesvis myndigheter. Inom ramen för sådant samarbete kan personuppgifter i gemensamma projekt komma att behandlas. För att bl.a. möjliggöra ett sådant samarbete bör vissa myndigheter kunna medges direktåtkomst till uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser (jfr avsnitt 7.4.1). Genom den föreslagna

regleringen av gemensamt tillgängliga uppgifter finns förutsättningar för att begränsa åtkomsten för andra myndigheter på ett ändamålsenligt sätt.

7.2 Olika former av elektroniskt utlämnande

7.2.1 Utlämnande på medium för automatiserad behandling

I princip anses allt elektroniskt utlämnande som inte görs genom direktåtkomst utlämnat på medium för automatiserad behandling. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att gränsdragningen mellan vad som är direktåtkomst och annat utlämnande på medium för automatiserad behandling beror på om den aktuella uppgiften kan anses förvarad hos den mottagande myndigheten enligt 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen (HFD 2015 ref. 61).

Utlämnande på medium för automatiserad behandling kan göras på många olika sätt. Det kan vara fråga om att personuppgifter lämnas t.ex. via e-post eller dvd-skiva eller genom direkt överföring från ett datasystem till ett annat via elektroniska kommunikationsnät.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling innebär som regel att informationen lämnas ut i elektronisk form på ett sådant sätt att mottagaren kan bearbeta informationen. Detta innebär effektivitetsvinster för mottagaren, samtidigt som det kan innebära risker för den personliga integriteten.

7.2.2 Direktåtkomst

Det som typiskt sett avses med direktåtkomst är att någon har direkt tillgång till någon annans register eller databas och på egen hand kan söka efter information, dock utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen (prop. 2020/21:224 s. 101). Enligt Informationshanteringsutredningen bör direktåtkomst anses föreligga om en myndighet hos en annan myndighet har sådan teknisk tillgång till upptagningar som avses i 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen, dvs. om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt

uppfattas (Myndighetsdatalog, SOU 2015:39 s. 390–393). Som framgår ovan har Högsta förvaltningsdomstolen använt samma definition av direktåtkomst (HFD 2015 ref. 61).

I uttrycket direktåtkomst ligger också att den som är personuppgiftsansvarig för registret eller databasen saknar kontroll över vilka uppgifter som den som har direktåtkomst vid ett visst tillfälle tar del av. Från integritetssynpunkt har det därför ansetts viktigt att frågor om tillgång till uppgifter genom direktåtkomst regleras särskilt i registerlagstiftningarna (prop. 2020/21:224 s. 101 f.).

Vid direktåtkomst fattas beslut om överföring i varje enskilt fall av mottagaren. Den faktiska begränsningen av direktåtkomsten görs med hjälp av olika tekniska lösningar, beroende på hur omfattningen av direktåtkomsten har begränsats i det enskilda fallet.

7.3 Elektronisk informationsöverföring på annat sätt än direktåtkomst

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt. En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter som begränsar denna möjlighet.

Skälen för förslaget

Huvuddelen av all informationsöverföring mellan Myndigheten för utrikes underrättelser och andra myndigheter kommer ske elektroniskt. Det är alltför begränsande att endast enstaka personuppgifter skulle få lämnas ut på medium för automatiserad behandling. Myndigheten för utrikes underrättelser bör i stället ha möjlighet att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt. Föreskrifter om

begränsningar av denna möjlighet kan lämpligen meddelas genom förordning.

7.4 Direktåtkomst

7.4.1 Direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet

Förslag

Säkerhetspolisen, Försvarsmakten, och Försvarets radioanstalt ska få medges direktåtkomst hos Myndigheten för utrikes underrättelser till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall. Vidare ska en upplysningsbestämmelse införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst. Vid sidan av att meddela föreskrifter ska regeringen få besluta om detta i ett enskilt fall.

Av den nya förordningen ska det framgå att Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket ska få medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Av förordningen ska det också framgå vissa närmare krav avseende omfattningen av direktåtkomsten.

Skälen för förslaget

Direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att ha behov av att utbyta information med andra myndigheter i sin utrikes underrättelseverksamhet. Det kan exempelvis röra kartläggning av terrorhot. Det är viktigt att i så stor utsträckning som möjligt dra nytta av de effektivitetsvinster som modern teknik kan ge.

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten behöver det även för Myndigheten för utrikes underrättelser finnas författningsstöd för att kunna medge direktåtkomst till vissa myndigheter för vissa syften. Det är viktigt att myndigheterna ges möjlighet att utföra sina uppgifter effektivt, med beaktande av den enskildes integritet och gällande säkerhetsskydds krav.

Det är Myndigheten för utrikes underrättelser som i det enskilda fallet avgör om direktåtkomst ska medges. Det är också myndigheten som avgör vilka uppgifter som ska vara tillgängliga för direktåtkomst. Vid direktåtkomst ska bestämmelser om sekretess, säkerhetsskydd och dataskydd beaktas hos Myndigheten för utrikes underrättelser, men också hos den mottagande myndigheten. Mottagande myndigheter ska behandla de mottagna personuppgifterna i enlighet med för dem gällande dataskyddsreglverk. Skulle det visa sig att en mottagande myndighet inte behandlar personuppgifter i enlighet med gällande rätt kan ansvarig tillsynsmyndighet ingripa. I en sådan eventuell situation skulle dessutom möjligheten till direktåtkomst behöva avbrytas av Myndigheten för utrikes underrättelser till dess att den mottagande myndigheten har vidtagit lämpliga åtgärder för att kunna uppfylla de krav som gäller. Detta gäller oavsett om stödet för direktåtkomst ges i lag eller förordning.

I propositionen Ett mer effektivt informationsutbyte vid Nationellt centrum för terrorhotbedömning bedömde regeringen att ett möjliggörande av direktåtkomst som form för utlämnande av uppgifter mellan myndigheterna inom ramen för NCT-samarbetet inte medför att det uppkommer ett sådant betydande intrång i enskildas personliga integritet som innebär övervakning eller kartläggning i den mening som avses i 2 kap. 6 § andra stycket RF.

Regeringen ansåg emellertid ändå att det framstod som mest ändamålsenligt att i det aktuella fallet reglera direktåtkomsten i lag, främst mot bakgrund av den känsliga verksamhet som myndigheterna inom NCT-samarbetet bedriver samt då utlämnandet förutsätter att sekretessbrytande bestämmelser om uppgiftsskyldighet faktiskt införs (prop. 2017/18:36 s. 26–28). I lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten infördes en något vidgad möjlighet till direktåtkomst vid Försvarsmakten för Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt. Regeringen bedömde emellertid att detta inte medförde någon annan bedömning i förhållande till 2 kap. 6 § andra stycket RF än den som görs i prop. 2017/18:36 (prop. 2020/21:224 s. 107). Det bedömdes inte heller som lämpligt att detaljreglera Försvarsmaktens verksamheter i lag.

På samma sätt som för Försvarsmakten är det lämpligt att direktåtkomsten regleras i förordning, om lagreglering inte krävs och det inte heller finns andra omständigheter som talar för en reglering i lag.

I likhet med det samarbete som i dag finns mellan Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen kommer Myndigheten för utrikes underrättelser behöva ha ett nära samarbete med dessa myndigheter. Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt kommer behöva ha ett nära samarbete med varandra när det t.ex. gäller yttre hot mot landet, hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförande av fredsfrämjande och humanitära insatser, konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet och främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt kommer vidare behöva ha ett nära samarbete med varandra och med Säkerhetspolisen när det t.ex. gäller kartläggning av verksamhet som rör internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen, utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel, och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, allvarliga yttre hot mot samhällets infrastruktur och främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen.

Detta samarbete har stor betydelse för Sveriges försvar och säkerhet, inte minst mot bakgrund av den säkerhetspolitiska utvecklingen under de senaste åren och det allvarliga säkerhetsläget. Samarbetet leder till att myndigheterna delger varandra underrättelser. Några hinder i form av sekretess föreligger typiskt sett inte för sådan delgivning. Samarbetet ställer emellertid krav på att myndigheterna på ett arbetsbesparande sätt kan ta del även av andra uppgifter hos varandra som de behöver för sin underrättelse- och säkerhetstjänst.

Den föreslagna möjligheten till informationsutbyte mellan myndigheterna innebär att uppgifter från Myndigheten för utrikes underrättelser blir tillgängliga utanför det sammanhang där de ursprungligen behandlades. Sammanhanget skiljer sig dock inte på något avgörande sätt när det gäller den underrättelseverksamhet som de fyra myndigheterna har till uppgift att bedriva till skydd för Sveriges försvar och säkerhet. Ur ett integritetsskyddsperspektiv bör direktåtkomst dock endast kunna medges till uppgifter som är gemensamt tillgängliga i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet. Från ett integritetsskyddsperspektiv är det vidare en fördel om det tydligt framgår av författningstexten vilka uppgifter som får lämnas ut genom direktåtkomst.

Möjlig direktåtkomst för Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt till personuppgifter som behandlas hos Myndigheten för utrikes underrättelser bör avse personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten är det lämpligt att den nya bestämmelsen anges i lag. Om det finns behov av att begränsa omfattningen av direktåtkomsten ytterligare kan det göras i förordning eller i myndighetsinterna föreskrifter.

Direktåtkomst för svenska myndigheter i andra situationer

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela föreskrifter om vilka som i andra fall än de som omfattas av förslagen ovan får ha direktåtkomst till gemensamt tillgängliga uppgifter. Regeringen får enligt förslaget även besluta om detta i ett enskilt fall.

Direktåtkomst som kan komma i fråga att regleras i förordning avser sådana uppgifter och syften som inte förutsätter reglering i lag. Bestämmelser om direktåtkomst måste alltid föregås av noggranna överväganden oavsett om regleringen ska tas in i lag eller förordning.

Myndigheten för utrikes underrättelser kommer ha behov av att utbyta information med andra myndigheter än Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt i sin utrikes underrättelseverksamhet. I den nya förordningen bör det därför införas en möjlighet för Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket att medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Omfattningen av direktåtkomsten

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela föreskrifter om omfattningen av den direktåtkomst som möjliggörs genom förslaget, samt om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst. Det kan t.ex. avse dokumentations- och användarkrav hos mottagaren.

I den nya förordningen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser bör det framgå att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som beslutar omfattningen av direktåtkomst som följer av lag, förordning eller regeringens beslut i ett enskilt fall.

Vidare bör det av förordningen framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser ska säkerställa att förutsättningarna för direktåtkomsten dokumenteras. Det bör också framgå att tillgången till uppgifter hos mottagaren ska vara förbehållen de personer som på grund av sina arbetsuppgifter behöver ha tillgång till uppgifterna, liksom att någon direktåtkomst inte får medges innan Myndigheten för utrikes underrättelser har försäkrat sig om att mottagaren uppfyller kraven på behörighet och säkerhet.

7.4.2 Direktåtkomst för Myndigheten för utrikes underrättelser i Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt verksamhet

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska i sin verksamhet få medges direktåtkomst hos Säkerhetspolisen till personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för att det är nödvändigt för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra viss brottslig verksamhet.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få medges direktåtkomst hos Försvarmakten och Försvarets radioanstalt till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som finns i uppgiftssamlingar.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska också få medges direktåtkomst till vissa personuppgifter hos Försvarmakten som finns i en uppgiftssamling för säkerhetsunderrättelsetjänst.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få medges direktåtkomst hos Försvarets radioanstalt till personuppgifter som utgör underrättelser och som finns i uppgiftssamlingar samt till personuppgifter som utgör analysresultat och som behandlas i en uppgiftssamling för informationssäkerhetsverksamhet.

Skälen för förslaget

Som framgår i avsnitt 7.4.1 ovan kommer Myndigheten för utrikes underrättelser behöva ha ett nära samarbete med Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt. Det finns, på samma sätt som det finns ett behov för dessa myndigheter till direktåtkomst till personuppgifter som behandlas hos Myndigheten för utrikes underrättelser, ett behov för Myndigheten för utrikes underrättelser att kunna medges direktåtkomst till vissa personuppgifter.

Myndigheten för utrikes underrättelser bör i sin verksamhet få möjlighet till direktåtkomst till personuppgifter som behandlas hos

Säkerhetspolisen. Sådan direktåtkomst bör avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för att det är nödvändigt för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra viss brottslig verksamhet (2 kap. 1 § 1 och 2 lagen [2019:1182] om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter).

Möjlig direktåtkomst för den nya myndigheten till personuppgifter som behandlas hos Försvarsmakten bör avse sådana personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som finns i en uppgiftssamling för utrikes underrättelseverksamhet (3 kap. 3 § lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten). Vidare bör Myndigheten för utrikes underrättelser få medges direktåtkomst till vissa personuppgifter hos Försvarsmakten som finns i en uppgiftssamling för säkerhetsunderrättelsetjänst.

Möjlig direktåtkomst för den nya myndigheten till personuppgifter som behandlas hos Försvarets radioanstalt bör avse personuppgifter som utgör analysresultat inom utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar (3 kap. 2 § lagen [2021:1172] om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt). Vidare bör Myndigheten för utrikes underrättelser få medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör underrättelser och som finns i uppgiftssamlingar samt till personuppgifter som utgör analysresultat och som behandlas i en uppgiftssamling för informationssäkerhetsverksamhet (3 kap. 10 och 11 §§ förordningen [2021:1208] om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt).

7.4.3 Direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet

Förslag

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhets-

samarbete ska en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst få medges direktåtkomst hos Myndigheten för utrikes underrättelser till personuppgifter som behandlas i utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Skälen för förslaget

En möjlighet för direktåtkomst i det internationella samarbetet

Det internationella samarbetet inom underrättelse- och säkerhetsområdet är av största vikt och kommer att vara så även i den nya myndighetens verksamhet. Den tekniska utvecklingen har också lett till att det är möjligt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå för den utlämnande myndighetens system och personuppgifter.

I likhet med vad som i dag gäller för bl.a. Försvarsmakten bör det därför införas en möjlighet för Myndigheten för utrikes underrättelser att kunna medge direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Den fortsatta tekniska utvecklingen medför att de tekniska förutsättningarna för att möjliggöra direktåtkomst ökar. Myndigheten för utrikes underrättelser måste dock alltså, enligt bl.a. gällande bestämmelser om sekretess, säkerhetsskydd och dataskydd, på förhand bedöma om direktåtkomst bör medges en utländsk aktör.

Myndighetens utrikes underrättelsesamarbete

Utvecklingen i Sverige och i omvärlden skärper kraven på Sveriges förmåga att värna sin säkerhet. Detta gäller inte minst på området utrikes underrättelseverksamhet, där internationell samverkan i många fall är helt nödvändig för att myndigheten ska kunna lösa sina uppgifter. Direktåtkomst kommer endast komma i fråga mellan underrättelsefunktioner som är delaktiga i ett tätt och interaktivt samarbete inom ramen för de utländska förhållanden som utrikes underrättelseverksamhet inriktas mot. De personuppgifter som

kommer att överföras genom t.ex. direktåtkomst är sådana som bedömts vara relevanta för gemensamma underrättelseområden.

Samarbetet mellan underrättelsefunktioner sker t.ex. genom att utbyta information vid fysiska möten eller genom elektroniskt utlämnande av meddelanden och rapporter. I de fall där samarbete i hög grad förutsätter skyndsamhet, samt i de fall där samarbete syftar till att gemensamt följa ett skeende, är det i vissa fall nödvändigt att inom ramen för samarbetet tillgängliggöra information genom direktåtkomst. En sådan situation kan exempelvis uppstå inför ett förmodat förestående terrordåd. Behov av att kunna medge direktåtkomst kan även uppstå på andra områden såsom när Myndigheten för utrikes underrättelser följer ett underrättelsemässigt intressant skeende tillsammans med en utländsk myndighet. I sådana fall är det angeläget att kunna tillgängliggöra ett samlat kunskapsläge över tid. En möjlighet bör kunna vara att Myndigheten för utrikes underrättelser medger en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst direktåtkomst till personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga inom myndigheten specifikt för ett sådant samarbete.

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhets-samarbete bör därför en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst få medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom myndigheten i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Omfattningen av direktåtkomsten

Den närmare omfattningen av den direktåtkomst som möjliggörs genom förslaget, samt dokumentations- och användarkrav hos mottagaren, kan lämpligen regleras i förordning i enlighet med vad som framgår i avsnitt 7.4.1.

7.5 Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan

7.5.1 Varför behövs bestämmelser som får sekretessbrytande verkan?

Sekretess hos Myndigheten för utrikes underrättelser

De personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer behandla kommer som regel omfattas av utrikes- eller försvarssekretess enligt 15 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Utrikessekretess och försvarssekretess avser att skydda allmänna intressen. Utrikessekretess gäller bl.a. för uppgifter som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller en mellanfolklig organisation. Försvarssekretess gäller för uppgifter om det militära försvaret, totalförsvaret och rikets säkerhet.

I avsnitt 3.2.6 föreslås att Myndigheten för utrikes underrättelser även omfattas av sekretessbestämmelsen i 38 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen. Uppgifter om enskilda i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och säkerhetsverksamhet kommer som regel omfattas av sekretess enligt den bestämmelsen. Sekretess gäller då i underrättelse- och säkerhetsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretess mellan myndigheter

Utrikes underrättelseverksamhet kommer bedrivas av Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk och Totalförsvarets forskningsinstitut. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer även samarbeta bl.a. med Säkerhetspolisen i frågor som rör Sveriges säkerhet. Sekretess gäller i större eller mindre utsträckning för åtskilliga av de personuppgifter som behandlas inom dessa verksamheter.

Enligt 8 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen får uppgifter för vilka sekretess gäller inte röjas för andra myndigheter, om inte annat framgår av den lagen eller lag eller förordning till vilken lagen hänvisar. När uppgifter ska lämnas mellan myndigheter måste därför hänsyn tas till offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Motsvarande begränsning gäller vid uppgiftslämnande mellan olika

verksamhetsgrenar inom en myndighet, när dessa är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra.

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller bestämmelser som möjliggör utbyte av uppgifter mellan myndigheter utan hinder av sekretess. Av 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen framgår att sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen, som är avsedd att tillämpas restriktivt, medger inte sekretessgenombrott på den grunden att den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet. Enligt 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen hindrar sekretess inte att uppgifter lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning. Enligt den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen gäller som huvudregel att en uppgift får lämnas ut till en annan myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Förhållandet mellan direktåtkomst och sekretess

En bestämmelse om direktåtkomst reglerar endast tillåtligheten av ett visst tillvägagångssätt för att lämna ut uppgifter. En sådan bestämmelse har alltså inte någon sekretessbrytande effekt, den innebär inte en uppgiftsskyldighet enligt 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen. Möjligheterna för t.ex. en myndighet att vid informationsutbyte med en annan myndighet överföra uppgifter genom att medge direktåtkomst till uppgifter som behandlas automatiserat begränsas därför inte sällan av sekretess.

Eftersom direktåtkomst innebär att den mottagande myndigheten fritt kan avgöra vilka uppgifter – inom ramen för den beviljade direktåtkomsten – som den vill ta del av, anses uppgifterna utlämnade i och med att direktåtkomst medges. Det saknar betydelse om den mottagande myndigheten faktiskt tar del av en viss uppgift eller inte. En myndighet kan därför inte tillåta en annan myndighet direktåtkomst till uppgifter som, vid en sekretess-

prövning, den senare myndigheten inte med säkerhet skulle ha rätt att ta del av.

Direktåtkomst förutsätter därför att det är fråga om offentliga uppgifter, uppgifter som omfattas av en bestämmelse om uppgiftsskyldighet eller att det finns en annan sekretessbrytande bestämmelse som ger stöd för att uppgiften kan lämnas ut.

Sekretess i förhållande till en utländsk aktör

Uppgifter som omfattas av sekretess får som huvudregel inte röjas för en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation. Det finns dock vissa undantag från denna huvudregel bl.a. om utlämnandet görs i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning (8 kap. 3 § 1 offentlighets- och sekretesslagen). Sådana föreskrifter finns t.ex. i 2 kap. förordningen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. Enligt 2 kap. 1 § får Försvarsmakten inom ramen för verksamhet som rör Sveriges försvar och säkerhet överföra personuppgifter till en utländsk myndighet, en internationell organisation eller en enskild, om överföringen är nödvändig för att fullgöra myndighetens uppdrag. Enligt 2 kap. 2 § får Försvarsmakten inom ramen för internationellt försvars- och säkerhetssamarbete överföra personuppgifter till en utländsk myndighet eller en internationell organisation, om överföringen tjänar den svenska statsledningen eller det svenska totalförsvaret. Överföringen av personuppgifter får inte vara till skada för svenska intressen.

7.5.2 Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot svenska myndigheter i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet

Förslag

Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Säkerhetspolisen, Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets

materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket ska ha rätt att vid direktåtkomst hos Myndigheten för utrikes underrättelser ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Skälen för förslaget

Sekretessen behöver kunna brytas

Myndigheten för utrikes underrättelser ska enligt vad som föreslås i avsnitt 7.4.1 ges möjlighet att lämna ut personuppgifter till Försvarmakten, Förvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen respektive Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Förvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket genom direktåtkomst. Eftersom de uppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer behandla i sin verksamhet som regel omfattas av sekretess behövs det bestämmelser som bryter sekretessen för att utlämnandet genom direktåtkomst ska bli effektivt. I annat fall måste det göras en sekretessprövning i varje enskilt fall innan uppgifterna görs tillgängliga för direktåtkomst. En bestämmelse om direktåtkomst reglerar endast själva formen för utlämnandet, dvs. på vilket sätt uppgifterna får lämnas ut, och är inte en sådan uppgiftsskyldighet som har sekretessbrytande verkan enligt 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelser om direktåtkomst kompletteras därför ofta med bestämmelser som får sekretessbrytande verkan genom att de utformas som uppgiftsskyldigheter på det sätt som avses i 10 kap. 28 § offentlighets- och sekretesslagen. Det bör därför finnas en sådan bestämmelse för att utlämnandet genom direktåtkomst ska bli effektivt.

Det finns bestämmelser om sekretessgenombrott som kan bli tillämpliga inom ramen för myndighetens utrikes underrättelseverksamhet. Utrikes underrättelsemyndigheterna kommer att rapportera underrättelser till berörda myndigheter (föreslagen lydelse av 2 § andra meningen lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Bestämmelsen har sekretessbrytande verkan, men avser endast underrättelser.

Vilken slags sekretess kan behöva brytas?

Frågan är vilken slags sekretess som behöver brytas för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna lämna ut uppgifter genom direktåtkomst. Nedan beskrivs sekretessbestämmelser som kan komma i fråga.

Utrikessekretess gäller för uppgift som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller i övrigt rör bl.a. annan stat eller mellanfolklig organisation om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs (15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). Försvarssekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs (15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen).

Med hänsyn till de skyddssyften som utrikes- och försvarssekretessen har och Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmaktens, Försvarets radioanstalts och Säkerhetspolisens uppgifter i fråga om Sveriges säkerhet bör det i många fall inte medföra någon fara för rikets säkerhet eller innebära någon skada för verksamhet, eller annan skada enligt sekretessbestämmelserna, att sådana uppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser anser bör göras tillgängliga för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen lämnas ut till dessa myndigheter. Skaderekvisitet är då inte uppfyllt och något generellt behov av att bryta sekretessen enligt dessa bestämmelser kan inte anses föreligga. I de fall utlämnandet av en uppgift till någon av de aktuella myndigheterna skulle innebära att Myndigheten för utrikes underrättelserns egen verksamhet riskerar att skadas, bör direktåtkomst givetvis inte komma i fråga.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som kan förekomma i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och säkerhetsverksamhet kommer som regel omfattas av sekretess enligt den föreslagna lydelsen av 38 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen. Utlämnande av sådana uppgifter kan i de flesta fall typiskt sett anses vara till skada eller men för den enskilde. Om sådana uppgifter ska lämnas ut måste dessutom en sekretessprövning göras i varje enskilt fall. Det är inte möjligt att på

förhand göra en generell intresseavvägning i fråga om sådana uppgifter. För att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna utbyta den typen av uppgifter med relevanta myndigheter genom direktåtkomst, krävs det därför att sekretessen bryts.

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet bör införas

Bestämmelser med sekretessbrytande verkan i form av uppgiftsskyldighet utformas inte sällan som en rätt för mottagaren att ta del av vissa uppgifter, se t.ex. 3 kap. 3 § lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. Bestämmelsen i den nya lagen som ska få sekretessbrytande verkan bör utformas på motsvarande sätt. Uppgiftsskyldigheten bör omfatta sådana uppgifter som de mottagande myndigheterna får ta del av genom direktåtkomst (avsnitt 7.4.1).

Förslaget innebär att sekretessgenombrott ska tillåtas i vissa fall. Bestämmelsen om utlämnande måste emellertid ses tillsammans med hur regelsystemet i övrigt har utformats. För det första bör utlämnandet bara få avse uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga. Detta innebär i sig en begränsning, eftersom många av de uppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer behandla aldrig kommer att göras gemensamt tillgängliga. Möjligheten att medge direktåtkomst begränsas också till en viss typ av uppgifter. Om direktåtkomst medges, kommer dessutom tillgången till olika typer av uppgifter att begränsas genom behörighetsregler. När en uppgift blir åtkomlig för en tjänsteman vid en annan myndighet kommer den myndighetens registerförfattning att bli tillämplig, vilken i likhet med vad som gäller för Myndigheten för utrikes underrättelser innehåller bestämmelser som syftar till att minska risken för integritetsintrång. Bestämmelsen som får sekretessbrytande verkan måste också ses tillsammans med bestämmelserna om att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad den enskilde tjänstemannen behöver för att fullgöra sina arbetsuppgifter. Förslaget skapar förutsättningar för bättre informationsutbyte mellan de aktuella myndigheterna, samtidigt som risken för integritetsintrång beaktas.

I de fall det behövs bestämmelser som får sekretessbrytande verkan för svenska myndigheters direktåtkomst till personuppgifter

hos Myndigheten för utrikes underrättelser i andra fall än de som nu föreslås regleras i lag, kan detta lämpligen regleras i förordning.

I avsnitt 7.4.1 föreslås att Regeringskansliet, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten, Kustbevakningen, Myndigheten för civilt försvar, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket ska omfattas av möjligheten till direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser. I den nya förordningen bör det också införas en bestämmelse som får sekretessbrytande verkan i form av en motsvarande uppgiftsskyldighet som beskrivits ovan.

7.5.3 Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot Myndigheten för utrikes underrättelser i Säkerhetspolisen, Försvarsmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska, trots viss sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen, ha rätt att ta del av personuppgifter hos Säkerhetspolisen som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för vissa syften, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska ha rätt att vid direktåtkomst hos Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Skälen för förslaget

Det finns, på samma sätt som det finns ett behov för bestämmelser med sekretessbrytande verkan gentemot vissa myndigheter för personuppgifter som behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet, ett behov av bestämmelser med

sekretessbrytande verkan gentemot Myndigheten för utrikes underrättelser för personuppgifter som behandlas i Säkerhetspolisens, Försvarsmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter.

Av 2 kap. 18 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter följer att Försvarsmakten, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), har rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas för vissa syften, om myndigheten behöver uppgifterna i sin utrikes underrättelseverksamhet eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin utrikes underrättelseverksamhet.

Bestämmelsen omfattar sådana sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som gäller uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden (21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §). Bestämmelserna i 15 kap. 1 och 2 §§ och 18 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen avser att skydda nationens intressen och den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver. I förarbetena till 2 kap. 18 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter framgår att det inte bör medföra någon fara för rikets säkerhet eller innebära någon skada för Säkerhetspolisens verksamhet eller för nationen att sådana uppgifter som Säkerhetspolisen anser bör göras tillgängliga för bl.a. Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt lämnas ut till dessa. Några sekretessbrytande bestämmelser avseende den sekretess som regleras i 15 kap. 1 och 2 §§ och 18 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen ansågs därför inte behövas. Samma bedömning gjordes i fråga om uppgifter som omfattas av sekretess enligt 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (propositionen Ny lag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, prop. 2018/19:163 s. 112 f.).

Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning avseende utlämnanden till Myndigheten för utrikes underrättelser. Myndigheten för utrikes underrättelser bör också omfattas av den bestämmelsen i 2 kap. 18 § som har sekretessbrytande verkan och som medför att uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden (21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §) kan lämnas ut till Myndigheten för utrikes underrättelser, om

myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet, och dessa har gjorts gemensamt tillgängliga och behandlas hos Säkerhetspolisen för vissa syften. På samma sätt som för Försvarmakten och Försvarets radioanstalt finns det inte något behov av att bryta sekretessen enligt 15 kap. 1 och 2 §§ och 18 kap. 1 och 2 §§ och 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen.

Sekretessen behöver även brytas för att Myndigheten för utrikes underrättelser vid direktåtkomst vid Försvarmakten och Försvarets radioanstalt (se avsnitt 7.4.2) ska kunna ta del av sådana uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som omfattas av sekretess. I lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt och förordningen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt finns bestämmelser med sekretessbrytande verkan som innebär att de myndigheter som kan medges direktåtkomst till vissa personuppgifter även har rätt att ta del av dessa. Myndigheten för utrikes underrättelser bör omfattas av sådana bestämmelser med sekretessbrytande verkan som gör att Myndigheten för utrikes underrättelser har rätt att vid direktåtkomst hos Försvarmakten och Försvarets radioanstalt ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

7.6 Överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska få föra över personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om det är

nödvändigt för verksamheten vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen ska också få besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

I den nya förordningen ska det införas bestämmelser som får sekretessbrytande verkan och som möjliggör överföring av personuppgifter till en utländsk myndighet, en internationell organisation eller en enskild inom ramen för verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt till en utländsk myndighet eller en internationell organisation inom ramen för internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

Skälen för förslaget

Enligt förordningen om utrikes underrättelseverksamhet får de myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet samarbeta i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer endast under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som myndigheterna lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen (3 §). Utöver statens intresse har detta i rättstillämpningen även ansetts innebära intressen hos svenska företag och enskilda.

Möjligheten att kunna överföra information till ett annat land och internationella organisationer kommer vara av avgörande betydelse för Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet. Sådan information kommer inte sällan innehålla personuppgifter.

Det kan finnas en viss grad av osäkerhet när det gäller att överföra personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation. Det kommer därför att medföra ett stort ansvar för Myndigheten för utrikes underrättelser när det gäller att bedöma i vilka fall personuppgifter kan överföras. Underrättelsesamarbete bygger på ett ömsesidigt förtroende och en motpart som missbrukar förtroendet kommer inte längre att få ta del av information. Myndigheten för utrikes underrättelser är inte i något fall skyldig att överföra personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation.

Det bör dock finnas en möjlighet för Myndigheten för utrikes underrättelser att föra över personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation. Det ska få ske endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

En upplysningsbestämmelse bör införas om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, i förordning kan meddela föreskrifter om att överföring får ske i andra fall om det är nödvändigt för verksamheten hos Myndigheten för utrikes underrättelser. Regeringen bör också kunna besluta om sådan överföring i ett enskilt fall. Ett behov av överföring av personuppgifter kan t.ex. uppkomma i myndighetens administrativa verksamhet. Närmare villkor för i vilka fall överföring av personuppgifter till utlandet ska få ske kan lämpligen regleras i förordning.

I den nya förordningen bör det införas bestämmelser som får sekretessbrytande verkan och som möjliggör överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands inom ramen för verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

Myndigheten för utrikes underrättelser bör inom ramen för verksamhet som rör Sveriges säkerhet få överföra personuppgifter till en utländsk myndighet, en internationell organisation eller en enskild, om överföringen är nödvändig för att fullgöra myndighetens uppdrag. Myndigheten för utrikes underrättelser bör vidare inom ramen för internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete få överföra personuppgifter till en utländsk myndighet eller en internationell organisation, om överföringen tjänar den svenska statsledningen eller det svenska totalförsvaret. Överföringen av personuppgifter får inte vara till skada för svenska intressen.

8 Personuppgiftsansvar

8.1 Vem är personuppgiftsansvarig?

Förslag

Personuppgiftsansvarig ska vara den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med eller medlen för behandlingen av personuppgifter.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska vara personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

Skälen för förslaget

Det bör i den nya lagen införas en definition av vad som avses med personuppgiftsansvarig. Med personuppgiftsansvarig bör avses den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.

I den nya lagen bör vidare anges att Myndigheten för utrikes underrättelser är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför. Det bör också uttryckligen framgå att personuppgiftsansvaret även inbegriper behandling av personuppgifter som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

8.2 Det bör inte finnas någon reglering av gemensamt personuppgiftsansvar

Bedömning

Det bör inte finnas någon särskild bestämmelse om gemensamt personuppgiftsansvar.

Skälen för bedömningen

Enligt förslaget ska med personuppgiftsansvarig avses den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. Två eller flera personuppgiftsansvariga kan alltså vara gemensamt personuppgiftsansvariga för viss behandling. Ett samarbete mellan två eller flera myndigheter medför inte automatiskt ett gemensamt ansvar för behandlingen av personuppgifter. Det avgörande är i stället om de deltagande myndigheterna i någon mån tillsammans bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. I många fall då myndigheter samarbetar framgår det av de faktiska omständigheterna vem som är ansvarig för vilken personuppgiftsbehandling, t.ex. genom att det endast är en myndighet som har tillgång till personuppgifterna eller it-systemet, eller om myndigheterna agerar i olika skeden av en process. Det förhållande att två myndigheter använder samma datasystem eller att en myndighet ger en annan myndighet direktåtkomst till ett visst datasystem innebär inte heller per automatik att det uppstår ett gemensamt personuppgiftsansvar.

Gemensamt personuppgiftsansvar kan uppkomma om Myndigheten för utrikes underrättelser tillsammans med någon annan aktör i Sverige eller utomlands har bestämt ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. Detta följer av den föreslagna definitionen av personuppgiftsansvarig (se avsnitt 8.1). Det är därför inte nödvändigt att införa någon särskild reglering av gemensamt personuppgiftsansvar.

8.3 Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

8.3.1 Författningsenlig behandling

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att den registrerades rättigheter skyddas.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska se till att tillgången till personuppgifter begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Skälen för förslaget

Det bör införas en bestämmelse i den nya lagen om en generell skyldighet för Myndigheten för utrikes underrättelser att, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att myndigheten skyddar rättigheterna för den vars uppgifter behandlas.

De närmare tekniska och organisatoriska åtgärder som Myndigheten för utrikes underrättelser bör vidta beror på vilken verksamhet hos myndigheten det rör sig om. Vilka närmare åtgärder som Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta eller vilka omständigheter som myndigheten ska beakta vid beslut om åtgärder kan lämpligen regleras i förordning (se avsnitt 8.6 nedan).

Vidare bör det framgå av lagen att tillgången till personuppgifter begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Det avser såväl tillgången till uppgifterna inom Myndigheten för utrikes underrättelser som den tillgång som personal vid andra myndigheter ges genom direktåtkomst.

8.3.2 Säkerheten för personuppgifter

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas, särskilt mot obehörig eller otillåten behandling, och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Skälen för förslaget

Det är viktigt att Myndigheten för utrikes underrättelser skyddar de personuppgifter som behandlas. I den nya lagen bör det framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas, särskilt mot obehörig eller otillåten behandling, och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Det kan i förordning anges vilka omständigheter som Myndigheten för utrikes underrättelser ska beakta vid beslut om åtgärder. Vid den bedömningen har det betydelse bl.a. vilka personuppgifter som ska behandlas, mängden uppgifter och hur integritetskänsliga uppgifterna är (se avsnitt 8.6 nedan).

8.3.3 Inget krav på en särskild konsekvensbedömning

Bedömning

En särskild bestämmelse om konsekvensbedömning bör inte införas i den nya lagen.

Skälen för bedömningen

EU:s dataskyddsförordning ställer krav på konsekvensbedömningar och en skyldighet för den personuppgiftsansvarige att samråda med tillsynsmyndigheten.

Enligt kraven ska konsekvenserna för skyddet av personuppgifter bedömas om en ny typ av behandling, eller betydande förändringar avseende redan pågående behandling, kan antas medföra särskild risk för intrång i registrerades personliga integritet. Bedömningen ska ske innan typen av behandling påbörjas eller förändringen genomförs. Om konsekvensbedömningen visar att det finns särskild risk för intrång i registrerades personliga integritet eller om typen av behandling innebär särskild risk för intrång ska personuppgiftsansvarig myndighet samråda med tillsynsmyndigheten i god tid innan behandlingen påbörjas eller betydande förändringar genomförs. Konsekvensbedömningarna bör omfatta relevanta system och processer, men inte enskilda fall. Det ska alltså vara fråga om en typ av behandling. En konsekvensbedömning ska dokumenteras, exempelvis i en skriftlig rapport.

Lagförslaget innebär att den personuppgiftsansvarige kontinuerligt måste bedöma konsekvenserna för skyddet av personuppgifter. Någon särskild bestämmelse om att Myndigheten för utrikes underrättelser ska genomföra en konsekvensbedömning vid behandling av personuppgifter är därför inte nödvändig.

8.3.4 Ingen skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter

Bedömning

Det finns inte något behov av att införa en bestämmelse om skyldighet för Myndigheten för utrikes underrättelser att anmäla personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheten.

Skälen för bedömningen

Enligt 1 kap. 4 § dataskyddslagen undantas rapportering av dataskyddsincidenter (artiklarna 33 och 34 i dataskyddsförordningen)

bl.a. i fråga om personuppgiftsincidenter som ska rapporteras enligt säkerhetsskyddslagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen. Det innebär att sådana incidenter som enligt 2 kap. 4 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) ska anmälas till Säkerhetspolisen, inte också ska rapporteras till tillsynsmyndigheten enligt dataskyddsförordningen. Av 2 kap. 4 § första stycket säkerhetsskyddsförordningen framgår att en verksamhetsutövare – dvs. den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet – skyndsamt ska anmäla till Säkerhetspolisen om 1. det finns skäl att anta att en säkerhetsskyddsklassificerad uppgift otillåtet har röjts, 2. det inträffat en it-incident i ett informationssystem som verksamhetsutövaren är ansvarig för och som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet och där incidenten allvarligt kan påverka säkerheten i systemet, eller 3. verksamhetsutövaren får kännedom eller misstanke om någon annan för denne allvarlig säkerhetshotande verksamhet.

Eventuella personuppgiftsincidenter som inträffar i Myndigheten för utrikes underrättelsers informationssystem och som drabbar personuppgifter som behandlas med stöd av den nya lagen kommer att röra nationell säkerhet. Sådana personuppgiftsincidenter hos Myndigheten för utrikes underrättelser kommer således att omfattas av rapporteringskravet i säkerhetsskyddsförordningen.

Det finns därmed inte något behov av att i den nya lagen ta in en bestämmelse om rapportering av personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheten.

8.4 Dataskyddsombud

Förslag

Dataskyddsombud ska i den nya lagen definieras som en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningensenligt och på ett korrekt sätt.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Dataskyddsombud ska självständigt kontrollera att Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter, informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter, vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter, och vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser ska utse ett eller flera dataskyddsombud

I likhet med vad som gäller enligt t.ex. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten bör det finnas dataskyddsombud vid Myndigheten för utrikes underrättelser. Myndigheten för utrikes underrättelser bör utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Det finns skäl att införa en definition av dataskyddsombud i den nya lagen. Denna bör utformas på samma sätt som den som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten.

I likhet med den lagen ska den nya lagen endast tillämpas i verksamheten hos Myndigheten för utrikes underrättelser. Myndigheten för utrikes underrättelser kommer att bedriva verksamhet som kännetecknas av särskild reglering och krav på hög grad av it-säkerhet. Myndighetens verksamhet kommer att kräva ett väl fungerande säkerhetsskydd och kommer i hög grad omfattas av sekretess. Personuppgiftsbehandlingen kräver sakkunskap om verksamheten.

Ett dataskyddsombud bör definieras som en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt

kontrollera att personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Dataskyddsombudets roll bör som utgångspunkt inte avvika från annan jämförbar reglering. Dataskyddsombudet bör därför självständigt kontrollera att Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och att myndigheten i övrigt fullgör sina skyldigheter. Dataskyddsombudet bör vidare självständigt informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter, vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter och, vid behov, söka vägledning av tillsynsmyndigheten. En kontakt med tillsynsmyndigheten bör som utgångspunkt ske först efter det att dataskyddsombudet haft kontakt med berörda vid den egna myndigheten.

Det finns skäl att påminna om att kravet på självständighet innebär att dataskyddsombud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Det hindrar inte att dataskyddsombudet även har andra arbetsuppgifter hos Myndigheten för utrikes underrättelser. Myndigheten måste dock utforma sin interna organisation på ett sätt som säkerställer att dataskyddsombudet kan utföra sina arbetsuppgifter som dataskyddsombud på ett oberoende sätt. Utformningen av den interna organisationen är alltså ett ansvar för den personuppgiftsansvarige.

Bör dataskyddsombud även ges andra arbetsuppgifter?

Som framgår ovan ska dataskyddsombudet vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter. Ett dataskyddsombud vid t.ex. Försvarsmakten fungerar som kontaktpunkt för registrerade i frågor om rättelse och är typiskt sett inte den som i praktiken rättar personuppgifter. Dataskyddsombud används emellertid också som kontaktpunkt för registrerade i andra frågor som rör behandling av personuppgifter, t.ex. för enskilda i frågor som rör behandling av personuppgifter.

Dataskyddsbud vid Myndigheten för utrikes underrättelser bör ha samma roll i förhållande till enskilda som dataskyddsbud vid Försvarsmakten. Dataskyddsbudens uppgifter i egenskap av kontaktpunkt för enskilda bör, i likhet med vad som gäller för Försvarsmakten, inte författningsregleras.

Dataskyddsbudets möjlighet att utföra sina uppgifter

För att dataskyddsbudet ska kunna utföra sina arbetsuppgifter krävs det att Myndigheten för utrikes underrättelser, i egenskap av personuppgiftsansvarig, gör det möjligt och tillhandahåller de resurser som ombudet behöver. Myndigheten bör t.ex. göra ombudet delaktigt i frågor som rör skyddet av personuppgifter. Ombudet bör också få tillgång till dokumentation gällande personuppgiftsbehandlingen och, i den utsträckning det behövs, tillgång till de personuppgifter som behandlas. De särskilda behörighetskrav som kommer gälla för all verksamhet vid Myndigheten för utrikes underrättelser, inbegripet behandlingen av personuppgifter, måste även beaktas i förhållande till dataskyddsbudet.

Myndigheten för utrikes underrättelser bör se till att ombudet ges utrymme för vidareutbildning och annan kunskapsinhämtning. Bestämmelser om vilka åtgärder den personuppgiftsansvarige måste vidta för att dataskyddsbudet ska kunna utföra sina uppgifter kan vid behov tas in i förordning (se avsnitt 8.6 nedan).

8.5 Personuppgiftsbiträden

8.5.1 Definition av personuppgiftsbiträde

Förslag

Personuppgiftsbiträde ska i den nya lagen definieras som den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Skälen för förslaget

I den nya lagen bör det införas en definition av personuppgiftsbiträde. Denna bör vara densamma som den som gäller på det aktuella området för Försvarmakten och som också finns i dataskyddsförordningen. Med personuppgiftsbiträde enligt den nya lagen bör således avses den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträdet måste alltid finnas utanför den personuppgiftsansvariges organisation. En anställd eller någon annan som behandlar personuppgifter under den personuppgiftsansvariges direkta ansvar kan inte vara personuppgiftsbiträde.

8.5.2 Anlitande av personuppgiftsbiträden

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska, om det är lämpligt, få anlita personuppgiftsbiträden. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska myndigheten försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Det ska finnas ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för Myndigheten för utrikes underrättelsers räkning.

Ett personuppgiftsbiträde ska inte få anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser bör, om det är lämpligt, kunna anlita personuppgiftsbiträden för behandling av

personuppgifter på Myndigheten för utrikes underrättelsers vägnar. Frågan om det i ett enskilt fall är lämpligt att anlita ett personuppgiftsbiträde får avgöras med hänsyn bl.a. till vilka personuppgifter som ska behandlas. Det är också viktigt att beakta i vilken utsträckning som det gäller sekretess för personuppgifterna i fråga.

Det bör också, i likhet med vad som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, införas en reglering som innebär att det ska finnas ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för myndighetens räkning. Myndigheten för utrikes underrättelser bör också, innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Det är av grundläggande betydelse att den personuppgiftsansvarige känner till vilka personuppgiftsbiträden som behandlat personuppgifter för dennes räkning. Ett personuppgiftsbiträde bör därför inte få anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan att den personuppgiftsansvarige har lämnat skriftligt tillstånd till det.

Det närmare innehållet i en överenskommelse om anlitande av personuppgiftsbiträde kan lämpligen regleras i förordning (se avsnitt 8.6 nedan).

8.5.3 Behandling enligt den personuppgiftsansvariges instruktioner

Förslag

Ett personuppgiftsbiträde och de som arbetar under bitrådets ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Myndigheten för utrikes underrättelsers instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig för den behandlingen.

Skälen för förslaget

Ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Myndigheten för utrikes underrättelsers ledning bör kunna behandla personuppgifter bara i enlighet med instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Instruktionerna från den personuppgiftsansvariga myndigheten bör vara så tydliga att otillåten behandling inte utförs. Den överenskommelse som styr personuppgiftsbitrådets uppdrag bör innehålla viss information som ger instruktioner till bitrådet, bl.a. om behandlingens varaktighet, art och ändamål (se avsnitt 8.6 nedan). Instruktionerna kan också gälla exempelvis hur tillgången till personuppgifter hos bitrådet ska begränsas, om bitrådet ska använda kryptering vid kommunikation och andra åtgärder som krävs för att skydda personuppgifterna. Överföring av personuppgifter till tredje part eller en internationell organisation förutsätter att bitrådet har fått i uppdrag att göra det. Sådana uppdrag bör också framgå av de instruktioner som den personuppgiftsansvarige lämnar till bitrådet.

Att den som bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen är att anse som personuppgiftsansvarig framgår av den föreslagna definitionen av personuppgiftsansvarig. I den nya lagen bör det tydliggöras att ett personuppgiftsbiträde som går utanför sin befogenhet och behandlar personuppgifter för något annat ändamål än enligt sina instruktioner är personuppgiftsansvarig. I sådana fall kan personuppgiftsbitrådet bli skadeståndsskyldig på grund av den behandlingen.

8.5.4 Övriga skyldigheter för personuppgiftsbiträden

Förslag

Ett personuppgiftsbiträde ska ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att begränsa tillgången till personuppgifter och vidta säkerhetsåtgärder.

Skälen för förslaget

Det bör i den nya lagen uttryckligen anges att ett personuppgiftsbiträde ska ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att begränsa tillgången till personuppgifter, genom exempelvis behörighetstilldelning. Ett personuppgiftsbiträde ska också ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas.

8.6 Kompletterande bestämmelser i förordning

Förslag

I den nya förordningen ska det finnas en närmare reglering om de tekniska och organisatoriska åtgärder som Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta, dokumentationsskyldighet för Myndigheten för utrikes underrättelser, tillgången till personuppgifter, säkerheten vid behandling av personuppgifter, anmälan av överträdelser av bestämmelser om personuppgiftsbehandling, dataskyddsombud och personuppgiftsbiträden.

Skälen för förslaget

För att undvika onödig detaljreglering i lag bör vissa bestämmelser om den närmare regleringen av den personuppgiftsansvariges skyldigheter regleras i förordning.

I avsnitt 8.2.1 föreslås att Myndigheten för utrikes underrättelser, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, ska säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att myndigheten skyddar rättigheterna för den vars uppgifter behandlas. I den nya förordningen bör det anges vilka omständigheter som Myndigheten för utrikes underrättelser ska beakta vid bedömningen av vilka åtgärder som ska vidtas. Det bör av förordningen framgå att de åtgärder som ska vidtas ska vara rimliga med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål och de särskilda riskerna med behandlingen.

Vidare bör det av den nya förordningen framgå vilken dokumentationsskyldighet som Myndigheten för utrikes underrättelser bör ha. Myndigheten för utrikes underrättelser bör föra en förteckning över de kategorier av behandling av personuppgifter som myndigheten ansvarar för. Det innebär inte att alla typer av behandling av personuppgifter som förekommer ska dokumenteras. Det skulle leda till en alltför omfattande dokumentationsskyldighet. En kategori av behandling kan vara behandling av personuppgifter inom ramen för ett särskilt projekt eller behandling av personuppgifter för en typ av ändamål. Av den nya förordningen bör det framgå vilka uppgifter som ska anges i en sådan förteckning. Förteckningen bör innehålla vissa i förordningen särskilt angivna uppgifter.

Den nya förordningen bör också innehålla en bestämmelse om att Myndigheten för utrikes underrättelser ska föra vissa loggar. Ansvar för loggning och logguppföljning följer indirekt av de allmänna kraven på lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder. De närmare tekniska och organisatoriska åtgärder som Myndigheten för utrikes underrättelser bör vidta beror på vilken verksamhet hos de båda myndigheterna det rör sig om. Det är lämpligt att Myndigheten för utrikes underrättelser för loggar i myndighetens informationssystem som innehåller gemensamt tillgängliga uppgifter för utrikes underrättelseverksamhet. Av loggarna ska, så långt det är möjligt, framgå vem som har läst, skapat, ändrat eller raderat personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga samt tidpunkten för åtgärden.

Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter (avsnitt 8.2.1). I den nya förordningen bör det framgå att det särskilt ska beaktas att det, för tilldelning av behörighet för åtkomst till personuppgifter, kan finnas krav på utbildning och erfarenhet. Det bör vidare framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser ansvarar för att det inom myndigheten finns rutiner för tilldelning, förändring, borttagning och regelbunden uppföljning av behörigheter för åtkomst till personuppgifter. Detta bör även tillämpas för personuppgifts-biträden.

Av den nya förordningen bör det också framgå att de skyddsåtgärder som enligt lagen ska vidtas för att skydda de personuppgifter som behandlas (avsnitt 8.3.2) ska åstadkommas

genom en skyddsnivå som är lämplig med hänsyn till vissa i förordningen särskilt angivna omständigheter.

Vidare bör det framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser ska ha sådana interna rutiner för anmälan av överträdelser av bestämmelser om personuppgiftsbehandling som garanterar att anmälarens identitet skyddas.

I avsnitt 8.4 föreslås att Myndigheten för utrikes underrättelser ska utse ett eller flera dataskyddsombud. I den nya förordningen bör det anges att Myndigheten för utrikes underrättelser är skyldig att säkerställa att dataskyddsombud ges möjlighet att delta i arbetet med frågor som rör skyddet av personuppgifter. Det bör också framgå att Myndigheten för utrikes underrättelser är skyldig att till att dataskyddsombud kan utföra de uppgifter som anges i lagen, och att dataskyddsombud har den sakkunskap som krävs och att de ges möjlighet att upprätthålla denna.

De närmare kraven på sådana avtal eller andra överenskommelser som enligt den nya lagen ska reglera ett personuppgiftsbiträdes behandling av personuppgifter bör framgå av den nya förordningen. I sådana avtal eller andra överenskommelser bör det anges vad behandlingen ska avse, hur länge behandlingen ska pågå, dess art och ändamål, kategorier av personuppgifter, kategorier av registrerade samt Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter och rättigheter. Vidare bör det framgå att vissa andra särskilt angivna villkor ska anges.

9 Enskildas rättigheter

9.1 Rätten till information

9.1.1 Information som ska göras allmänt tillgänglig

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska göra viss information allmänt tillgänglig. Den information som ska göras allmänt tillgänglig är myndighetens identitet och kontaktuppgifter, uppgifter om dataskyddsombudet, kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter, rätten att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Information som ska göras allmänt tillgänglig ska lämnas utan avgift.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelser bör hålla viss information allmänt tillgänglig. Sådan information bör omfatta myndighetens identitet och kontaktuppgifter, uppgifter om dataskyddsombudet, kategorier av ändamål med behandlingen, rätten att begära att få information om behandling av personuppgifter och att få ta del av dem, samt rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

I kravet på att informationen ska vara allmänt tillgänglig ligger att allmänheten i princip ska ha möjlighet att kunna ta del av informationen när den önskar. Informationen kan t.ex. publiceras på

myndighetens webbplats eller finnas i en broschyr eller annan informationsskrift.

Det bör inte krävas en uttömmande uppräknings av för vilka ändamål personuppgifter behandlas, utan det bör vara tillräckligt att enskilda genom informationen får en god bild av den personuppgiftsbehandling som Myndigheten för utrikes underrättelser utför.

Det bör vidare av den nya lagen framgå att den information som görs allmänt tillgänglig ska vara avgiftsfri.

9.1.2 Information som Myndigheten för utrikes underrättelser ska lämna om uppgifterna samlas in från den registrerade

Förslag

Om Myndigheten för utrikes underrättelser samlar in personuppgifter från den som uppgifterna avser ska myndigheten i samband med det lämna uppgift om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är personuppgiftsansvarig för behandlingen, uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen. Informationen ska lämnas utan avgift.

Skälen för förslaget

När Myndigheten för utrikes underrättelser samlar in personuppgifter från en enskild bör myndigheten, i samband med det, på eget initiativ lämna viss information om behandlingen.

Sådan information ska omfatta uppgift om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är personuppgiftsansvarig för behandlingen, uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen och all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas

mottagare, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse.

Det bör vidare framgå att den information som Myndigheten för utrikes underrättelser lämnar i dessa situationer ska vara avgiftsfri.

9.1.3 Information som ska lämnas efter begäran

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska vara skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få viss skriftlig information om behandlingen. Den information som sökanden ska ha rätt att få del av är vilka personuppgifter om den sökande som behandlas, varifrån personuppgifterna kommer, den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Ett utlämnande behöver inte omfatta personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information ska göras skriftligen hos Myndigheten för utrikes underrättelser och vara undertecknad av den sökande själv.

Information ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Informationen och uppgifterna ska lämnas utan avgift.

Skälen för förslaget

Det bör införas en skyldighet för Myndigheten för utrikes underrättelser att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få viss skriftlig information om behandlingen. Informationen och uppgifterna ska lämnas utan avgift.

Den information som sökanden ska få del av bör vara 1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas, 2. varifrån personuppgifterna kommer, 3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, 4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, 5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och 6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Det finns inte något som hindrar att den, som med stöd av personuppgiftsregleringen begär att få ta del av sina personuppgifter, får detta genom en kopia av den handling i vilka uppgifterna finns. Den personuppgiftsansvarige har dock ingen skyldighet att lämna ut en kopia av handlingen om sökandens rättigheter kan säkerställas på annat sätt, t.ex. genom en sammanställning av vilka personuppgifter som behandlas.

Ett utlämnande behöver inte omfatta personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Myndigheten för utrikes underrättelser och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

9.2 Rätten till information får begränsas

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelsers informationsskyldighet ska inte gälla i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut ska den personuppgiftsansvarige inte heller vara skyldig att lämna ut skälen för ett beslut om att begränsa informationen eller för ett beslut om en begäran om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Informationsskyldigheten ska inte gälla personuppgifter i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande. Informationsskyldigheten ska dock gälla om uppgifterna

1. har lämnats till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,
2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller
3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Skälen för förslaget

Den informationsskyldighet som behandlas i avsnitt 9.1.2 och 9.1.3 bör inte gälla i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den som uppgifterna rör. Eftersom skälen för ett beslut om sekretess kan ge ledning om uppgifternas innehåll, bör Myndigheten för utrikes underrättelser inte heller vara skyldig att lämna ut skälen för beslut om sekretess till den som gett in begäran. Redan uppgiften om huruvida en enskilds personuppgifter behandlas av Myndigheten för utrikes underrättelser kan således omfattas av sekretess. Detsamma gäller frågor som rör rättelse, radering eller begränsning av behandling av personuppgifter i dessa sammanhang (se avsnitt 9.3).

Information som har begärts av en enskild bör inte behöva lämnas om personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när ansökan gjordes eller som utgör minnesanteckning eller liknande. Detta bör dock inte gälla om uppgifterna har lämnats ut till tredje part eller, när det gäller löpande text som inte fått sin slutliga utformning, om uppgifterna har behandlats under längre tid än ett år. I avsnitt 5.5 föreslås att tredje part ska definieras som någon annan än den registrerade, den personuppgiftsansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdet och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdes direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter. Eftersom mottagare i samma avsnitt föreslås definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision bör det klargöras att ett utlämnande av information till sådana myndigheter inte gör att informationsskyldigheten inte gäller.

Personuppgifter ska även lämnas ut om uppgifterna behandlas för enbart statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse. I de fall som ett utkast eller en minnesanteckning endast används för statistiska ändamål eller för arkivändamål av allmänt intresse, bör således information om personuppgiftsbehandlingen kunna lämnas.

9.3 Rättelse, radering och begränsning av behandlingen på begäran av den registrerade

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelser ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska också underrätta tredje part till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för denne skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Om det gäller sekretess ska den personuppgiftsansvarige inte heller vara skyldig att redovisa skälen för beslut i fråga om begäran om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Skälen för förslaget

Rätten att begära rättelse

Att en personuppgift rättas innebär att den ersätts eller kompletteras med riktiga uppgifter. Att de personuppgifter som behandlas är riktiga är av grundläggande betydelse både för myndighetens verksamhet och för enskilda. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse om rätt för den registrerade att begära rättelse.

Den personuppgiftsansvarige bör skyndsamt utreda en sådan begäran och, om det är motiverat, så fort som möjligt genomföra rättelse. Den information som finns tillgänglig för den personuppgiftsansvarige, bl.a. den information som framgår av begäran om rättelse, bör tas i beaktande, men vilka utredningsåtgärder som i övrigt bör vidtas av den personuppgiftsansvarige får bedömas i varje enskilt fall.

Skyldigheten för den personuppgiftsansvarige att på eget initiativ vidta åtgärder när det upptäcks att personuppgifter är felaktiga, ofullständiga eller inaktuella behandlas i avsnitt 6.1.

Felaktiga och ofullständiga uppgifter

Att en felaktig eller ofullständig personuppgift rättas kan innebära att uppgiften ersätts av en annan uppgift som är objektivt sett riktig eller kompletteras med en uppgift om de riktiga förhållandena så att uppgiften blir fullständig i objektiv mening. Det kan vara fråga om t.ex. ett felaktigt namn eller att endast delar av ett namn har återgetts i en handling (jfr avsnitt 6.1). Det kan även vara fråga om något fel som har uppstått på grund av ett tekniskt förfarande. Det ska alltså röra sig om ett fel eller en ofullständighet på grund av något som inte förutsätter en bedömning.

I den nya lagen bör det införas en bestämmelse om att den personuppgiftsansvarige på begäran ska rätta personuppgifter som rör den registrerade om de inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Den personuppgiftsansvarige behöver bland annat ta hänsyn till ändamålet med behandlingen vid bedömningen av om en personuppgift är felaktig och behöver rättas.

En felaktig personuppgift kan t.ex. rättas på så sätt att uppgiften tas bort utan att ersättas. Bestämmelserna bör inte innebära en rättighet för den registrerade att kräva att den personuppgiftsansvarige rättar inaktuella uppgifter. Däremot ska den personuppgiftsansvarige enligt förslaget – om det är nödvändigt – på eget initiativ uppdatera uppgifter som inte är uppdaterade (se avsnitt 6.1).

Rätten till radering

Radering innebär utplåning. På samma sätt som när det gäller rättelse bör radering kunna göras dels på den personuppgiftsansvariges eget initiativ, dels på begäran av den registrerade. Den personuppgiftsansvarige bör på eget initiativ vidta åtgärder om personuppgifter behandlas i strid med vissa bestämmelser i lagen (se avsnitt 6.1). Rätten för enskilda att begära att den personuppgiftsansvarige ska radera uppgifterna bör regleras på motsvarande sätt som avseende rätten till rättelse. Myndigheten för utrikes underrättelser bör alltså vara skyldig att på begäran av den registrerade snarast radera personuppgifter om de inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Personuppgifter som behandlas ska vara adekvata och relevanta. Fler personuppgifter än nödvändigt får inte behandlas och de får bara behandlas om det finns en rättslig grund och för särskilt angivna ändamål. Det ska även anges i vilken utsträckning som känsliga personuppgifter får behandlas och hur länge personuppgifter får behandlas (se kapitel 5 och 6).

Frågan om huruvida en personuppgift bör raderas får bedömas mot bakgrund av bland annat dessa bestämmelser. Vid bedömningen måste även 2 kap. tryckfrihetsförordningen och det arkivrättsliga regelverket beaktas.

Uppgifter i allmänna handlingar

En grundläggande princip i svensk rätt är att allmänheten ska ha insyn i det allmännas verksamhet. Enligt tryckfrihetsförordningen får grundläggande föreskrifter om hur allmänna handlingar ska bevaras samt om gallring och annat avhändande av sådana handlingar meddelas i lag (2 kap. 23 §). Sådana föreskrifter finns för närvarande i arkivlagen (1990:782), vilken kompletteras av arkivförordningen (1991:446) och föreskrifter som har meddelats av Riksarkivet. Många av myndighetens handlingar kommer vara allmänna och omfattas därmed av offentlighetsprincipen. Arkivlagstiftningen har som utgångspunkt företrädare framför personuppgiftslagstiftningen på så sätt att intresset av att bevara allmänna handlingar väger tyngre än skyddet för personlig integritet. Utrymmet för att radera uppgifter i allmänna handlingar begränsas därmed av arkivlagstiftningen. Eftersom radering av uppgifter innebär att personuppgifter tas bort på ett sådant sätt att de inte kan återskapas, bör en sådan åtgärd bara vidtas om den är förenlig med arkivlagstiftningen. För att radera personuppgifter i allmänna handlingar krävs därför författningsstöd för gallring. Utrymmet för att radera personuppgifter i allmänna handlingar på grund av att personuppgifterna inte har behandlats författningsenligt framstår därför som begränsat (prop. 2020/21:224 s. 140).

Begränsning av behandling

I förarbetena till lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten framgår att ordet begränsning ska användas som motsvarighet till det som i tidigare lagstiftning benämndes blockering. Med blockering avsågs en åtgärd som vidtas för att personuppgifterna ska vara förknippade med information om att de är spärrade och om anledningen till spärren och för att personuppgifterna inte ska lämnas ut till tredje man annat än med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen (prop. 2020/21:224 s. 140 f.). En bestämmelse om begränsning av behandling bör även införas i den nya lagen.

Om behandlingen av personuppgifter har begränsats i stället för att uppgifterna raderas, bör uppgifterna endast behandlas för det ändamål som förhindrade raderingen. Exempel på begränsning av

behandling kan vara att personuppgifterna flyttas till ett annat databehandlingssystem, t.ex. ett system för arkivering, eller att uppgifterna görs otillgängliga med hjälp av tekniska medel. För att åtgärden ska bli effektiv bör behandlingen begränsas redan i samband med markeringen.

Begränsning av behandlingen kan t.ex. komma i fråga om den registrerade bestrider att personuppgifterna är riktiga, men det inte är möjligt att fastställa om så är fallet. En felaktig personuppgift ska rättas snarast efter det att den registrerade har begärt det. Om den personuppgiftsansvariges utredning om den omstridda personuppgiften inte kan slutföras tillräckligt snabbt bör behandlingen begränsas under utredningstiden. Uppgifterna får då inte behandlas av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträden annat än för det ändamål som föranledde begränsningen. Om det efter utredning visar sig att personuppgifterna är riktiga kan behandlingen av dem fortsätta som tidigare. Begränsningen bör då upphävas. Innan dess ska dock den registrerade underrättas om att begränsningen upphör. Skulle det visa sig att personuppgifterna är felaktiga ska den personuppgiftsansvarige rätta dem, varefter begränsningen kan upphöra.

Val av åtgärd

I kapitel 6 föreslås vissa grundläggande krav på behandling av personuppgifter, bl.a. att personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Det innebär att Myndigheten för utrikes underrättelser på eget initiativ ska korrigera felaktiga personuppgifter.

Det är av väsentlig betydelse för den enskilde att Myndigheten för utrikes underrättelser rättar personuppgifter som behandlas felaktigt så att intrång i den personliga integriteten kan undvikas. Bedömningen av om en uppgift har behandlats felaktigt måste göras med beaktande av de bestämmelser som gäller för behandlingen.

Den personuppgiftsansvarige ska enligt förslaget vidta alla rimliga åtgärder för att rätta personuppgifter som är felaktiga eller ofullständiga och för att radera eller begränsa behandlingen av personuppgifter som har behandlats otillåtet. Den personuppgiftsansvarige bör själv avgöra om en viss personuppgift ska rättas eller

raderas eller om behandlingen ska begränsas. Den personuppgiftsansvarige är därmed inte bunden till att endast pröva om den åtgärd som begärs av den registrerade bör vidtas, utan kan välja en annan åtgärd om den är lämpligare.

En åtgärd måste alltid ha stöd i lagstiftningen. Det innebär bl.a. att det krävs författningsstöd för gallring för att en myndighet ska få radera uppgifter i en allmän handling.

Underrättelse till tredje part

Myndigheten för utrikes underrättelser bör vara skyldig att underrätta tredje man till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden att rätta, radera eller begränsa behandlingen av en personuppgift, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse. Någon sådan underrättelse behöver dock inte lämnas om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Myndigheten för utrikes underrättelser är inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandling om sekretess gäller

Eftersom skälen för ett beslut om rättelse, radering eller begränsning av behandling av personuppgifter kan ge ledning om uppgifternas innehåll, bör inte Myndigheten för utrikes underrättelser vara skyldig att redovisa skälen för sådana beslut till den som gett in begäran om det gäller sekretess. Även uppgiften om huruvida en enskilds personuppgifter behandlas av Myndigheten för utrikes underrättelser kan omfattas av sekretess.

10 Tillsyn

10.1 Former för tillsyn till skydd för den personliga integriteten

Förslag

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt den nya lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Integritetsskyddsmyndigheten ska vara ansvarig tillsynsmyndighet. Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten ska också ha ett kompletterande kontrollansvar för den personuppgiftsbehandling som görs inom Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet.

Skälen för förslaget

Av den nya lagen bör det framgå att det är den myndighet som regeringen bestämmer som ska utöva tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt den nya lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

En central arbetsuppgift för tillsynsmyndigheten är att på eget initiativ eller på begäran ge information eller råd till olika aktörer om regler som styr behandlingen av personuppgifter. Det bör emellertid framgå av den nya lagen att tillsynsmyndigheten själv avgör när råd och stöd kan vara motiverat. Tillsynsmyndigheten bör således, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser i frågor som gäller myndighetens skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Som utvecklas i avsnitt 10.2 omfattar tillsynsmyndighetens tillsyn även myndighetens personuppgiftsbiträden. Tillsynsmyndighetens uppgift att vid behov lämna råd och stöd bör därför även avse personuppgiftsbiträden till Myndigheten för utrikes underrättelser. Tillsynsmyndigheten bör således, när det är motiverat, även ge råd och stöd till personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Som framgår av avsnitt 8.3 ska dataskyddsombud vid behov, söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

I likhet med vad som gäller för Försvarmakten bör det vara Integritetsskyddsmyndigheten som är ansvarig tillsynsmyndighet över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt den nya lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen. Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten (Siun) bör också ha ett kompletterande kontrollansvar för den personuppgiftsbehandling som görs inom Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet. Det bör framgå av Integritetsskyddsmyndighetens och Siuns respektive instruktion.

10.2 Tillsynsmyndighetens befogenheter

10.2.1 Undersökningsbefogenheter

Förslag

Tillsynsmyndigheten ska ha rätt att av Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,

2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Skälen för förslaget

Av den nya lagen bör det framgå att tillsynsmyndigheten på begäran ska få tillgång till personuppgifter som behandlas samt upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder vid behandlingen. Vidare bör tillsynsmyndigheten, utöver rätten till tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter, även få tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter. Det bör också framgå av den nya lagen att tillsynsmyndigheten ska få den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

10.2.2 Förebyggande befogenheter

Förslag

Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten ska få besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att stå i strid med lag eller annan författning. Detsamma ska gälla om en pågående behandling riskerar att stå i strid med lag eller annan författning.

Skälen för förslaget

Råd och stöd

En viktig uppgift för tillsynsmyndigheten är att lämna råd till personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden om deras skyldigheter och att stödja deras strävanden att skapa författningssäkra och integritetssäkra lösningar. Inom ramen för det förebyggande arbetet bör tillsynsmyndigheten på olika sätt försöka förmå den som är ansvarig att vidta de åtgärder som behövs för att motverka risken för att behandling av personuppgifter kan komma att stå i strid med lag eller annan författning. Medlen för det bör främst vara muntliga eller skriftliga råd, rekommendationer och påpekanden som inte är tvingande. Vilka åtgärder som bör vidtas bör i första hand lämnas åt den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att avgöra. I många fall kan det antas vara tillräckligt att tillsynsmyndigheten upplyser om på vilket sätt personuppgiftsbehandlingen riskerar att vara oförenlig med regelverket. Det bör komma till uttryck i den nya lagen.

Varning

Tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om en varning till Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträden för att planerade behandlingar riskerar att strida mot regelverket för personuppgiftsbehandling. En sådan möjlighet utgör ett lämpligt komplement till de förebyggande åtgärder som beskrivs ovan.

Beslut om varning bör kunna användas av tillsynsmyndigheten för att i ett enskilt fall markera allvaret i en situation och försöka förmå den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att ändra sig i fråga om planerad behandling. På så sätt kan det undvikas att behandling som inte är förenlig med regelverket påbörjas. Varning bör emellertid även kunna användas om pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning. Att besluta om varning bör som regel bli aktuellt först om tillsynsmyndigheten bedömer att den inte på annat sätt kan förmå den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att följa regelverket.

Ett beslut om varning bör fungera som en tidig signal för den personuppgiftsansvarige om brister i en planerad eller pågående behandling av personuppgifter. Ett beslut om varning bör inte vara tvingande men bör ändå kunna ses som ett steg på vägen mot ett föreläggande, om åtgärder inte vidtas.

Ett beslut om varning bör vara skriftligt och tydligt ange på vilket sätt behandlingen riskerar att strida mot regelverket.

10.2.3 Korrigerande befogenheter

Förslag

Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, ska tillsynsmyndigheten få

1. genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts, och om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

Skälen för förslaget

Vilka åtgärder kan komma i fråga?

Om tillsynsmyndigheten konstaterar att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet inte uppfyller kraven på författningsenlig personuppgiftsbehandling bör myndigheten uppmana den ansvarige och biträdet att fullgöra sina skyldigheter.

Det kan göras genom vissa av de åtgärder som typiskt sett används i det förebyggande arbetet, nämligen råd, rekommendationer eller påpekanden. Om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vidtar de åtgärder som krävs så snart tillsynsmyndigheten väcker en fråga kan fortsatt dialog vara tillräcklig. Tillsynsmyndigheten behöver emellertid också ha verktyg att få den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att fullgöra sina skyldigheter. Medlet för detta bör vara beslut om föreläggande.

Beslut om föreläggande

Tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om förelägganden som innebär en skyldighet för den som är föremål för tillsynen att vidta vissa åtgärder för att göra personuppgiftsbehandlingen författningsenlig. När det gäller sådana åtgärder kan det i vissa fall vara lämpligt att tillsynsmyndigheten i beslutet om föreläggande anger vilken åtgärd som ska vidtas. I andra fall är det dock lämpligare att den som ska fullgöra skyldigheten själv avgör vad som bör göras för att behandlingen ska bli författningsenlig. Det kan t.ex. vara fråga om vilka tekniska åtgärder som bör vidtas eller vilka säkerhetslösningar som bör väljas. Tillsynsmyndigheten bör därför ange vilken åtgärd som ska vidtas enbart i de fall som detta är lämpligt. Däremot ska det alltid framgå av ett beslut om föreläggande när föreläggandet senast ska ha följts.

Det finns inte något behov av att i den nya lagen närmare reglera vad ett beslut om föreläggande får avse. Rättelse, radering och begränsning av behandlingen utgör dock exempel på åtgärder som tillsynsmyndigheten kan besluta om. Om tillsynsmyndigheten överväger att besluta att förelägga tillsynsobjektet att radera en uppgift måste myndigheten dock beakta att åtgärden inte får stå i strid med annan lagstiftning, t.ex. 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Tillsynsmyndigheten bör inte bara kunna besluta om förelägganden för att säkerställa att personuppgiftsbehandling ska vara författningsenlig. Den bör även kunna besluta om förelägganden som tar sikte på att personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden ska fullgöra andra skyldigheter enligt det aktuella regelverket. Det kan t.ex. gälla att införa bättre säkerhetslösningar,

fullgöra dokumentationsskyldighet eller att överlämna viss dokumentation eller ge tillträde till lokaler.

Tillsynsmyndigheten ska inte få förbjuda behandling av personuppgifter

På motsvarande sätt som anfördes i lagstiftningsärendena om Försvarmakten och Försvarets radioanstalt samt Totalförsvarets plikt- och provningsverk (prop. 2020/21:224 s. 149 och Totalförsvarsdatalag – personuppgiftsbehandling vid Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, prop. 2019/20:51 s. 65–66) är Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter av sådan betydelse för rikets säkerhet att en förbudsmöjlighet inte är rimlig och därför inte bör införas.

De befogenheter i form av bl.a. beslut om varning och föreläggande som tillsynsmyndigheten föreslås få är tillräckliga för att den ska kunna utföra sin tillsyn på ett effektivt sätt.

11 Sanktioner, skadestånd och rättsmedel

11.1 Det bör inte finnas någon straffbestämmelse i den nya lagen

Bedömning

Överträdelser av bestämmelserna om personuppgiftsbehandling bör inte vara straffsanktionerade utöver vad som gäller enligt brottsbalken.

Skälen för bedömningen

Brottsbalken innehåller bestämmelser som kan innebära att vissa gärningar som innefattar personuppgiftsbehandling omfattas av straffansvar – såsom bestämmelserna om dataintrång (4 kap. 9 c § brottsbalken), kränkande fotografering (4 kap. 6 a § brottsbalken), olaga integritetsintrång (4 kap. 6 c § brottsbalken), förtal (5 kap. 1 § brottsbalken) och tjänstefel (20 kap. 1 § brottsbalken). Vidare innehåller lagen (1994:260) om offentlig anställning bestämmelser om disciplinansvar som kan aktualiseras om någon bryter mot bestämmelserna om personuppgiftsbehandling. Disciplinansvar förutsätter att den misstänkta gärningen inte ska anmälas till åtal eller, om den redan prövats straffrättsligt, att den inte har ansetts vara något brott av annat skäl än bristande bevisning.

Lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten innehåller inte någon straffbestämmelse. Av förarbetena framgår att regeringen gjorde bedömningen att straff inte utgör en särskilt

effektiv sanktion vid överträdelser av dataskyddsregleringen eftersom det i många fall är svårt att identifiera en fysisk person som ansvarig för överträdelsen samt att leda i bevis att denne haft uppsåt eller varit oaktsam på det sätt som krävs för straffbarhet (prop. 2020/21:224). Av samma skäl bör inte heller den nya lagen för Myndigheten för utrikes underrättelser innehålla särskilda bestämmelser om straff.

11.2 Det bör inte finnas någon möjlighet att ta ut sanktionsavgift

Bedömning

Det bör inte tas in bestämmelser om sanktionsavgift i den nya lagen.

Skälen för bedömningen

Enligt dataskyddslagen får tillsynsmyndigheten ta ut administrativa sanktionsavgifter av myndigheter vid vissa överträdelser av dataskyddsförordningen (6 kap. 2 §). Lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten innehåller emellertid inte några bestämmelser om sanktionsavgifter.

De krav på sanktionsavgifter som unionsrätten ställer gäller inte för sådan behandling av personuppgifter som regleras i den lagstiftning som nu är aktuell. Dataskyddskonventionen, som även omfattar personuppgiftsbehandling som rör nationell säkerhet, ställer krav på att det ska finnas lämpliga sanktioner och rättsmedel för överträdelser av bestämmelser om dataskydd, men anger inte närmare vilka krav som ställs på sådana sanktioner.

Som utvecklas i avsnitt 11.3 bör det i den nya lagen finnas bestämmelser om skadestånd. Vidare kan straffrättsligt ansvar utkrävas enligt brottsbalken i enlighet med vad som redovisas i avsnitt 11.1. Integritetsskyddsmyndigheten granskar också behandlingen av personuppgifter enligt vad som utvecklas i kapitel 10.

En sanktionsavgift kan i många fall fylla en viktig funktion för att säkerställa regelefterlevnad. Mot bakgrund av den tillsyn, kontroll och granskning som föreslås gälla för verksamheten som den nya lagen omfattar, med tillhörande sanktionsmöjligheter, är data-skyddskonventionens krav på lämpliga sanktioner och rättsmedel uppfyllda genom förslagen i den nya lagen. Det behöver därför inte tas in några bestämmelser om sanktionsavgift i den nya lagen.

11.3 Skadestånd

11.3.1 Det allmännas skadeståndsansvar

Enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207) ska staten eller en kommun ersätta personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten eller kommunen svarar. Ersättningsskyldigheten omfattar även ideell skada på grund av att någon genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning kränkts på det sätt som anges i 2 kap. 3 § samma lag.

I 2 kap. 3 § skadeståndslagen anges att den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot dennes person, frihet, frid eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär. Ideellt skadestånd för att den personliga integriteten har kränkts, dvs. en skada av icke-ekonomisk natur, förutsätter alltså att kränkningen har orsakats genom brott. Det krävs också att kränkningen är allvarlig.

Ersättning för kränkning med stöd av 3 kap. 2 § och 2 kap. 3 § skadeståndslagen förutsätter att kränkningen har orsakats vid myndighetsutövning. Om det inte är fråga om myndighetsutövning kan skadestånd ändå utgå enligt 3 kap. 1 § skadeståndslagen för skada som vållats av arbetstagare. Det förutsätter att kränkningen har orsakats av att den anställde har begått brott i tjänsteutövningen.

Enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen ska staten eller en kommun ersätta personskada, sakskada, ren förmögenhetsskada och skada på grund av att någon kränks på sätt som anges i 2 kap. 3 §, om skadan uppkommit till följd av att den skadelidandes grundläggande fri- och rättigheter enligt 2 kap. RF eller enligt Europakonventionen har

överträtts från statens eller kommunens sida, och annan ideell skada som uppkommit till följd av en sådan rättighetsöverträdelse. Enligt bestämmelsen ska skadestånd endast utges i den utsträckning det är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen.

Den som anser att han eller hon har orsakats skada av det allmänna kan väcka talan mot staten eller en kommun vid allmän domstol. Saken prövas då som tvistemål.

Enligt förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten kan en skadelidande dessutom få ett skadeståndskrav mot staten prövat inom ramen för statens frivilliga skadereglering. Med det avses skadereglering som företrädesvis sker hos Justitiekanslern, men som även i viss omfattning kan förekomma hos andra myndigheter. Enligt förordningen kan den enskilde i ett formlost och kostnadsfritt förfarande vända sig direkt till en myndighet och få ett besked i frågan om huruvida staten är skadeståndsskyldig. Det är ett särskilt snabbt och effektivt sätt att komma i åtnjutande av det rättsmedel som rätten till skadestånd innebär. Vid ett negativt besked har den enskilde kvar möjligheten att vända sig till domstol för att få saken prövad. Justitiekanslerns inställning är inte bindande för domstolarna eller för den enskilde.

Enligt förordningen kan Justitiekanslern bl.a. handlägga anspråk som grundas på 3 kap. 1, 2 eller 4 § skadeståndslagen eller skadeståndsregler i vissa särskilt angivna författningar, t.ex. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten (3 §).

11.3.2 Skadeståndsansvar för den personuppgiftsansvarige

Förslag

Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som behandling av personuppgiften i strid med den nya lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av dem, har orsakat.

Ersättningsskyldigheten ska kunna jämkas i den utsträckning det är skäligt, om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Justitiekanslern ska handlägga anspråk på ersättning enligt lagen.

Skälen för förslaget

Det bör införas bestämmelser om skadeståndsskyldighet i den nya lagen

Det bör i den nya lagen, i likhet med vad som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, införas en bestämmelse om att den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med den nya lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

På samma sätt som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten bör det av bestämmelsen i den nya lagen framgå att det finns en möjlighet att jämka skadeståndet om den personuppgiftsansvarige kan visa att felet inte berodde på myndigheten.

Skadeståndets omfattning och beräkningen av ersättningen

Rätten till personlig integritet är en immateriell rättighet. Den personuppgiftsansvarige är därför ersättningsskyldig inte bara för ekonomisk skada utan även för ideell skada. Den enskilde har alltså förutom rätt till ersättning för personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada, rätt till ekonomisk kompensation för kränkningen. Det är bara skada eller kränkning som behandlingen har fört med sig som ska ersättas. Orsakssambandet ska vara adekvat.

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten bör ersättningen för kränkningen uppskattas efter skälighet, med beaktande av samtliga omständigheter. Det som kan ha betydelse är bl.a. att personuppgifter spridits eller att det har funnits risk för otillbörlig spridning av integritetskänsliga eller felaktiga personuppgifter. En annan omständighet kan vara att den registrerade drabbats av beslut eller andra åtgärder som fått eller kunnat få negativa konsekvenser

för honom eller henne. Om den registrerade har lämnat oriktig eller ofullständig information till den personuppgiftsansvarige, kan även detta ha betydelse vid beräkningen.

Förhållandet till skadeståndslagen

Bestämmelsen om skadestånd i den nya lagen utgör en sådan särskild föreskrift om skadestånd som enligt 1 kap. 1 § skadeståndslagen tillämpas i stället för de allmänna bestämmelserna i den lagen. Om en viss ersättningsfråga inte behandlas i den nya lagen – t.ex. hur ersättningen för en personskada eller sakskada ska beräknas (5 kap. skadeståndslagen) eller hur ansvaret ska fördelas när flera är skadeståndsskyldiga (6 kap. 4 § skadeståndslagen) – tillämpas de allmänna bestämmelserna i skadeståndslagen.

Justitiekanslern ska handlägga anspråk på ersättning enligt den nya lagen

Enligt 3 § förordningen om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten handlägger Justitiekanslern anspråk på ersättning enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. Detta innebär att Försvarsmakten ska överlämna ersättningsanspråk med anledning av personuppgiftshantering till Justitiekanslern för vidare hantering och beslut. För det fall att den som personuppgifterna rör vänder sig till domstol för Justitiekanslern statens talan i saken. Oavsett om Justitiekanslern eller domstolen fattar beslut om ersättning överlämnar Justitiekanslern med stöd i 2 a § förordningen (1975:1345) med instruktion för Justitiekanslern, till den myndighet som är berörd i skaderegleringsärendet att ansvara för att ersättningsbelopp betalas ut till motparten.

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten bör Justitiekanslern handlägga anspråk på ersättning enligt den nya lagen.

11.4 Överklagande

11.4.1 Överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut

Förslag

Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut att inte lämna information efter begäran av en enskild och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Vid överklagande till kammarrätten ska det krävas prövnings-tillstånd.

Några andra beslut än de som uttryckligen anges i den nya lagen ska inte få överklagas.

Skälen för förslaget

Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut att inte lämna information efter begäran av en enskild och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part bör, i likhet med vad som gäller för Försvarsmakten, få överklagas. Överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol och vid överklagande till kammarrätten ska det krävas prövnings-tillstånd.

Vidare bör det framgå av den nya lagen att några andra beslut inte ska få överklagas.

11.4.2 Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

Förslag

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt den nya lagen ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett

beslut överklagas ska tillsynsmyndigheten vara motpart i domstolen.

Vid överklagande till kammarrätten ska det krävas prövnings-tillstånd.

Skälen för förslaget

En överklagandebestämmelse bör tas in i den nya lagen

Enligt 42 § förvaltningslagen får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Om en myndighets befogenheter regleras i en författning bör det av samma författning framgå om och i så fall hur myndighetens beslut kan överklagas (jfr En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, prop. 2016/17:180 s. 254). En sådan ordning ger en samlad bild både av vilka befogenheter en myndighet har och hur den som blir föremål för myndighetens beslut kan angripa dem. Tillsynsmyndighetens befogenheter enligt den nya lagen behandlas i avsnitt 10.2. Det bör av lagen också tydligt framgå vilka av tillsynsmyndighetens beslut som ska kunna överklagas.

Vilka beslut ska få överklagas?

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt den nya lagen bör få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vidare bör det krävas prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Tillsynsmyndighetens beslut om varning faller inte inom tillämpningsområdet för artikel 6.1 i Europakonventionen om rätten till domstolsprövning (jfr avsnitt 10.2.2). Det har inte heller i övrigt framkommit skäl för att sådana beslut eller andra beslut av tillsynsmyndigheten än beslut om föreläggande bör kunna överklagas.

Av tydlighetsskäl bör det av överklagandebestämmelsen även framgå att tillsynsmyndigheten har ställning som motpart i domstolen när ett beslut överklagas.

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag

Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Lagändringen avseende lagen om fiktiva fordonsuppgifter ska träda i kraft den 1 mars 2027.

Beslut som har meddelats enligt äldre föreskrifter i lagen om kvalificerade skyddsidentiteter ska fortfarande gälla.

Bedömning

Det behövs i övrigt inte några övergångsbestämmelser.

Skälen för förslaget och bedömningen

För att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027 behöver de bestämmelser som föreslås i denna promemoria träda i kraft samma datum.

Lagändringen avseende lagen om fiktiva fordonsuppgifter bör träda i kraft den 1 mars 2027.

När det gäller lagen om kvalificerade skyddsidentiteter bör det införas en övergångsbestämmelse som innebär att beslut som har meddelats enligt äldre föreskrifter fortfarande ska gälla.

Det bedöms i övrigt inte finnas något behov av särskilda övergångsbestämmelser.

13 Konsekvenser

Bedömning

Förslaget till ny lag och förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser medför att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt.

Förslagen medför inga ökade kostnader för det allmänna. Förslagen innebär en viss förändring för andra myndigheter än Myndigheten för utrikes underrättelser, men bedöms inte innebära några sådana ökade kostnader som inte ryms inom befintliga anslag. Förslagen medför inte heller ökade kostnader för enskilda och förväntas inte medföra några konsekvenser av betydelse i övrigt.

Skälen för bedömningen

Utgångspunkter för bedömningen

Underrättelseutredningen har i sitt betänkande En reformerad underrättelseverksamhet redovisat konsekvenser av de förslag som föreslås där (SOU 2025:78). I denna promemoria föreslås ett antal nya författningar och författningsändringar som krävs för att en ny utrikesunderrättelsetjänst ska kunna inrättas. Nedan redovisas de konsekvenser som den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser och förordningen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser anses medföra. Konsekvenserna för övriga författningsändringar är tätt sammankopplade med konsekvenserna av att inrätta en ny myndighet. Konsekvenserna av att inrätta en ny

myndighet som bedriver utrikes underrättelseverksamhet finns redovisade i SOU 2025:78.

Syftet med förslagen, alternativa regleringar och effekten av att förslagen inte genomförs

En ny lag och förordning om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser är nödvändig för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Om det inte vidtogs någon åtgärd och någon reglering inte skulle komma till stånd skulle Myndigheten för utrikes underrättelsers personuppgiftsbehandling omfattas av EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen, eftersom dataskyddslagen utvidgar tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen till att även gälla vid behandling av personuppgifter som utgör led i verksamhet som inte omfattas av unionsrätten. Det regelverket är inte anpassat till de särskilda förutsättningar som gäller för den verksamhet som Myndigheten för utrikes underrättelser kommer bedriva, vilket skulle innebära att det inte finns bestämmelser som gör det möjligt för Myndigheten för utrikes underrättelser att bedriva sin verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Alternativa regleringar har också övervägts i de fall det varit motiverat. De överväganden som har gjorts redovisas närmare i kapitel 5–11.

Konsekvenser för Myndigheten för utrikes underrättelser

Den nya lagen medför i sig inte några nya uppgifter för Myndigheten för utrikes underrättelser och bedöms inte medföra några kostnader. Bestämmelserna i lagen motsvarar i stort vad som i dag gäller för den personuppgiftsbehandling som sker avseende den verksamhet som Must bedriver, och som ska övertas av Myndigheten för utrikes underrättelser.

Som framgår ovan möjliggör den nya lagen att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och på så sätt bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Möjligheten för Myndigheten för utrikes underrättelser, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och

Säkerhetspolisen att tillåta direktåtkomst i sina respektive verksamheter medför att myndigheterna fortsatt kan arbeta effektivt. Detsamma gäller för den direktåtkomst som i övrigt möjliggörs genom den föreslagna regleringen.

Konsekvenser för andra myndigheter

Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn och Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhetens granskning av Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter föreslås i huvudsak bedrivas på samma sätt som görs avseende Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet. Eftersom Myndigheten för utrikes underrättelser ska ta över vissa uppgifter från Must torde den nya lagen inte medföra någon större utökning av granskningsinsatser och därmed inte heller leda till några större merkostnader för dessa myndigheter. Förslaget bedöms därför inte påverka myndigheternas verksamhet i sådan omfattning som ställer krav på ytterligare medel.

Förslaget till ny lag för behandling av personuppgifter berör de allmänna förvaltningsdomstolarna. I lagen föreslås en möjlighet att överklaga vissa beslut. Förslaget bedöms inte innebära någon måltillströmning av betydelse och bedöms därför inte påverka domstolarnas verksamhet i någon omfattning som ställer krav på ytterligare medel.

Förslagen bedöms inte påverka några andra statliga myndigheter.

Konsekvenser för enskilda

Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter med stöd av den föreslagna regleringen kan innebära ett visst intrång i den enskildes personliga integritet. Integritetsintrånget måste dock vägas mot de starka säkerhetsintressen som gör sig gällande och som motiverar behovet av en effektiv verksamhet på det områden som den nya lagen omfattar. Den omfattande tillsyn och krav på granskning som kommer att gälla för den behandling av personuppgifter som den föreslagna lagstiftningen omfattar är av stor betydelse för tillvaratagandet av den enskildes integritetsskydd. Konsekvenserna för den enskildes

integritet får anses vara acceptabla. Förslagen medför inte några ekonomiska konsekvenser för enskilda.

Övriga konsekvenser

Förslagen påverkar inte den kommunala självstyrelsen och innebär inte förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter eller grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer. Förslagen omfattas inte av EU-regleringen och bedöms inte heller i övrigt medföra några konsekvenser av betydelse.

14 Författningskommentar

1. Förslaget till lag om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med denna lag är att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

I paragrafen anges syftet med lagen. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Enligt paragrafen är syftet med lagen att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling. Lagen har alltså två syften. Den gäller för enbart fysiska personer. Det innebär att juridiska personer inte omfattas av lagen.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

I paragrafen anges att lagen gäller vid Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete, dvs. inom verksamhet som ligger utanför unionsrätten. Uttrycken personuppgift och behandling av personuppgifter definieras i 5 §.

Uttrycket Sveriges säkerhet omfattar Myndigheten för utrikes underrättelsers huvuduppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet och sådan verksamhet som i övrigt syftar till att främja Sveriges säkerhet. Det gäller även för sådan verksamhet som omfattar Myndigheten för utrikes underrättelsers egen säkerhet, t.ex. sådana uppgifter som rör säkerhetsskydd. Även Myndigheten för utrikes underrättelsers interna och administrativa verksamhet som rör myndighetens personal omfattas av lagen.

Uttrycket internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete omfattar det internationella samarbete som Myndigheten för utrikes underrättelsers bedriver med stöd av föreskrifter i t.ex. förordning eller regeringens beslut i enskilda fall.

I 2 kap. finns bestämmelser om rättslig grund och de närmare ändamål för vilka Myndigheten för utrikes underrättelsers får behandla personuppgifter.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Paragrafen preciserar lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Av paragrafen framgår att lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad men också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

När det gäller automatiserad behandling krävs det inte att personuppgifterna som behandlas finns i något som kan karaktäriseras som ett register eller att de annars är ordnade på visst sätt. Manuell behandling i t.ex. register omfattas av bestämmelsen om personuppgifterna är tillgängliga för sökning eller samman-

ställning enligt mer än ett kriterium. Uteslutande manuell behandling av personuppgifter som inte ingår i någon samling och inte heller är avsedda att ingå i en sådan, exempelvis handskrivna minnesanteckningar, ligger däremot utanför tillämpningsområdet.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

I paragrafen regleras förhållandet till EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Av paragrafen framgår att dataskyddsförordningen och lagen inte gäller vid behandling av personuppgifter enligt lagen.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Behandling av personuppgifter

Betydelse

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.

Biometriska uppgifter

Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits

	fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.
Dataskyddsombud	En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.
Genetiska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.
Personuppgift	Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.
Personuppgiftsansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgiftsbiträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än – den registrerade, – den personuppgiftsansvarige, – dataskyddsombudet,

- personuppgiftsbiträdet, och
- sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

I paragrafen definieras vissa ord och uttryck som används i lagen.

Behandling av personuppgifter

Uttrycket behandling av personuppgifter omfattar alla åtgärder som vidtas med sådana uppgifter. Uttrycket behandlas i avsnitt 5.5.

Så snart personuppgifter hanteras på något sätt är det fråga om behandling som omfattas av lagens bestämmelser, om den är helt eller delvis automatiserad eller avser manuell behandling i en strukturerad samling av personuppgifter. Uppräkningen i definitionen av olika sätt att hantera personuppgifter är således inte uttömmande.

Biometriska uppgifter

Biometri är en samlingsbenämning för sådan automatiserad teknik som syftar till att identifiera en person eller avgöra om en påstådd identitet är riktig. Uttrycket behandlas i avsnitt 5.5.

Den automatiserade tekniken baseras på fysiska karaktärsdrag hos den som ska identifieras. Mönster av fingeravtryck, ansiktsgeometri, ögats iris, regnbågshinna och näthinna, röst, hand, blodkärl, dna eller gång är exempel på områden där sådan teknik kan användas. Gemensamt för teknikerna är att kroppen mäts elektroniskt. Biometriska uppgifter är den information som kan tas fram ur ett biometriskt underlag. Uppgifterna kan användas för att skapa en referensmall eller för att jämföra med tidigare lagrade referensmallar i syfte att kontrollera en persons identitet. Fingeravtryck och dna-profiler är för närvarande de vanligaste formerna av biometriska uppgifter.

Biometriska uppgifter i form av fingeravtryck kan framgå av ett spår som påträffas vid utredning av en händelse som exempelvis ett angrepp mot svensk trupp utomlands. Även analys av spåren

omfattas av definitionen, trots att de vid den tidpunkten inte går att härleda till en identifierad person. Dna-spår behandlas i författningskommentaren till uttrycket genetiska uppgifter.

Av 2 kap. 12 § framgår att biometriska uppgifter bara får behandlas om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

Fotografier och filmer som inte bearbetas tekniskt i syfte att åstadkomma identifiering faller utanför definitionen. Bearbetning av bilder av personer för att förbättra bildkvaliteten, förstärka detaljer och liknande omfattas alltså inte. Om bilder däremot bearbetas i exempelvis ett ansiktsgenkänningsprogram i syfte att identifiera personer omfattas de av definitionen. Fotografier kan omfattas av regleringen om känsliga personuppgifter även på andra grunder, se författningskommentaren till 2 kap. 11 §.

Dataskyddsombud

Ett dataskyddsombud är en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige att självständigt utföra vissa uppgifter i syfte att se till att personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt. Ordet behandlas i avsnitt 8.4.

Ett dataskyddsombud ska vara anställt hos den personuppgiftsansvarige. Kravet på självständighet innebär att dataskyddsombud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Ombuden förutsätts framför allt ha goda kunskaper om regelverket om personuppgiftsbehandling. Ombuden bör också ha sådan ställning i organisationen att det säkerställs att deras synpunkter och råd beaktas.

Genetiska uppgifter

Med uttrycket genetiska uppgifter avses personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga. Det är alltså fråga om all information som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som kan tas fram ur ett spår från människokroppen. Uttrycket behandlas i avsnitt 5.5.

Genetiska uppgifter behandlas vid dna-analyser i forensisk verksamhet för att ta fram dna-profiler eller forensiska uppslag. Behandlingen kan avse genetiska uppgifter från såväl identifierade som oidentifierade personer. Eftersom nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en person kan framgå av ett spår som påträffas vid utredning av en händelse, omfattas även analys av spåren av definitionen, trots att de vid den tidpunkten inte går att härleda till en identifierad person. Den dna-profil som behandlas i ett dna-register utgör däremot inte en genetisk uppgift, eftersom inga nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken kan utläsas ur den. En dna-profil är i stället en biometrisk uppgift, eftersom den tas fram genom en särskild teknisk behandling av en persons arvs massa för att möjliggöra eller bekräfta identifiering av personen i fråga.

Mottagare

Mottagare definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision. Ordet behandlas i avsnitt 5.5.

Undantaget omfattar bl.a. myndigheter som tar del av personuppgifter i sin tillsyn och kontroll av viss verksamhet, t.ex. Integritetsskyddsmyndigheten och Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten. Även andra myndigheter som utövar tillsyn, t.ex. Riksdagens ombudsmän (JO) och Justitiekanslern, omfattas av undantaget.

Personuppgift

Med personuppgift avses varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet. Ordet behandlas i avsnitt 5.5.

Varje information som kan hänföras till en fysisk person är en personuppgift. Det gäller även information som kan hänföras till en individ om en fysisk person kan identifieras med hjälp av informationen. Det krävs inte att den personuppgiftsansvarige ska förfoga över samtliga uppgifter som gör identifieringen möjlig. Det innebär att t.ex. oidentifierade fingeravtryck och dna-profiler är personuppgifter, eftersom det är möjligt att identifiera en person

med hjälp av dem. Även bild- eller ljudupptagningar kan utgöra personuppgifter, om man direkt eller indirekt kan avgöra vilken individ som upptagningen avser.

Uppgifter om juridiska personer omfattas inte av definitionen.

Personuppgiftsansvarig

Personuppgiftsansvarig är enligt definitionen den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. Ordet behandlas i avsnitt 8.1.

Att bestämma ändamålen med behandlingen innebär i princip att bestämma att en behandling ska utföras och varför.

Att bestämma medlen för behandlingen avser främst att bestämma över de tekniska och organisatoriska medlen, dvs. hur behandlingen ska gå till. Det kan handla om vilka personuppgifter som ska behandlas, vilka som ska få ta del av dem och hur länge personuppgifterna får behandlas.

Den personuppgiftsansvarige styr dock inte alltid själv över alla medel för behandlingen. Vid direktåtkomst bestämmer den som medger åtkomsten hur tillgången tekniskt ska lösas och vilka personuppgifter som ska tillgängliggöras. Den som ges direktåtkomst är personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som direktåtkomsten avser.

Personuppgiftsbiträde

Ett personuppgiftsbiträde är en fysisk eller juridisk person som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Ordet behandlas i avsnitt 8.5.1.

Ett personuppgiftsbiträde behandlar personuppgifter endast enligt instruktioner från den personuppgiftsansvarige och har inte rätt att själv bestämma över personuppgiftsbehandlingen. Ett personuppgiftsbiträde finns alltid utanför den egna organisationen. En anställd eller någon annan som behandlar personuppgifter under den personuppgiftsansvariges direkta ansvar kan inte vara personuppgiftsbiträde.

Registrerad

Med registrerad avses den fysiska person som en personuppgift rör. Ordet behandlas i avsnitt 5.5.

Av definitionen av personuppgift framgår bl.a. att personen ska vara i livet.

Tredje part

Tredje part är någon annan än den registrerade, personuppgiftsansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdet, och sådana personer som under den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter. Uttrycket behandlas i avsnitt 5.5.

Personuppgiftsansvar

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

Paragrafen reglerar personuppgiftsansvar. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

I paragrafen anges att Myndigheten för utrikes underrättelser är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar. Den närmare innebörden av personuppgiftsansvaret framgår av övriga bestämmelser i lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Personuppgiftsansvaret omfattar alltså all behandling av personuppgifter som utförs vid myndigheten. Det gäller både behandling som utförs genom en aktiv handling, t.ex. insamling eller sökning, och passiv behandling, t.ex. lagring. Ansvaret omfattar däremot inte sådan behandling av personuppgifter som myndigheten utför i egenskap av personuppgiftsbiträde.

Genom att ansvaret knyts till behandling av personuppgifter som utförs under Myndigheten för utrikes underrättelsers ledning tydliggörs att det inte är myndigheten som utför personuppgiftsbehandlingen utan de anställda.

Myndigheten för utrikes underrättelser är också ansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs på myndighetens vägnar. Med det avses främst sådan behandling som Myndigheten för utrikes underrättelser har uppdragit åt ett personuppgiftsbiträde att utföra. Myndigheten för utrikes underrättelser kan uppdra åt ett biträde att utföra viss behandling av personuppgifter, men kan inte genom det avsäga sig personuppgiftsansvaret. Personuppgiftsansvaret sträcker sig då utanför Myndigheten för utrikes underrättelsers egen verksamhet. Personuppgiftsbitrådets behandling ska styras av skriftliga avtal eller andra skriftliga överenskommelser och får endast utföras enligt instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser, se författningskommentarerna till 4 kap. 7 och 9 §§.

Två eller flera personuppgiftsansvariga kan behandla samma personuppgifter samtidigt för olika ändamål, t.ex. om de har direktåtkomst till personuppgifter i samma system. Varje personuppgiftsansvarig är då ansvarig för den behandling som utförs under dennes ledning eller på dennes vägnar.

2. kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får endast behandlas för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

I paragrafen anges den yttre ramen för när behandling av personuppgifter är tillåten. De allmänna övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Bestämmelsen innebär att personuppgifter endast får behandlas för ändamål som följer av en rättslig grund. Den rättsliga grunden följer inte av denna lag utan måste anges särskilt i lag eller annan författning, följa av ett internationellt åtagande, kollektivavtal eller annat avtal, eller framgå genom ett särskilt regeringsbeslut.

Myndigheten för utrikes underrättelsers uppgifter kommer bland annat följa av lagen om utrikes underrättelseverksamhet, myndighetens instruktion och regleringsbrev. De krav som ställs på en myndighet att exempelvis diarieföra handlingar, samarbeta med

andra myndigheter och lämna ut allmänna handlingar utgör också rättslig grund för personuppgiftsbehandling. Annat avtal än kollektivavtal kan vara avtal som Myndigheten för utrikes underrättelser ingår med en leverantör vid upphandling.

I 2 kap. 3–8 §§ framgår de ändamål för vilka personuppgifter får behandlas.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

I paragrafen regleras grundläggande krav på behandlingen av personuppgifter i fråga om krav på ändamål. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Enligt *första stycket* får personuppgifter bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Det ställs alltså krav på att varje personuppgiftsbehandling ska ha koppling till de ändamål som anges i lagen, dvs. vara relevant i de verksamheter som utgör rättsliga grunder för personuppgiftsbehandling och är ägnade att lösa Myndigheten för utrikes underrättelsers uppgifter enligt lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen. Detta innebär att ändamålen med en behandling av personuppgifter måste bestämmas redan när uppgifterna samlas in.

Av *andra stycket* framgår att personuppgifter inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för. Bestämmelsen ger uttryck för den generella s.k. finalitetsprincipen, dvs. att fortsatt behandling inte får ske för något ändamål som är oförenligt med det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen behandlades. Vad som kan utgöra oförenliga ändamål måste avgöras i det enskilda fallet. Det innebär att den personuppgiftsansvarige under hela behandlingstiden måste hålla reda på för vilka ändamål varje personuppgift ursprungligen har behandlats för.

Utrikes underrättelseverksamhet

3 § Personuppgifter får behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Paragrafen anger ändamål för vilka personuppgifter får behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

I paragrafen anges att personuppgifter får behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet. En förutsättning för sådan behandling är att det är nödvändigt att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Utrikes underrättelseverksamhet består av inhämtning, bearbetning och analys samt delgivning av information. Härigenom utarbetas underrättelser som delges Regeringskansliet och andra berörda myndigheter. Det är regeringen som bestämmer inriktningen av utrikes underrättelseverksamheten.

I utrikes underrättelseverksamhet behandlas personuppgifter som avser t.ex. uppgifter om utländsk militär personal, politiker eller andra viktiga befattningshavare. Denna typ av uppgifter är nödvändiga att behandla för att informationsunderlaget för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik ska bli komplett.

Utrikes underrättelseverksamhet ska identifiera och redovisa eller ge förvarning om sådana förändringar i omvärldsläget att detta kan ligga till grund för politiska beslut om totalförsvarets anpassning på kort eller lång sikt.

4 § De personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Paragrafen kompletterar 3 § när det är tillåtet att behandla personuppgifter i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

I *första stycket* anges att de personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet även fortsättningsvis får behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den. Härigenom möjliggörs en fortsatt behandling av personuppgifter som finns inom Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet, under förutsättning att en sådan behandling är nödvändig för att fullgöra den verksamheten. Det möjliggör i sin tur en behandling som inte alltid direkt kan hänföras till regeringens vid varje tidpunkt gällande inriktning av underrättelseverksamheten. Det är av grundläggande betydelse att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla äldre information, inbegripet personuppgifter, för att kunna förstå och bedöma den underrättelsemässiga relevansen av sådant som sker vid den aktuella tidpunkten.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av lagen eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen. Detta framgår av *andra stycket*.

Övriga ändamål

5 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

I paragrafen regleras behandling av personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information. Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Genom bestämmelsen tydliggörs att det är möjligt att behandla sådana personuppgifter i verksamheten. Myndigheten för utrikes underrättelser behöver utöver den information som myndigheten inhämtar genom särskilda metoder, ha god tillgång till allmänt tillgänglig information. Av intresse här är framför allt information som utgörs av personuppgifter som kan påträffas vid sökning på internet eller vid sökningar i öppna databaser. Uppgifterna kan vara tillgängliga såväl på kommersiell grund som utan avgift.

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Paragrafen innehåller ett preciserat ändamål för behandling av personuppgifter om lagöverträdelser. Övervägandena finns i avsnitt 5.10.

Genom bestämmelsen tydliggörs att Myndigheten för utrikes underrättelser har möjlighet att behandla personuppgifter om lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Ett sådant behov kan t.ex. uppkomma inom ramen för säkerhetsprövningar och den personaladministrativa verksamheten (se kommentaren till 8 §).

7 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

I paragrafen anges att Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

Genom bestämmelsen ges Myndigheten för utrikes underrättelser möjlighet att behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

8 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för behandling av personuppgifter inom lagens tillämpningsområde för ändamål som inte anges särskilt i 3 och 5–7 §§. Övervägandena finns i avsnitt 5.12.

Av paragrafen följer att Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som myndigheten bedriver och det finns stöd för behandling i bestämmelsen om rättslig grund (1 §). Ändamålet måste alltså vara förenligt med den verksamhet som ska bedrivas enligt en rättslig grund. Bestämmelsen omfattar t.ex. den administrativa verksamheten.

Myndigheten för utrikes underrättelser får bl.a. behandla personuppgifter om det är nödvändigt för diarieföring, arkivering,

handläggning av ett ärende eller för att utföra annan liknande uppgift som myndigheten har. Bestämmelsen avser ärenden som inleds såväl på Myndigheten för utrikes underrättelsers eget initiativ som efter framställning av någon annan. Det kan vara fråga om ärenden om kvalificerade skyddsidentiteter eller om utvärdering av den egna verksamheten genom tidredovisning, lönesättning och sjuktal.

Myndigheten för utrikes underrättelser får även behandla personuppgifter avseende den personaladministrativa verksamheten som t.ex. löner och ledigheter, och för att genomföra säkerhetsprovningar enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) eller för att utföra andra uppgifter som rör säkerhetsskydd. Exempel på uppgifter som rör säkerhetsskydd är Myndigheten för utrikes underrättelsers tillträdeskontroll vid lokaler där myndigheten bedriver verksamhet som kräver säkerhetsskydd, men även utbildning i säkerhetsskydd och kontroll av säkerhetsloggar omfattas.

Det är Myndigheten för utrikes underrättelser som avgör vilken ändamålsbestämmelse som myndigheten lägger till grund för en viss behandling av personuppgifter.

Författningsenlig och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Paragrafen reglerar krav på en författningsenlig och korrekt behandling av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Enligt paragrafen ska personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Att behandlingen ska ske författningsenligt innebär att den ska ske i enlighet med lag eller annan författning. Författningarna är även av betydelse för att en behandling ska anses ske på ett korrekt sätt. Vad som är ett korrekt sätt för behandling styrs inte enbart av författning. Tillsynsmyndighetens beslut om allmänna råd och uttalanden i fråga om personuppgiftsbehandling har också betydelse, liksom Myndigheten för utrikes underrättelsers interna regler.

Otillåten behandling av personuppgifter kan i vissa fall vara straffbar enligt bestämmelser i brottsbalken, bl.a. bestämmelsen i 4 kap. 9 c § brottsbalken om dataintrång. Tänkbara exempel på

dataintrång kan vara externa angrepp eller att någon som har tillgång till ett it-system överskrider sina befogenheter.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Paragrafen reglerar personuppgifternas kvalitet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Enligt *första stycket* ska de behandlade uppgifterna vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska också vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen.

En personuppgift är riktig om den stämmer överens med de verkliga förhållandena. För att bestämma vilka de verkliga förhållandena är får man söka ledning i ändamålen med behandlingen. Det är ändamålen i det enskilda fallet som avses. Inom lagens tillämpningsområde måste frågan om en personuppgift är riktig inte bara vägas mot ändamålen med behandlingen utan även ses mot bakgrund av vad uppgiften rör, när den lämnas och vem som lämnar den. För att kunna avgöra om personuppgifterna är riktiga är det också av stor betydelse att veta om de grundar sig på fakta eller på personliga bedömningar. Kravet på att personuppgifter ska vara riktiga innebär inte något hinder mot att samla in exempelvis osäkra underrättelseuppgifter, under förutsättning att personuppgifterna är relevanta för arbetet och att det framgår att det är osäkert om uppgiften är riktig.

De personuppgifter som behandlas behöver vara uppdaterade bara om det är nödvändigt. Frågan om det är nödvändigt att de är uppdaterade får avgöras med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Exempelvis kan uppgifter om telefonnummer eller andra kontaktuppgifter ändras under handläggningen av ett ärende och därmed behöva uppdateras.

Att personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta innebär att ovidkommande uppgifter inte får behandlas. En prövning av om en personuppgift är nödvändig för behandlingen ska göras kontinuerligt av Myndigheten för utrikes underrättelser, inte bara när uppgiften registreras eller på annat sätt samlas in. Även vid en senare behandling ska personuppgiften behövas för just den behandlingen, annars är kravet på adekvans och relevans inte uppfyllt.

Enligt *andra stycket* ska uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att personers utseende beskrivs i ordalag som kan vara kränkande för individen. Uppgifter om utseende är inte i sig att betrakta som känsliga personuppgifter.

Utformningen av stycket innebär att myndigheten alltid är oförhindrad att, om den får ett tips från allmänheten eller en samarbetspartner om en person som kan misstänkas för verksamhet som exempelvis innebär säkerhetshot mot Myndigheten för utrikes underrättelsers intressen, göra de anteckningar som är nödvändiga för att underlätta identifieringen av personen, t.ex. anteckningar om fysiska kännetecken. Anteckningarna måste dock utformas på ett objektivt sätt. I anslutning till dessa anteckningar får även sådana känsliga personuppgifter som avses i Myndigheten för utrikes underrättelser § antecknas, om det är absolut nödvändigt för det arbete som tipset bör föranleda.

Enligt *tredje stycket* får inte fler personuppgifter behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Vad som utgör nödvändig behandling får avgöras av den personuppgiftsansvarige vid varje behandling. Att uppgifterna inte får vara fler än nödvändigt understryker kravet på att en fortlöpande bedömning görs.

Sammantaget måste det vid all behandling prövas om det går att utelämna personuppgifter, eller i vart fall att endast använda uppgifter som indirekt går att hänföra till en viss person. Om fullständig avidentifiering är ett fullgott alternativ till att använda direkta eller indirekta personuppgifter är förutsättningarna för att behandla personuppgifterna inte uppfyllda.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Paragrafen reglerar känsliga personuppgifter. Överväganden finns i avsnitt 6.2.

Enligt *första stycket* får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning inte behandlas. Det innebär att det inte är tillåtet att föra register över eller på annat sätt göra anteckningar om enskilda på den grunden att de utifrån etniskt ursprung, politiska åsikter eller något annat i paragrafen angivet förhållande kan hänföras till en viss kategori av människor.

En uppgift om utseende är typiskt sett inte en känslig personuppgift och den får alltså behandlas, med den begränsning som följer av 9 § andra stycket. Om en sådan uppgift samtidigt innebär uppgift om etniskt ursprung omfattas den dock av förbudet. Bestämmelsen hindrar inte att uppgifter om en persons nationalitet behandlas, eftersom en sådan uppgift normalt sett inte ger upplysning om etniskt ursprung (prop. 2009/10:85 s. 325). Uppgifter om att en viss person kommer från en viss världsdel eller ett visst land faller också som regel utanför förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter. Skulle en sådan personuppgift i det enskilda fallet t.ex. avslöja etniskt ursprung är dock förbudet tillämpligt.

Andra stycket innehåller ett undantag från huvudregeln att känsliga personuppgifter inte får behandlas. Personuppgifter som behandlas på annan grund får kompletteras med känsliga personuppgifter, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Det innebär att personuppgifter som samlas in i ett visst fall får kompletteras med uppgifter om exempelvis religiös övertygelse eller etniskt ursprung om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i uttrycket absolut

nödvändigt måste dock behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.

Inom den personaladministrativa verksamheten kan t.ex. uppgifter om en enskilds hälsa behöva behandlas inom ramen för ett ärende om sjukfrånvaro eller uppgift om medlemskap i fackförening behöva behandlas inom ramen för ett arbetsrättsligt ärende. I sådana fall är kravet på att behandlingen är absolut nödvändig uppfyllt.

I 12 och 13 §§ finns ytterligare bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter.

Känsliga personuppgifter kan också förekomma i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet på grund av att någon har lämnat en sådan uppgift till myndigheten. Det kan vara fråga om helt grundlösa påståenden. Eftersom Myndigheten för utrikes underrättelser inte kan hindra någon från att yttra sig vare sig muntligen eller skriftligen på dessa sätt, kan känsliga personuppgifter komma att behandlas. Behandlingen av den känsliga personuppgiften omfattas i dessa fall av undantaget enligt andra stycket.

12 § Biometriska uppgifter får behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

Paragrafen reglerar i vilken utsträckning biometriska uppgifter får behandlas. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Enligt *första stycket* får biometriska uppgifter behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Stycket möjliggör användning av särskild teknisk behandling för att bekräfta identifiering av en person. Det innebär att t.ex. fingeravtryck, ansiktsgeometri, röstigenkänning eller rörelsemönster kan användas för att identifiera en person. Behovet av att behandla biometriska uppgifter måste prövas noga i varje enskilt fall.

I *andra stycket* anges att genetiska uppgifter inte får behandlas. Stycket innebär ett förbud för Myndigheten för utrikes underrättelser att behandla sådana uppgifter.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas

som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Paragrafen reglerar i vilken utsträckning känsliga personuppgifter får användas som sökbegrepp. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Paragrafen gäller generellt, dvs. för såväl personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga som personuppgifter som inte har det.

Paragrafen gör det möjligt att utföra sökning i syfte att få fram ett personurval grundat på känsliga personuppgifter, t.ex. i syfte att få fram ett urval av personer som t.ex. har viss politisk åskådning eller religiös övertygelse, etniskt ursprung, eller filosofisk övertygelse eller uppgifter som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning, om sökningen är absolut nödvändig med hänsyn till något av de ändamål för vilket Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter.

Myndigheten för utrikes underrättelser kan t.ex. behöva söka på uppgifter som rör politiska åsikter, religiös övertygelse eller etniskt ursprung, eftersom det ingår i Myndigheten för utrikes underrättelsers uppdrag att kartlägga sådan verksamhet som kan komma att hota Sveriges säkerhet.

Kravet på att det ska vara absolut nödvändigt att göra sökningen gör att utrymmet för sådana sökningar är begränsat och att rutinmässiga sökningar på känsliga uppgifter inte är tillåtna.

I vilken utsträckning det är tillåtet att behandla någon eller några av personuppgifterna i en sammanställning av sådana uppgifter som sökningen resulterat i får prövas mot huvudregeln om behandling av känsliga personuppgifter i 11 §. Rätten att göra sökning medför således inte en generell rätt att fortsätta att behandla uppgifterna.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Paragrafen reglerar i vilken omfattning personnummer eller samordningsnummer får behandlas vid Myndigheten för utrikes underrättelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt paragrafen får uppgifter om personnummer eller samordningsnummer bara behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen (*punkten 1*), vikten av en sådan identifiering (*punkten 2*), eller något annat beaktansvärt skäl (*punkten 3*).

Vad som avses med personnummer och samordningsnummer framgår av folkbokföringslagen (1991:487). Bestämmelsen innebär att en intresseavvägning mellan behovet av behandlingen och de integritetsrisker som den innebär ska göras. Om behandlingen av personnummer eller samordningsnummer inte är klart motiverad med hänsyn till dess ändamål, till vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl får den inte utföras.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Paragrafen reglerar behandling av vissa personuppgifter om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort uppgifterna. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Paragrafen ger Myndigheten för utrikes underrättelser möjlighet att, med undantag av genetiska uppgifter, behandla känsliga personuppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna. Samtyckessituationer kan exempelvis förekomma vid säkerhetsprövningar. Ett tänkbart exempel på offentliggörande kan vara att den registrerade har gjort personuppgifterna tillgängliga på internet.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5–6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Paragrafen reglerar behandling av personuppgifter i vissa fall. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Myndigheten för utrikes underrättelser kan få information som t.ex. är krypterad och formulerad på ett främmande språk. Innan dess att informationen har bearbetats finns inte förutsättningar för att bedöma om den innehåller personuppgifter. Den initiala behandling som krävs för att detta ska kunna klarläggas måste kunna äga rum utan hinder av bestämmelserna om ändamål, lagöverträdelser, författningsenlig och korrekt behandling, personuppgifternas kvalitet, känsliga personuppgifter samt personnummer och samordningsnummer. Genom bestämmelsen tydliggörs att hantering av information som innebär behandling av personuppgifter inte ska anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5–6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det ännu inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

När det står klart att informationen innehåller personuppgifter, samt vilka personuppgifterna är, ska Myndigheten för utrikes underrättelser behandla dem enligt lagen.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid eller fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om sådan behandling i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar längsta tid som personuppgifter får behandlas. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Enligt *första stycket* får personuppgifter inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Att det inte längre finns behov av att behandla personuppgiften enligt ett visst ändamål medför inte att behandlingen av den måste upphöra för alla ändamål samtidigt. Det förhållandet att personuppgiften fortfarande behövs för ett visst ändamål innebär dock inte att uppgiften får fortsätta att behandlas för alla ändamål lika länge. Behovet av att fortsätta att behandla uppgifterna måste därför prövas kontinuerligt. Om det är tillräckligt att behandla avidentifierade uppgifter är det inte längre tillåtet att behandla personuppgifterna.

Stycket ger även stöd för fortsatt behandling av personuppgifter i ett avslutat ärende om uppgifterna bedöms ha ett allmänt värde för exempelvis Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet. En grundläggande förutsättning för fortsatt behandling är att Myndigheten för utrikes underrättelser bedömer att uppgifterna behöver finnas tillgängliga ytterligare en viss tid för något av de ändamål för vilka Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter. När det gäller ostrukturerad underrättelseinformation kan det vara särskilt svårt att bedöma det fortsatta behovet av behandling. Bedömningen måste innan bearbetningen är genomförd göras på en mer övergripande nivå och i större utsträckning utgå från sannolikheten av att personuppgifterna kan komma att behövas i verksamheten än en reell bedömning av den enskilda uppgiften.

Stycket hindrar inte att Myndigheten för utrikes underrättelser med stöd i annan författning arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid eller fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

Enligt *tredje stycket* får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer också besluta om sådan behandling i ett enskilt fall.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om det är nödvändigt för verksamheten vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Enligt *första stycket* får personuppgifter som behandlas med stöd av lagen föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Huruvida en överföring av personuppgifter ska ske eller inte måste i sin helhet avgöras efter en sekretessprövning samt utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska överväganden.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om det är nödvändigt för verksamheten vid Myndigheten för utrikes underrättelser. En tänkbar situation är verksamhet som inte ingår i Myndigheten för utrikes underrättelsers internationella försvars- och säkerhetssamarbete. Det kan t.ex. vara nödvändigt för Myndigheten för utrikes underrättelser att överföra personuppgifter inom ramen för myndighetens administrativa verksamhet.

Enligt tredje stycket får regeringen också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

Paragrafen reglerar utlämnande av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Enligt *första stycket* får personuppgifter lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt. I princip anses allt elektroniskt utlämnande, som inte görs genom direktåtkomst, utlämnat på medium för automatiserad behandling. Sådant utlämnande kan göras på många olika sätt. Det kan vara fråga om att personuppgifter lämnas t.ex. via e-post eller dvd-skiva eller genom direkt överföring från ett datasystem till ett annat via elektroniska kommunikationsnät.

Det har betydelse vem mottagaren är för frågan om det är olämpligt att lämna ut uppgifter elektroniskt. Typiskt sett kan det inte anses vara olämpligt att lämna ut uppgifter elektroniskt till en myndighet.

När det gäller utlämnande till andra än svenska myndigheter krävs en mer nyanserad bedömning med hänsyn till bl.a. innehållet i handlingen och vem (t.ex. en organisation) som är mottagare. Bedömer Myndigheten för utrikes underrättelser att det finns risk för att personuppgifterna kan komma att missbrukas om de lämnas ut elektroniskt kan det var olämpligt att lämna ut dem på det sättet. Vid prövningen av om personuppgifter bör lämnas ut elektroniskt bör även informationssäkerheten, dvs. säkerheten hos mottagaren, vägas in.

Regeringen kan enligt *andra stycket* meddela föreskrifter som begränsar möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I *första stycket* anges att personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Vidare anges att med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Enligt *tredje stycket* får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamheten och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Paragrafen reglerar Försvarmaktens, Säkerhetspolisens och Försvarets radioanstalts direktåtkomst till vissa personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 7.5.2.

I *första stycket* anges att Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till uppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes

underrättelseverksamheten och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser. Bearbetningsunderlag och analysresultat består av information som ännu inte har bearbetats till underrättelserapporter. Det ankommer på Myndigheten för utrikes underrättelser att avgöra om direktåtkomst ska medges.

Andra stycket innehåller en bestämmelse som får sekretessbrytande verkan och som möjliggör för myndigheterna att vid direktåtkomst få ta del av uppgifter som omfattas av sekretess.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

I paragrafen regleras Myndigheten för utrikes underrättelsers möjlighet att medge en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst direktåtkomst till vissa personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

Av paragrafen framgår att en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst får medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgänglig inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna, om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete. Möjligheten att dela information genom direktåtkomst begränsas till utländska underrättelse- och säkerhetstjänster. Direktåtkomst får endast medges till personuppgifter som behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgänglig inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Innan direktåtkomst medges måste Myndigheten för utrikes underrättelser avgöra om det finns sakliga skäl att låta en viss utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst få ta del av personuppgifterna, dvs. om det finns behov av att lämna ut uppgifterna för att främja bekämpningen av terrorism eller andra svenska intressen. Innan personuppgifterna lämnas ut genom

direktåtkomst ska Myndigheten för utrikes underrättelser dessutom bedöma om det finns rättsliga förutsättningar att lämna ut dem till en utländsk mottagare, bl.a. med beaktande av sekretess.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar direktåtkomst i andra fall. Övervägandena finns i avsnitten 7.4.1 och 7.4.3.

Första stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att andra än de som anges i 2 och 3 §§ får ha direktåtkomst till gemensamt tillgängliga uppgifter.

Enligt *andra stycket* får regeringen också besluta om detta i ett enskilt fall.

Enligt regeringsformen får skyddet gentemot det allmänna mot vissa fall av betydande intrång i den personliga integriteten begränsas enbart genom lag (2 kap. 6 § andra stycket och 20–21 §§ regeringsformen). Regeringens möjlighet att meddela föreskrifter är således begränsad.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar omfattningen av direktåtkomsten. Övervägandena finns i avsnitten 7.4.1 och 7.4.3.

Första stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten, och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Enligt *andra stycket* får regeringen också få besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

Paragrafen reglerar åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

Tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifterna regleras i 3 §.

Organisatoriska åtgärder som avses i paragrafen är bl.a. att anta interna strategier för dataskydd, att informera och utbilda personalen och att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning. Åtgärder som vidtas för att visa att behandlingen är författningsenligt kan t.ex. vara dokumentation av it-system, behandlingar och vidtagna åtgärder samt teknisk spårbarhet genom loggning och logguppföljning. Vilka åtgärder som bör vidtas får avgöras efter en bedömning i enskilda fall. Vid den bedömningen har det betydelse bl.a. vilka personuppgifter som ska behandlas, mängden uppgifter och hur integritetskänsliga de är. Även grunden för behandlingen och riskerna med den ska beaktas. Mer långtgående åtgärder kan behövas vid behandling som kan medföra särskilda risker för integritetsintrång eller vid omfattande behandling av en stor mängd personuppgifter.

2 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Paragrafen reglerar den interna tillgången till personuppgifter för dem som arbetar vid Myndigheten för utrikes underrättelser. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

Paragrafen innebär att den personuppgiftsansvarige är skyldig att se till att anställda och andra som deltar i arbetet bara ges tillgång till

de personuppgifter som krävs för att de ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Inom Myndigheten för utrikes underrättelser kommer det behandlas en betydande mängd personuppgifter, ofta av integritetskänsligt slag, vilka inte bör spridas till någon som inte är behörig att ta del av uppgifterna. Kravet på behörighetsbegränsning syftar till att minska den interna exponeringen av personuppgifterna. Hur det bör göras får bedömas med utgångspunkt i förutsättningarna och myndighetens behov. Faktorer som informationssystemens storlek och personuppgifternas natur ska beaktas.

Paragrafen reglerar inte bara Myndigheten för utrikes underrättelsers personals tillgång till personuppgifter. Vid direktåtkomst är det den mottagande myndigheten som ansvarar för att den egna personalen inte ges tillgång till fler personuppgifter i det informationssystem som åtkomsten avser än vad arbetsuppgifterna motiverar.

Paragrafen gäller enligt 10 § även för personuppgiftsbiträden som Myndigheten för utrikes underrättelser anlitar.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

I paragrafen regleras säkerheten för personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.2.

Enligt paragrafen ska Myndigheten för utrikes underrättelser vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Personuppgifterna ska särskilt skyddas mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada. Uppräkningen, som illustrerar vad skyddsåtgärderna ska åstadkomma, är inte uttömmande.

Skydd mot obehörig eller otillåten behandling innebär att obehöriga personer ska vägras åtkomst till utrustning som används vid behandling, att obehörig läsning, kopiering, ändring eller radering av datamedier ska förhindras, att obehörig registrering av

personuppgifter och obehörig kännedom om, ändring eller radering av lagrade personuppgifter ska förhindras och att obehörig läsning, kopiering, ändring eller radering av personuppgifter i samband med uppgiftslämnande eller transport av databärare ska förhindras. Åtgärder ska också vidtas i syfte att säkerställa att personer som är behöriga att använda ett informationssystem endast har tillgång till personuppgifter som omfattas av deras behörighet. Den personuppgiftsansvarige ska också säkerställa att det kan kontrolleras och fastställas till vilka myndigheter eller andra organ personuppgifter har överförts och för vilka myndigheter eller andra organ uppgifterna har gjorts tillgängliga och att det i efterhand kan kontrolleras och fastställas vilka personuppgifter som förts in i ett informationssystem, när det har gjorts och av vem.

Skydd mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada innebär bl.a. att de informationssystem som används ska kunna återställas vid störningar, att systemen ska fungera och att funktionsfel rapporteras och att de lagrade personuppgifterna inte kan förvanskas genom funktionsfel i systemen.

Tänkbara exempel på organisatoriska skyddsåtgärder kan vara fastställandet av en säkerhetspolicy, kontroller och uppföljning av säkerheten, utbildning i datasäkerhet och information om vikten av att följa gällande säkerhetsrutiner.

Vilken skyddsnivå som är lämplig får avgöras av Myndigheten för utrikes underrättelser från fall till fall. Bedömningen är bl.a. beroende av vilka personuppgifter som behandlas och hur integritetskänsliga de är.

Paragrafen gäller enligt 10 § även för personuppgiftsbiträden som Myndigheten för utrikes underrättelser anlitar.

Dataskyddsombud

4 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Paragrafen reglerar skyldighet att utse dataskyddsombud. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

Enligt paragrafen ska ett eller flera dataskyddsombud utses. Dataskyddsombudet ska vara anställt hos Myndigheten för utrikes

underrättelser. Myndigheten för utrikes underrättelser ska anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,
2. informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,
3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter, och
4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

I paragrafen anges vilka uppgifter ett dataskyddsombud ska utföra. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

Enligt *punkten 1* ska ett dataskyddsombud självständigt kontrollera att den personuppgiftsansvarige behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter. Det innebär att ombudet måste förvissa sig om att den personuppgiftsansvarige följer de bestämmelser som reglerar behandlingen av personuppgifter. Hur omfattande kontrollen bör vara får avgöras efter omständigheterna.

Dataskyddsombudet bör framför allt granska den praktiska hanteringen av personuppgifter. Därutöver bör ombudet exempelvis granska rutinerna för behandling av personuppgifter, hur tillgången till personuppgifter hanteras och vilka krav på utbildning och andra kvalifikationer som den personuppgiftsansvarige ställer på personal som behandlar personuppgifter. Ombudet bör påpeka eventuella brister för den personuppgiftsansvarige så att denne blir medveten om dem och har möjlighet att vidta lämpliga åtgärder.

Kravet på självständighet innebär att ett dataskyddsombud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Ombudet bör framför allt ha sådan ställning i organisationen att dess synpunkter och råd tas på allvar. Ombudet förutsätts också ha goda kunskaper om regelverket om personuppgiftsbehandling.

I *punkten 2* anges att ett dataskyddsombud ska informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid sådan behandling. Det handlar främst om att göra

Myndigheten för utrikes underrättelser och medarbetarna medvetna om vad de i olika situationer är skyldiga att göra, t.ex. att ha säkerhetsrutiner och att dokumentera personuppgiftsbehandlingen. Det innebär inte att dataskyddsombudet ska tala om för Myndigheten för utrikes underrättelser och medarbetarna hur de ska behandla personuppgifter i enskilda fall.

Ett dataskyddsombud ska vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör behandling av personuppgifter, vilket anges i *punkten 3*.

Enligt *punkten 4* ska ett dataskyddsombud vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten. Det innebär att ombudet vid tveksamheter av olika slag bör fråga tillsynsmyndigheten om råd.

Ett dataskyddsombud behöver inte uteslutande utföra enbart de arbetsuppgifter som anges i paragrafen. Arbetet som dataskyddsombud kan kombineras med andra arbetsuppgifter, så länge de inte kommer i konflikt med uppdraget som dataskyddsombud.

Personuppgiftsbiträden

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Myndigheten för utrikes underrättelsers vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Myndigheten för utrikes underrättelser försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Paragrafen reglerar anlitande av personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.2.

Myndigheten för utrikes underrättelser får anlita personuppgiftsbiträden under förutsättning att det är lämpligt. Om det är lämpligt får avgöras med hänsyn bl.a. till vilka personuppgifter som ska behandlas. Av paragrafen följer att Myndigheten för utrikes underrättelser ska försäkra sig om att biträdet vidtar lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att personuppgiftsbehandlingen ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter. Kraven omfattar inte bara säkerhetsåtgärder, utan även andra tekniska och organisatoriska åtgärder. Skyldigheten innebär att den personuppgiftsansvarige,

innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, bl.a. bör undersöka hur biträdet kommer att behandla uppgifterna tekniskt, hur arbetet är organiserat och vilket skydd personuppgifterna kommer att ha.

7 § Personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

Paragrafen reglerar förhållandet mellan Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.2.

Av paragrafen följer att det ska finnas ett skriftligt avtal eller en annan skriftlig överenskommelse med personuppgiftsbiträden som reglerar personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för Myndigheten för utrikes underrättelsers räkning. Eftersom statliga myndigheter, som ingår i samma juridiska person – staten, i rättslig mening inte kan ingå bindande avtal med varandra får de ingå en skriftlig överenskommelse som reglerar behandlingen om en myndighet agerar personuppgiftsbiträde åt en annan.

8 § Ett personuppgiftsbiträde får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Myndigheten för utrikes underrättelser.

Paragrafen reglerar möjligheten för ett personuppgiftsbiträde att anlita ett annat personuppgiftsbiträde. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.2.

Enligt paragrafen får ett personuppgiftsbiträde inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde, ett s.k. underbiträde, utan skriftligt tillstånd från Myndigheten för utrikes underrättelser. Ett sådant tillstånd kan gälla personuppgiftsbitrådets rätt att anlita underbiträden generellt eller i en specifik situation. Syftet med paragrafen är att Myndigheten för utrikes underrättelser ska känna till vilka personuppgiftsbiträden som behandlar personuppgifter för myndighetens räkning.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Myndigheten för utrikes underrättelsers ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Myndigheten för utrikes underrättelsers instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för

behandlingen, ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

Paragrafen reglerar behandling av personuppgifter hos ett personuppgiftsbiträde. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.3.

Av *första stycket* framgår den grundläggande principen att ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets ledning bara får behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige. Instruktionerna till biträdet bör vara så tydliga att det inte finns risk för otillåten behandling. Instruktionerna kan exempelvis gälla hur tillgången till personuppgifter hos bitrådets anställda ska begränsas, om biträdet ska använda kryptering vid kommunikation och andra åtgärder som krävs för dataskydd. Om det finns avvikande bestämmelser i annan lagstiftning som anger att personuppgiftsbiträdet är skyldigt att utföra viss behandling, t.ex. att lämna ut allmänna handlingar, får behandlingen utföras utan särskilda instruktioner.

I *andra stycket* regleras det fallet där personuppgiftsbiträdet i strid med den personuppgiftsansvariges instruktioner bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. Personuppgiftsbiträdet är då att anse som personuppgiftsansvarig för den behandlingen.

10 § Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Myndigheten för utrikes underrättelser anlitat.

Paragrafen anger vilka Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter i egenskap av personuppgiftsansvarig som också gäller för personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.4.

Att personuppgiftsbiträden åläggs vissa skyldigheter fråntar inte Myndigheten för utrikes underrättelser dess ansvar som personuppgiftsansvarig. Den omständigheten att personuppgiftsbiträden ges en direkt skyldighet att vidta vissa åtgärder innebär dock att tillsynsmyndigheten vid brister kan vidta åtgärder mot både personuppgiftsbiträdet och Myndigheten för utrikes underrättelser.

Vad som närmare gäller för ett personuppgiftsbiträde framgår av författningskommentaren till 2 och 3 §§.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsombudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Paragrafen reglerar krav på att göra viss information allmänt tillgänglig. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.1.

Informationen, som riktar sig till allmänheten, kan göras tillgänglig t.ex. på myndighetens webbplats.

Enligt *punkten 1* ska myndighetens identitet och kontaktuppgifter göras tillgängliga. Med det avses uppgifter om myndighetens namn, postadress, telefonnummer och e-postadress.

Enligt *punkten 2* ska uppgifter om Myndigheten för utrikes underrättelsers dataskyddsombud anges. Det behöver inte vara en kontaktuppgift direkt till dataskyddsombudet, t.ex. hans eller hennes e-postadress, utan det är tillräckligt att ombudet går att nå med hjälp av uppgifterna.

Kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter ska framgå, vilket anges i *punkten 3*. Det är inte ändamålen med behandlingen av personuppgifter i enskilda fall som avses utan för vilka kategorier av ändamål som myndigheten behandlar personuppgifter. Kategorier av ändamål kan t.ex. vara underrättelsearbete och personaladministrativa åtgärder.

Enligt *punkterna 4 och 5* ska Myndigheten för utrikes underrättelser upplysa om de rättigheter som enskilda har enligt 3 och 6 §§. Det gäller rätten att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, samt rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Myndigheten för utrikes underrättelser, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,
2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och
3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Paragrafen reglerar den information som Myndigheten för utrikes underrättelser på eget initiativ ska lämna om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.2.

Enligt paragrafen ska Myndigheten för utrikes underrättelser informera om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är ansvarig för personuppgiftsbehandlingen (*punkten 1*), upplysa om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen (*punkten 2*) samt lämna all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse (*punkten 3*). Informationsskyldigheten förutsätter att personuppgifter samlas in från den registrerade vid någon form av direktkontakt med denne.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,
2. varifrån personuppgifterna kommer,

3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,
4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,
5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och
6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Myndigheten för utrikes underrättelser och vara undertecknad av den sökande själv.

Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

I paragrafen regleras information som ska lämnas efter begäran. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.3.

I *första stycket 1–6* anges vilken skriftlig information sökanden kan få del av.

Enligt *första stycket 1* ska i den skriftliga informationen anges vilka personuppgifter om den sökande som behandlas.

Enligt *första stycket 2* ska anges varifrån personuppgifterna kommer.

Enligt *första stycket 3* ska den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen anges.

Enligt *första stycket 4* ska mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, anges.

Enligt *första stycket 5* ska det anges hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det.

Enligt *första stycket 6* ska rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 § anges.

Av *andra stycket* följer att sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av som utgångspunkt inte omfattas av skyldigheten att lämna ut uppgifterna. Sökanden ska dock informeras om att personuppgifterna i fråga behandlas.

Av *tredje stycket* framgår kraven på en begäran om information.

Av *fjärde stycket* framgår när informationen ska lämnas. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Myndigheten för utrikes underrättelser inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut enligt första stycket eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

I paragrafen regleras begränsningar av rätten till information. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Många uppgifter som behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet omfattas av bl.a. utrikessekretess och försvarssekretess enligt 15 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Informationsskyldigheten gäller enligt *första stycket* inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den registrerade.

Enligt *andra stycket* är Myndigheten för utrikes underrättelser inte heller skyldig att lämna ut skälen för beslut enligt första stycket och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen om motiveringen skulle riskera att skada något av de intressen som sekretessen avser att skydda.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,

2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller

3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

I paragrafen regleras vissa undantag från informationsskyldigheten för personuppgifter i viss typ av text. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Den personuppgiftsansvariges skyldighet att lämna personrelaterad information enligt 2 och 3 §§ gäller enligt *första stycket* inte för personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller text som utgör en minnesanteckning eller liknande. Med löpande text avses information som inte har strukturerats så att sökning av personuppgifter underlättas. Bild- och ljudupptagningar omfattas inte av undantaget eftersom det bara gäller text. Med text som inte fått sin slutliga utformning avses koncept eller utkast till protokoll, skrivelser, beslut eller liknande. Löpande text som är avsedd att tidvis ändras eller kompletteras och därför aldrig får någon slutlig utformning omfattas inte. Det sistnämnda kan t.ex. vara diaries, journaler, register eller förteckningar som förs löpande. Med minnesanteckning avses anteckningar som utgör hjälpmedel för handläggningen, t.ex. promemorior och andra anteckningar eller upptagningar som har skapats bara för att förbereda ett ärende för avgörande och som inte tillför ärendet något i sak.

Av *andra stycket* framgår att undantaget från informationskyldigheten enligt första stycket inte gäller under vissa förhållanden. Sökanden har då rätt att få del av personuppgifter även i ofärdig löpande text eller som utgör minnesanteckningar och liknande. Enligt *andra stycket 1* gäller undantaget inte om personuppgifterna har lämnats ut till tredje part, såvida det inte är fråga om en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision. Det är den version av uppgifterna i t.ex. utkastet som lämnades till tredje part som informationsskyldigheten omfattar, även om utkastet därefter har ändrats.

Undantaget från informationsskyldigheten gäller enligt *andra stycket 2* inte heller om personuppgifterna behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse. Om ett ärende har avslutats och utkastet eller minnesanteckningen har arkiverats eller om handlingarna endast används vid statistikproduktion ska alltså information om behandlingen av personuppgifterna lämnas ut.

Avslutningsvis gäller undantaget inte heller för löpande text som inte har fått sin slutliga utformning, om personuppgifterna har

behandlats under längre tid än ett år, vilket framgår av *andra stycket 3*.

Det är tidpunkten för begäran som är avgörande för bedömningen av om något av undantagen gäller. Både ettårsfristen och frågan om uppgifterna har lämnats ut till tredje part eller behandlas för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse ska bedömas i förhållande till när begäran om information gjordes.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

I paragrafen regleras rätten till rättelse, radering eller begränsning av behandlingen av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska enligt första stycket på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Begäran kan göras formlost.

Kravet på att en åtgärd i form av rättelse, radering eller begränsning ska vidtas snarast innebär att Myndigheten för utrikes underrättelser skyndsamt ska utreda frågan och, om det finns skäl för det, så fort som möjligt genomföra åtgärden.

Begränsning av behandlingen av personuppgifter kan komma i fråga om den registrerade bestrider att personuppgifterna är riktiga, men det inte är möjligt att fastställa om så är fallet. En felaktig personuppgift ska rättas snarast möjligt. Om Myndigheten för utrikes underrättelsers utredning om den omstridda

personuppgiften inte kan slutföras tillräckligt snabbt kan behandlingen behöva begränsas under utredningstiden. Har behandlingen av en personuppgift begränsats får uppgiften som utgångspunkt inte längre behandlas av Myndigheten för utrikes underrättelser, utom för de ändamål för vilka behandlingen begränsades. Uppgiften får dock lämnas ut med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta åtgärder som visar att behandlingen av en viss personuppgift har begränsats. En sådan åtgärd kan vara att föra över uppgiften från det datasystem där den behandlas, t.ex. myndighetens verksamhetssystem, till ett arkivsystem. Andra åtgärder kan vara att göra personuppgiften oåtkomlig genom en teknisk begränsning eller annan inskränkning av tillgången till uppgiften. När utredningen om personuppgiften är avslutad ska begränsningen av behandlingen upphöra. Då ska personuppgiften antingen rättas eller fortsätta att behandlas som tidigare.

Myndigheten för utrikes underrättelser är enligt *andra stycket* skyldig att underrätta tredje part om en korrigering, om den registrerade begär det eller det kan antas att en underrättelse skulle kunna undvika mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade. Gäller det däremot en mera harmlös uppgift bör det som regel krävas någon särskild omständighet för att man ska kunna anta att en underrättelse skulle kunna undvika sådan skada eller olägenhet som avses. Det måste vidare kunna antas att underrättelsen medför att skadan eller olägenheten kan undvikas. Detta är inte fallet när det är känt att aktuella tredje part redan har korrigerat uppgiften.

Enligt *tredje stycket* behöver inte någon underrättelse lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats. Vad som gäller vid sekretess framgår av 4 §. Vad som är att betrakta som en oproportionerligt stor arbetsinsats får bedömas från fall till fall och vid eventuell granskning eller överprövning.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

Paragrafen reglerar avgiftsfri information. Övervägandena finns i avsnitten 9.1.2 och 9.1.3.

Enligt paragrafen ska information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

I paragrafen regleras tillsyn över personuppgiftsbehandlingen. Övervägandena finns i avsnitt 10.1.

Enligt *första stycket* ska tillsynsmyndigheten utöva tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen. Tillsynsmyndigheten avgör om och i vilken utsträckning tillsyn ska utövas och hur den ska genomföras. Myndigheten ska agera helt oberoende vid denna bedömning. Det innebär att ingen utomstående kan kräva att myndigheten ska utöva tillsyn. Det finns inte heller några formella krav på hur tillsynen ska utövas, med undantag från vissa bestämmelser i denna lag och i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Enligt *andra stycket* ska tillsynsmyndigheten, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning. Med råd avses både muntliga och skriftliga råd. Det kan vara fråga om allmänna råd eller rådgivning i ett enskilt fall. Myndigheten ska ge råd och stöd bara när den anser att det är motiverat. Rådgivningen och stödet ska avse Myndigheten för utrikes underrättelsers och personuppgifts-

biträdens skyldigheter. Stycket innebär således inte någon rätt för Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträden att avkräva tillsynsmyndigheten råd i en konkret fråga.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Myndigheten för utrikes underrättelser eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

I paragrafen regleras tillsynsmyndighetens undersökningsbefogenheter. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.1.

Enligt *punkten 1* har tillsynsmyndigheten rätt att för sin tillsyn från Myndigheten för utrikes underrättelser och ett personuppgiftsbiträde få tillgång till personuppgifter som behandlas. Det innebär att Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet ska lämna de begärda uppgifterna även om det kräver viss efterforskning.

Punkten 2 ger tillsynsmyndigheten rätt till upplysningar och dokumentation som rör behandling av personuppgifter och vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa skyddet för personuppgifterna och registrerades personliga integritet. Dokumentationen kan avse exempelvis de register som Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden ska föra. Det kan också vara fråga om upplysningar om och dokumentation av vilka organisatoriska och tekniska åtgärder som vidtogs i samband med att en viss typ av behandling påbörjades. Det kan också röra sig om åtgärder för att garantera säkerheten, begränsa den interna tillgången till uppgifter eller förhindra otillåten behandling och åtgärder för intern kontroll. Informationen kan avse exempelvis ändamålen med behandlingen eller förteckningar över pågående behandlingar.

I *punkten 3* regleras tillsynsmyndighetens rätt att få tillträde till lokaler som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet disponerar och tillgång till utrustning och andra medel som används för behandlingen. Rätten till tillträde ger inte myndigheten rätt att bereda sig tillträde med tvång. Om Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet inte samarbetar kan tillsynsmyndigheten utnyttja sina korrigerande befogenheter enligt 4 §. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få tillgång till den utrustning som tillsynsobjektet disponerar för att, med hjälp av tillsynsobjektets personal, kunna göra nödvändiga körningar och kontroller. Punkten ger således inte tillsynsmyndigheten någon rätt att fritt använda tillsynsobjektets utrustning och datasystem.

Punkten 4 klargör att tillsynsmyndigheten har rätt att få hjälp med de sökningar och andra åtgärder som den begär och annan nödvändig hjälp för att genomföra tillsynen. Punkten ger även tillsynsmyndigheten rätt till information som inte har direkt anknytning till behandlingen av personuppgifter men som myndigheten behöver för tillsynen. Informationen kan avse t.ex. verksamhetsplaner som beskriver den verksamhet där behandlingen utförs.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens befogenheter i det förebyggande arbetet. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.2.

Av *första stycket* framgår att tillsynsmyndigheten, om det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att motverka risken

genom råd, rekommendationer och påpekanden. Rådgivning kan avse såväl formella som informella samråd. De befogenheter som anges i stycket får i vissa fall även användas i korrigerande syfte, vilket framgår av 4 § första stycket 1.

Enligt *andra stycket* får tillsynsmyndigheten besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning. En varning är en mer ingripande åtgärd än åtgärderna i första stycket. Varning kan användas för att visa hur allvarligt tillsynsmyndigheten ser på den planerade behandlingen. Tillsynsmyndigheten behöver inte ha uttömt andra förebyggande åtgärder innan den beslutar om en varning. Av beslutet ska framgå varför tillsynsmyndigheten bedömt att behandlingen inte kommer att vara författningsenlig. Ett beslut om varning har inte några omedelbara rättsverkningar, men den som får en varning förväntas rätta sig efter den.

Varning får också beslutas om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

I paragrafen regleras tillsynsmyndighetens korrigerande befogenheter. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.3.

Tillsynsmyndigheten har möjlighet att successivt använda olika medel och på så sätt öka påtryckningarna på den som inte självant rätts sig.

De korrigerande befogenheterna får användas om tillsynsmyndigheten konstaterar att Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde behandlar personuppgifter i strid med lag eller annan författning eller på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter. De skyldigheter som avses är framför allt skyldigheterna i 4 kap. Myndigheten för utrikes underrättelser har emellertid också skyldigheter enligt 2 och 5 kap. och skyldighet att bistå tillsynsmyndigheten enligt 2 §. Även underlåtenhet att fullgöra sådana skyldigheter med anledning av denna lag omfattas.

Enligt *första stycket 1* får tillsynsmyndigheten använda de förebyggande befogenheter som regleras i 3 § första stycket för att försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Enligt *första stycket 2* får tillsynsmyndigheten besluta att förelägga Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att viss behandling av personuppgifter ska bli författningsenlig eller för att de ska fullgöra andra skyldigheter.

Av *andra stycket* framgår att det av ett beslut om föreläggande alltid ska framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

Om föreläggandet avser rättelse, radering eller begränsning av behandlingen bör det framgå av föreläggandet vad som ska göras. Tillsynsmyndigheten får emellertid överlåta åt Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att avgöra vilka åtgärder som ska vidtas för att behandlingen ska bli författningsenlig eller hur andra skyldigheter ska fullgöras.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningsskyldigheten kan, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

I paragrafen regleras skadestånd. Övervägandena finns i avsnitt 11.3.2.

Av första stycket framgår att rätt till skadestånd kan uppkomma på grund av behandling i strid med bestämmelser i lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen. För att den personuppgiftsansvarige ska bli ersättningsskyldig måste den registrerade visa att behandling av dennes personuppgifter stått i strid med bestämmelserna om personuppgiftsbehandling och att den har skadat eller kränkt honom eller henne.

Den registrerades rätt till skadestånd omfattar ersättning för kränkning av den personliga integriteten och för annan skada. Med skada avses personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada. Det är bara sådan kränkning eller skada som behandlingen av personuppgifter har vållat som ersätts.

Ersättningen för kränkning får uppskattas efter skälighet mot bakgrund av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Sådana faktorer som att det funnits risk för otillbörlig spridning av känsliga eller felaktiga personuppgifter eller att den som uppgifterna rör genom behandlingen av uppgifterna drabbats av beslut eller åtgärder som kunnat få negativa följder hör till det som bör beaktas. Den praxis som finns om tillämpningen av bestämmelserna i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och i den upphävda lagen (2007:258) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst och personuppgiftslagen om skadestånd kan vara vägledande.

Av *andra stycket* följer att ersättningsskyldigheten, i den utsträckning det är skäligt, kan jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen reglerar överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.1.

Enligt *första stycket* får Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Uppräkningen är, som framgår av 4 §, uttömmande.

Vilken förvaltningsdomstol som är behörig framgår av 14 § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.

För prövning i kammarrätten krävs det enligt *andra stycket* prövningstillstånd.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten

Paragrafen reglerar överklagande av tillsynsmyndighetens beslut. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

Enligt *första stycket* får tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det anges vidare att tillsynsmyndigheten är motpart i domstolen när ett beslut överklagas.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Paragrafen innehåller ett överklagandeförbud. Övervägandena finns i avsnitten 11.4.1 och 11.4.2.

Av paragrafen framgår att andra beslut enligt lagen än de som anges i 2 och 3 §§ inte får överklagas. Uppräkningsen är uttömmande. Någon rätt att med stöd av förvaltningslagen (2017:900) överklaga andra beslut av Myndigheten för utrikes underrättelser eller tillsynsmyndigheten enligt lagen finns alltså inte.

14.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

2 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Sakerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en person med uppgift att under ledning av Myndigheten för utrikes underrättelser delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Paragrafen innehåller en uppräkningsen av vilka personer som får tilldelas kvalificerad skyddsidentitet. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.4.

Paragrafen ändras på så sätt att ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet ska få avse vissa personer knutna till Myndigheten för utrikes underrättelser i stället för personer som är anställda vid Försvarsmakten. Sådana beslut får avse personer med uppgift att under ledning av myndigheten delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

6 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 1 meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten ska avse är anställd (anställningsmyndigheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Myndigheten för utrikes underrättelser (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Paragrafen reglerar vem som kan ansöka om kvalificerad skyddsidentitet. Överväganden finns i avsnitt 3.2.4

Första stycket avser ansökan om kvalificerad skyddsidentitet avseende en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet. Bestämmelsen har endast ändrats redaktionellt. Hittillsvarande andra meningen har flyttats till ett nytt tredje stycke.

Andra stycket är nytt. Enligt bestämmelsen är Myndigheten för utrikes underrättelser behörig att ansöka om kvalificerad skyddsidentitet avseende en person med uppgift att under ledning av myndigheten delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Tredje stycket är nytt och reglerar vem som är behörig att ansöka om kvalificerad skyddsidentitet i de fall den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten. I sådana fall ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten). Stycket motsvarar delvis hittillsvarande första stycket andra meningen. Begreppet anställningsenhet har bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

8 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller, i förekommande fall, ansökningsenheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Paragrafen reglerar giltighetstiden för beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Överväganden finns i avsnitt 3.2.4.

Paragrafen har justerats på så sätt att även den nya ansökningsmyndigheten kan ansöka om förlängning av ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Vidare har begreppet anställningsenhet bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

9 § Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som

meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten* eller, *i förekommande fall, ansökningsenheten* ska genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Paragrafen reglerar ändrade förhållanden under beslutets giltighetstid. Överväganden finns i avsnitt 3.2.4.

Första stycket har justerats redaktionellt.

Andra stycket har justerats på så sätt att även den nya ansökningsmyndigheten genast ska anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Vidare har begreppet anställningsenhet bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

14.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Lagens rubrik samt 1, 5, 8, 9 och 12 b §§

Lagens rubrik samt i 1, 5, 8, 9 och 12 b §§ ändras på sådant sätt att uttrycket "försvarsunderrättelseverksamhet" ersätts med uttrycket "utrikes underrättelseverksamhet"

4 § I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Myndigheten för utrikes underrättelser*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inriktning av signalspaning. Övervägandena finns i avsnitt 3.1 och 3.2.2.

Första stycket ändras på sådant sätt att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts med utrikes underrättelse-

verksamhet. Ingen ändring i sak är avsedd. Bestämmelsen ändras också på sådant sätt att Myndigheten för utrikes underrättelser ges rätt att inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

4a § Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* för signalspaning enligt 1 och 1 a §. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelse om ansökan om tillstånd för signalspaning. Överväganden finns i avsnitt 3.1.

Första stycket första meningen ändras på sådant sätt att Försvarsunderrättelsedomstolen ersätts med det nya namnet Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet.

5 b § Om det kan befaras att inhämtande av *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för det brådskande förfarandet. Övervägandena finns i avsnitt 3.1.

I *första, andra och tredje styckena* ersätts Försvarsunderrättelsedomstolen med Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet.

6 § Bestämmelser om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* finns i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Paragrafen innehåller en hänvisning till den särskilda lag som innehåller bestämmelser om Försvarsunderrättelsedomstolen. Övervägandena finns i avsnitt 3.1.

Paragrafen ändras på sådant sätt att hänvisningen till lagen ändras till den lydelse den får efter att Försvarsunderrättelsedomstolen ersätts med Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet.

14.3 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

4 § Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål, eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

7. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser, och

8. områden där Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Paragrafen innehåller en uppräkningslista av möjliga skyddsobjekt. Övervägandena finns i avsnitt 3.2.3.

Två nya punkter läggs till. *Punkten 7* innebär att byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser kan beslutas att vara skyddsobjekt.

Punkten 8 innebär att områden där Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa kan beslutas att vara skyddsobjekt.

14.4 Förslag om lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

1 kap.

3 § Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

2. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,

3. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, eller

4. lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.

Paragrafen reglerar undantag från 2 §, vilken utsträcker EU:s dataskyddsförordnings tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Ändringen innebär att en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser läggs till.

14.5 Övriga lagförslag

Övriga lagförslag innebär att *försvarsunderrättelseverksamhet* byts ut mot *utrikes underrättelseverksamhet* eller att Myndigheten för utrikes underrättelser ges motsvarande rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten. Namnet på *Försvarsunderrättelsedomstolen* ändras också till *Domstolen för utrikes underrättelser*. I det förslag som rör lagen om fiktiva fordonsuppgifter läggs Myndigheten för utrikes underrättelser till vid sidan av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket.